

Gemeente **Heerde**

Jaarverslag

→ www.heerde.nl

1. Bestuur

Toelichting op programma Bestuur

Dit programma gaat over het besturen van de gemeente en de veiligheid van de inwoners. Het gaat over de raad en het college, bestuurlijke samenwerking, communicatie en rechtsbescherming van inwoners, maar ook openbare orde en veiligheid, de lokale regels in de Algemene Plaatselijke Verordening en de lokale uitvoering van de drank- en horecawet en handhaving, vallen onder dit programma. Ook komt in dit programma inclusief denken aan de orde, om het inclusieve gemeentebrede karakter hiervan te benadrukken.

Collegeprogramma Bestuur

Regionale bestuurlijke samenwerking

- Regionale samenwerking op de Noord-Zuid as waarbij Heerde volop op alle domeinen mee doet. Wij willen omgevingsbewust inspelen op ontwikkelingen waarbij we zien dat de speerpunten van Cleantech Regio Stedendriehoek, de Regio Zwolle en de provincies Gelderland en Overijssel steeds meer in elkaar schuiven.
- Wij willen daarin een verbindende rol spelen. Gemeentegrenzen mogen daarbij geen belemmering vormen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gemeente via media, ondernemersevenementen en bestuurlijke en ambtelijke contacten profileren als woonomgeving voor forenzen en voor vestiging van bedrijven in de business-to-businessmarkt.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is onderdeel van ons **economisch beleid en marketing-profilering** via communicatie, in samenwerking met onze partners.

De praktische, organisatorische en financiële consequenties van onze ambities voor samenwerking verder verkennen.

Kwaliteit (toelichting)

Onze gemeente Heerde neemt deel in twee strategische regio's: Regio Zwolle en Cleantech Regio. Beide regio's hebben een strategische agenda. Op advies van de bestuurlijke verkenners hebben de vijf gemeenten in de Kop van de Veluwe zich verenigd als deelgebied om tezamen een bijdrage te leveren aan de doelstelling van de Regio Zwolle. Ook uw raad heeft in 2021 het rapport van de Verkenners omarmd en ons college de ruimte gegeven om de aanbevelingen uit dit rapport ter hand te nemen. Aan de hand van een externe programmamanager werken de vijf gemeenten en provincie Gelderland samen aan de uitvoering van de vastgestelde Investeringsagenda. Ook verkennen de vijf gemeenten op welke onderdelen van bedrijfsvoering de ambtelijke samenwerking kan worden geïntensiveerd.

Daarnaast leveren wij ook onze bestuurlijke en ambtelijke bijdrage aan de doelstellingen van de Cleantech Regio. Dit betekent dat per onderwerp wordt bepaald in welke regio we primair een inhoudelijk onderwerp willen oppakken om zodoende de bestuurlijke en ambtelijke belasting enigszins te beheersen.

Nadrukkelijke samenwerking met onze buurgemeenten Hattem en Epe. Actief inzetten om Heerde samen met Epe en Hattem een rol te laten spelen in de samenwerking tussen Zwolle, Apeldoorn en Deventer.

Kwaliteit (toelichting)

Op 12 april 2021 heeft de gemeenteraad het rapport van de bestuurlijke verkenners Kop van de Veluwe besproken en ons college ruimte gegeven voor een aangepaste koers voor regionale samenwerking. Uitgangspunt is dat voor regionale samenwerking de inhoud voorop staat. De inhoud stuurt de schaal waarop regionaal wordt samengewerkt en welke regiogemeenten verleid kunnen worden daaraan mee te doen. Dit kan betekenen dat de ene keer dit een samenwerking is inclusief Hattem en/of Epe zijn, de andere keer niet.

Samen met de Gelderse gemeenten Hattem, Oldebroek, Elburg en Nunspeet zijn wij actief lid (en onderdeel) van de Regio Zwolle. Om onze slagkracht te vergroten, hebben wij samen met de provincie Gelderland de investeringsagenda Kop van de Veluwe opgesteld. Deze agenda wordt momenteel uitgevoerd.

Regio Stedendriehoek is onze toekomstige thuisbasis.

Kwaliteit (toelichting)

Sinds eind 2018 participeert Heerde ook volwaardig in deze Gelderse/Overijsselse regio. Dit wil niet zeggen dat we alle strategische thema's in deze regio doen. Zo blijven we EZ en human capital primair in de Regio Zwolle doen en participeren we in de investeringsagenda van de Kop van de Veluwe. Onze positie Zwolle zal hiervoor verder gedefinieerd worden.

Deze volwaardige deelname aan de Cleantechregio (=regio Stedendriehoek) komt ook tot uiting doordat wij desgevraagd per 1 januari 2020 formeel zijn overgegaan van arbeidsmarktregio (van Zwolle naar Apeldoorn). Ook voor bijv. de woningbouwprogrammering en de energiestrategie is de Cleantechregio de basis. Sinds onze deelname zijn wij tezamen met de andere deelnemers doende om de strategische agenda van de Cleantechregio te realiseren.

Als gemeente Heerde proberen we een scharnierfunctie te vervullen tussen de verschillende arbeidsmarktregio's en samenwerkingsverbanden, waarbij de opgave centraal staat en we streven naar grens ontkenkend werken. Deze Heerder positie wordt ook door de regio en provincie gezien en gewaardeerd. Wel betekent dit we als gemeente per inhoudelijk onderwerp de keus moeten maken in welke regio we in eerste aanleg een onderwerp willen oppakken.

Uitbreiden van de samenwerking met onderwijs, ondernemers, andere overheden en maatschappelijke organisaties op de Noord-Zuid as.

Kwaliteit (toelichting)

Het samenwerken in deze triple helix doen we primair in beide regio's. Zowel de Regio Zwolle als de Cleantechregio kennen een triple helix model doordat beide regio's werken met een (strategische of economische) Board waarin de 3 O's nadrukkelijk participeren. Deze ontwikkeling is wenselijk omdat de strategische opgaven te omvangrijk zijn om die enkel vanuit de overheden te realiseren. In bijv. de investeringsagenda Kop van de Veluwe (als deelgebied van de Regio Zwolle) komt dit samen optrekken tot uiting.

Lokale samenwerking met maatschappelijke partners

- De gemeente zoekt actief de samenwerking met maatschappelijke partners die lokaal werkzaam zijn en streeft naar duurzame verbindingen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Een vervolgconvenant opstellen met dorpsraad Wapenveld waarbij nieuwe kaders opgesteld kunnen worden.

Kwaliteit (toelichting)

Een **conceptversie** van het geactualiseerde convenant voorzien van financieel kader, is in de maand januari 2020 voorgelegd aan de dorpsraad Wapenveld. De dorpsraad was **akkoord** met het convenant en de voorgestelde bijdrage.

Vanwege de coronacrisis is voor de bekrachtiging van het definitieve convenant in 2020 **geen officieel moment** voor ondertekening gevonden. De bekrachtiging heeft plaatsgevonden tijdens de zomerperiode 2021. Dit was gecombineerd met de presentatie van het Dorpsplan Wapenveld.

Gemeente een regisserende of faciliterende rol in het streven naar duurzame verbindingen met en tussen maatschappelijke instellingen en organisaties die lokaal werkzaam zijn.

Kwaliteit (toelichting)

Dit betreft een reguliere activiteit. In 2021 is locatie Stip gerealiseerd en is verder invulling gegeven aan de aanpak 0-100+, waarvoor in 2019 de contouren zijn vastgesteld. In deze aanpak zijn diverse maatschappelijke partners betrokken. Hierbij wordt specifiek ingezet op de onderlinge verbinding, verbinding met de gemeentelijke organisatie en verbinding met de lokale samenleving, vanuit het oogpunt van preventie.

Geregeld bestuurlijke en ambtelijke contacten onderhouden met maatschappelijke instellingen en organisaties die lokaal werkzaam zijn.

Kwaliteit (toelichting)

Dit betreft een reguliere activiteit. Met (maatschappelijke) organisaties die actief zijn binnen de gemeente Heerde wordt samengewerkt. Daar waar beleidsmatige ontwikkelingen zijn, zijn partijen zoveel mogelijk aan de voorkant in de ontwikkeling betrokken. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling aanpak 0-100+.

Inwoners en ondernemers of andere partijen die overleg willen over de belangen van groepen inwoners of ondernemers vinden bij de gemeente een luisterend oor.

Kwaliteit (toelichting)

Wij gaan ervan uit dat in 2022 weer volop op een fysieke wijze het gesprek gevoerd kan worden met inwoners. Door corona was dit de afgelopen periode niet het geval en moesten we teruggrijpen op digitaal overleg. Dit gesprek kan plaatsvinden met individuen en georganiseerd (verenigingen, dorpsraden e.d.). Een luisterend oor betekent overigens niet dat aan alle wensen van inwoners, ondernemers of andere partijen tegemoet gekomen wordt. Er vindt altijd een afweging plaats van het individuele belang ten opzichte van het algemene belang, wet- en regelgeving, de beschikbare financiële middelen en tijd. Belangrijk voor een duurzame relatie met onze inwoners vormt dat onze houding en gedrag (cultuur) consistent is. Indien het daaraan schort, gaat dat ten koste van het vertrouwen van onze inwoners. De uitkomsten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie kunnen daarbij behulpzaam zijn.

Voor dorpsraad Veessen en Vorchten i.o. een convenant opstellen wanneer duidelijk is dat zij de inwoners breed vertegenwoordigen.

Kwaliteit (toelichting)

Er is veelvuldig contact met de dorpsraad i.o. zowel bestuurlijk als ambtelijk.

In 2020 zijn concept-statuten opgesteld maar door de COVID uitbraak is de uitwerking stil komen te liggen. Het is tot op heden niet gelukt voldoende bestuursleden te vinden

voor een toekomstige vereniging. Over de verdere opzet van de organisatie moet nagedacht worden wanneer het weer mogelijk is vaker en fysiek bij elkaar te komen. Ook zijn thema-avonden om met elkaar van gedachten te wisselen belangrijk, dit wil de gemeente graag één à twee keer per jaar aanhouden. Verder ervaart iedereen het als prettig dat er duidelijke aanspreekpunten zijn zoals een dorpswethouder en een dorpsambtenaar.

Update 14-2-2022: Vertegenwoordigers van de dorpsraad i.o. hebben eind 2021 te kennen gegeven dat er geen draagvlak bestaat voor het oprichten van een dorpsraad Veessen-Vorchten. Dit is mede ingegeven door het feit dat de vertegenwoordigers uit Vorchten zich terug hebben getrokken. Door enkele bewoners van Veessen wordt nu onderzocht of er een klankbordgroep kan worden opgericht die meepraat en meedenkt over onderwerpen die de kern Veessen aangaan maar die geen formele status heeft zoals een dorpsraad.

Inclusief denken

- Iedereen met of zonder (functie)beperking kan mee doen in onze lokale samenleving. Inclusief denken is de norm in ons denken en handelen (Agenda 22).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bij gemeentelijke beleidsvorming, -plannen en –uitvoeringsprogramma’s wordt zichtbaar getoetst of rekening is gehouden met mensen met een (functie)beperking.

Kwaliteit (toelichting)

Elk voorstel aan college of raad is gehouden om de mate van inclusiviteit af te wegen. Daarmee zal inclusiviteit ook in 2022 geen apart, maar een integraal onderdeel zijn van elk beleidsterrein.

Inclusief denken agenderen wij standaard in onze overleggen met maatschappelijke partners en ondernemers.

Kwaliteit (toelichting)

Inclusief denken maakt deel uit van ons denken en handelen in overleggen en in besluitvormingsprocessen. Daarnaast ondersteunen wij als college het inclusief denken door het hijsen van de Regenboogvlag en deelname aan Orange the World, waarbij aandacht wordt gevraagd voor geweld tegen vrouwen.

Inclusief denken wordt, waar mogelijk, onderdeel gemaakt van vergunningverlening door de gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Inclusiviteit is vast **onderdeel** in het beleidskader voor Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) en de nota Uitvoeringskaders VTH-taken.

Openbare ruimte en publieke voorzieningen zijn voor iedereen toegankelijk en waar nodig worden verbeteringen doorgevoerd.

Kwaliteit (toelichting)

Met behulp van adviezen van de werkgroep Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid worden onze plannen voor (her)inrichting vormgegeven. Voor publieke voorzieningen die vallen onder verantwoordelijkheid van de gemeente is goede toegankelijkheid voorwaarde. Het landelijke bouwbesluit voorziet in bijzondere toegankelijkheid.

Communicatie

- Gemeentelijke informatie is begrijpelijk en via verschillende kanalen te verkrijgen. Dienstverlening wordt digitaal aangeboden maar moet voor iedereen bereikbaar blijven.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gemeentebegroting en jaarstukken leesbaar maken op niveau B1.

Kwaliteit (toelichting)

Het B1-niveau is, gezien de aard van de stukken, niet gehaald. Dit wordt ondervangen met een publieksversie van de begroting. Deze publieksversie is in de Schaapskooi gepubliceerd. Dit gebeurt jaarlijks.

Inwoners vragen om mee te denken over de leesbaarheid van gemeentelijke informatie (tegenleesgroep).

Kwaliteit (toelichting)

Er is in 2019 een groep 'tegenlezers' geformeerd vanuit de adviesraad SD, omdat daar de belangrijkste doelgroep zit die meer moeite heeft met lezen. Deze groep gaat de komende jaren brieven en teksten beoordelen en hier feedback op geven, zodat de organisatie daaruit lering kan trekken voor volgende publicaties/brieven.

Naast de inwoners te betrekken rondom de leesbaarheid van onze stukken willen we de inwoners ook meer betrekken bij de totstandkoming van bijvoorbeeld plannen en beleidsuitgangspunten. Hiervoor is een pilot gestart met een online participatieplatform waar burgers hun mening kunnen geven over actuele onderwerpen.

In het kader van de omgevingswet wordt ook een tegenleesgroep gevormd. Deze zal groter zijn dan de huidige groep. Deze nieuwe groep zal ook gevraagd worden of ze blijvend tegenleesgroep willen zijn.

Onze gemeentelijke website publieksvriendelijk beheren.

Kwaliteit (toelichting)

De gemeenten Hattum, Heerde en Oldebroek hebben gezamenlijk één centrale webredactie. Deze is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit, het beheer en de doorontwikkeling van de gemeentelijke websites. Het gaat voor Heerde om de volgende websites: www.heerde.nl en www.zorgvraagheerde.nl.

De taken en verantwoordelijkheden van de centrale webredactie staan beschreven in het beheerplan. De centrale webredactie bestaat uit medewerkers van de drie gemeenten met de functie van webredacteur, webregisseur of adviseur nieuwe media. Het beheer door de medewerkers richt zich primair op de websites van de eigen gemeente.

- De websites zijn ingericht op basis van het toptakenprincipe en zijn, waar mogelijk, vormgegeven volgens de huisstijl;
- De websites zijn digitaal toegankelijk, zoals geformuleerd op www.digitoegankelijk.nl en beschikken over een toegankelijkheidsverklaring op de websites. Voor criteria waaraan niet voldaan kan worden, wordt verantwoording afgelegd volgens het 'pas toe, of leg uit'-principe;
- De websites beschikken over de volgende authenticatiemiddelen: DigiD, eIDAS en eHerkenning;
- De websites bieden een veilige omgeving voor het afnemen van producten en diensten. Daarvoor hanteren wij de landelijke internetstandaarden. Wij voeren jaarlijks een ICT-beveiligingsassessment DigiD uit. Ook leggen wij jaarlijks

verantwoording af via een zelfevaluatievragenlijst (ENSIA). Wij voldoen aan de landelijke internetstandaarden en controleren dit via www.internet.nl.

- De websites passen zich aan aan het formaat van 'elk' apparaat (pc, tablet, smartphone) en zijn geschikt voor de meest gebruikte browsers;
- De websites zijn bereikbaar via een modern IP-adres: IPv6;
- De content is (waar mogelijk) leesniveau B1;
- De websites worden gearchiveerd volgens de Archiefwet.

Publieksversie van de begroting op de gemeentepagina in huis-aan-huis blad.

Kwaliteit (toelichting)

De publieksversie van de begroting zal gepubliceerd worden in de Schaapskooi. Dit wordt jaarlijks herhaald.

Uitzenden van raads- en commissievergaderingen via de gemeentelijke website.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is gerealiseerd met de renovatie van het raadhuis, waarbij een systeem voor de raad is geïnstalleerd die dit mogelijk maakt.

Waar mogelijk digitale producten aanbieden en waar nodig inwoners helpen om digitale formulieren in te vullen.

Kwaliteit (toelichting)

Waar mogelijk producten online aanbieden, waar mogelijk formulieren als e-formulieren (online in te vullen en te verzenden formulieren) aanbieden en waar nodig inwoners helpen om e-formulieren in te vullen.

- De websites hebben 10 keer een update van de software gekregen, zodat een veilige online omgeving wordt aangeboden en oplossingen voor bugs en nieuwe functionaliteiten sneller beschikbaar zijn;
- Het aantal e-formulieren op de websites is verder uitgebreid, met 5 structurele e-formulieren. Daarnaast zijn e-formulieren ingezet voor tijdelijke aanvragen en aanmeldingen;
- DigiD, eIDAS en eHerkenning zijn als authenticatiemiddel voor de e-formulieren beschikbaar;
- Voor de producten van Burgerzaken kon online aan afspraak worden ingepland, via de afsprakenmodule;
- Medewerkers publiekscentrum hebben zowel telefonisch als aan de informatiebalie mensen ondersteund bij het invullen van de e-formulieren;
- Door de implementatie van het nieuwe systeem voor burgerzaken is de basis gelegd voor verdere digitalisering richting inwoners maar bijvoorbeeld ook uitvaartverzorgers.

Algemene Plaatselijke Verordening/Drank- en Horecawet

- Onze Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is duidelijk voor onze inwoners en handhaafbaar.
- Para-commerciële organisaties krijgen meer mogelijkheden om ontmoetingsmomenten voor gerelateerde activiteiten te organiseren, binnen de kaders van de drank- en horecawet, veiligheid en geluid.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bij de actualisatie van de APV is het uitgangspunt dat de regels duidelijk zijn voor onze inwoners en handhaafbaar.

Kwaliteit (toelichting)

Elk jaar publiceert de VNG in de zomer een aanpassing van de Model APV met daarin verwerkt nieuwe wetgeving en jurisprudentie. Op 15 februari 2021 stelde de gemeenteraad een geactualiseerde versie van de Heerdese APV vast. Deze is op 1 maart 2021 in werking getreden. Hierin is ook een verbod op het gebruik van lachgas opgenomen. Er is hierin weer aansluiting gezocht bij de actualisatievoorstellen van de VNG die van toepassing zijn voor Heerde.

In overleg met para-commerciële (vrijwilligers)organisaties komen we tot een nieuw beleidskader voor ontmoetingsmomenten.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 is het compromis gesloten dat (sport)verenigingen twaalf maal per jaar in de kantine een clubgerelateerd feest/evenement mogen organiseren in het weekend. Privéfeesten zijn hiervan uitgezonderd en mogen niet georganiseerd worden.

Hierop is een uitzondering gemaakt voor MFC Vorchten.

Door de coronapandemie hebben de verenigingen in 2021 geen gebruik kunnen maken van deze mogelijkheid.

Uitvoering APV Gemeente Heerde 2017.

Kwaliteit (toelichting)

Ook in 2021 is binnen de kaders van het VTH-beleid **uitvoering gegeven** aan de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van de APV-taken.

Openbare orde en veiligheid

- Inwoners voelen zich veilig in onze dorpen. We hebben daarbij speciale aandacht voor de sociale veiligheidsgevoelens van kwetsbare inwoners, onder wie ouderen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Beoordelen of de pilot buurtbemiddeling aan de verwachtingen beantwoordt en of continuïteit gewenst is.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 en 2020 zijn door Corona-restricties minder zaken opgepakt dan in de pre corona-jaren, maar was er ook minder vraag naar dit middel. De meeste meldingen gaan over geluidsoverlast en geschillen over tuin, erf en grond. Het instrument voorziet daarmee in een behoefte. De verwachting is dat na coronatijd weer meer zaken aangeboden en opgepakt worden. Buurtbemiddeling voldoet aan de verwachtingen en dit interventie-middel is ondertussen niet meer weg te denken.

Door laagdrempelig te komen tot een goed overleg kunnen veelal formele procedures worden voorkomen en relaties tussen burens hersteld. Mogelijk dat de vorm waarin buurtbemiddeling wordt aangeboden nog verder bewerkt moet worden om de resultaten op een hoger niveau te brengen. Dit gaat in samenspraak met Triada en politie.

Blijvende aandacht voor de aanpak van de overlast van drank- en drugsmisbruik.

Kwaliteit (toelichting)

De burgemeester heeft uitvoering gegeven aan het beleid om woningen en bedrijfspanden, waar productie of handel van drugs plaatsvindt, tijdelijk te sluiten. Begin 2021 is dit zogenaamde 'Damoclesbeleid' geactualiseerd. Ook is de APV in maart 2021 verder op dit punt aangescherpt. Echter, de rechter wordt steeds kritischer op de burgemeesters bij het sluiten van woningen. We proberen steeds meer zicht te krijgen op het drugsgebruik (met name de middelen GHB en Speed) in de gemeente. In het derde kwartaal 2019 is gestart met een onderzoek door het Trimbosinstituut, dat eind 2020 is opgeleverd. Op basis van het onderzoek wordt een plan van aanpak gemaakt dat medio 2021 gereed kwam.

De mogelijkheden van social media benutten om overlastsituaties zichtbaar te maken.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn sociale media niet voor dit doel ingezet door de gemeente, maar wel door het politieteam.

De witte voetjesprojecten (doorgang door de wijk of bewoners hun huizen zorgvuldig afsluiten) willen wij voortzetten.

Kwaliteit (toelichting)

Als elk najaar de nachten langer worden neemt het aantal (pogingen tot) inbraak toe. In samenwerking met de politie wordt er daarom in deze periode het zogenaamde witte voetjes project uitgevoerd. Dit is een schouw/doorgang door de wijk of bewoners hun huizen zorgvuldig afsluiten. Wij continueren dit ook in 2021. In 2021 zijn er vanwege de coronapandemie slechts 1 van de 4 projecten uitgevoerd. In 2021 is het aantal woninginbraken gelukkig gering geweest. Het aantal criminele activiteiten via Internet is echte zeer flink gestegen. We starten het witte voetjes project op zodra het aantal woninginbraken daar aanleiding toe geeft.

Deelname aan Burgernet stimuleren door media te benutten om inwoners te informeren.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is periodiek aandacht besteed via sociale media en de Schaapskooi voor deelname aan Burgernet.

Door middel van publiekscampagnes inwoners activeren om drank- en drugsgebruik te signaleren.

Kwaliteit (toelichting)

Door middel van publiekscampagnes ook in 2021 inwoners activeren om drank- en drugsgebruik te signaleren.

Door middel van publiekscampagnes is in 2021 gevraagd aan inwoners om overlast als gevolg van het gebruik van drank en drugs tijdig te signaleren en dit te melden bij de politie.

Een structureel overleg leefbaarheid en veiligheid initiëren met betrokken partners.

Kwaliteit (toelichting)

Er is in 2019 gestart en in 2020 gewerkt met een periodiek 6-wekelijks overleg met portefeuillehouders zorg en veiligheid, ambtenaren en betrokken ketenpartners. Gelet op de meerwaarde is dit ook in 2021 voortgezet.

Faciliteren en stimuleren van AttentieBuurtpreventie (Whatsapp) en samen met de wijkagent afspraken maken met de bewoners.

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente heeft ook in 2021 de initiatieven rondom buurtpreventie gestimuleerd. De gemeente heeft initiatieven tot het oprichten van Whatsapp groepen met raad en daad bijgestaan door kennisdeling en het ophangen van preventieborden. Ook het gesubsidieerd ter beschikking stellen van preventiestickers, de koppeling met Burgernet, en een app waar de politie direct contact heeft met alle beheerders van de verschillende groepen zijn middelen die zijn ingezet. De gemeente Heerde kent inmiddels meer dan 30 van dergelijke WhatsApp groepen. We streven nog altijd naar meer whatsapp-groepen voor buurtpreventie, maar initiatieven moeten uit de samenleving komen. De gemeente ondersteunt deze vervolgens.

Ideeën van jongeren om de overlast te beperken worden beloond.

Kwaliteit (toelichting)

We zijn met jongeren in gesprek over hun behoeften voor tijdsbesteding en hangplekken. Deze behoefte is aan het eind van de coronaperiode sterker naar voren gekomen. Er is begin 2022 gestart met een project om tot een hangplek in Heerde te komen.

In overleg met onze boa's stevig inzetten op overlast op straat.

Kwaliteit (toelichting)

Er is in 2021 prioriteit gegeven, binnen de mogelijkheden, aan beperking van de overlast op straat. In 2020 is gestart met het meer projectmatig acteren op (opkomende) overlast situaties. Daar waar overlast wordt gemeld (bijvoorbeeld rondom scholen of horeca, bij hangplekken van jeugd, overlast door honden) wordt een plan van aanpak gemaakt en een rooster opgesteld om intensief aandacht te schenken aan de (opkomende) overlast. Door corona zijn de prioriteiten anders komen te liggen. In 2022 hopen we dit verder op te pakken.

In overleggen met de politie bepleiten we de zichtbare inzet van wijkagenten en een lokale politiepост.

Kwaliteit (toelichting)

Er is een politiesteunpunt in MFA de Heerd. Hier kan op afspraak met de wijkagent gesproken worden.

Lokaal en in regionaal verband aandacht blijven houden voor ondermijning.

Kwaliteit (toelichting)

Ondermijning is een prioriteit binnen het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023. Eind 2019 is er een ondermijningsbeeld voor de gemeente Heerde opgesteld. In 2021 is gewerkt aan een plan van aanpak voor de komende jaren. Er is een periodiek lokaal overleg in het leven geroepen tussen gemeente, politie en het RIEC. Gemeente Heerde sluit zich aan bij Meld Misdaad Anoniem en krijgt per 2022 dan ook meldingen voor deze gemeente ter inzage.

Veroorzakers van vernielingen worden uitgenodigd voor een gesprek met de burgemeester.

Kwaliteit (toelichting)

Als de veroorzaker van een vernieling bekend wordt, kan op vrijwillige basis een gesprek plaatsvinden.

Bureau Halt en Slachtofferhulp worden ook in stelling gebracht bij vernielingen aan particulier eigendom.

Brandweer

- De opkomsttijd van de brandweer is gemeentebreed geborgd en de (vrijwillige) brandweermensen kunnen hun werk naar behoren doen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bij de VNOG de belangen van de vrijwillige brandweermensen en instandhouding van het duikteam behartigen.

Kwaliteit (toelichting)

In het perspectief van de financiële situatie van de VNOG besloot het Algemeen Bestuur van de VNOG begin 2020 om de beschikbaarheid van mensen en materieel binnen haar werkgebied te veranderen en te ontwikkelen. Binnen de regio wordt daarvoor materieel herplaatst dan wel opgeheven. Daarbij geldt het principe dat niet wordt ingeleverd op de veiligheid (aanrijdtijden). Doel hiervan is om tot een sluitende begroting te komen, zonder dat dit leidt tot hogere bijdragen voor de aangesloten gemeenten.

In die zin lag ook de keuze voor het in stand houden van slechts één vrijwillig duikteam in de veiligheidsregio voor. Een onafhankelijke adviescommissie heeft op basis van een onderzoek dat was gericht op risicobeeld, toekomstbestendigheid, incidentgegevens en maatschappelijke impact geadviseerd om als standplaats voor het enige duikteam in de regio te kiezen voor Harderwijk en daarmee het duikteam Heerde op te heffen. Dit advies is in 2020 door het AB van de VNOG overgenomen en conform besloten, wat dan ook (op de wat langere termijn) het einde voor het duikteam in Heerde betekent.

Brandweerkazernes in Heerde en Wapenveld in stand houden en de huidige inspanningen voor onze (vrijwillige) brandweermensen continueren.

Kwaliteit (toelichting)

Op 15 januari 2020 stelde het Algemeen Bestuur van de VNOG de Toekomstvisie vast waarbinnen het in stand houden van de brandweerkazernes in zowel Heerde als Wapenveld gegarandeerd is. Wel is ingeleverd op materieel, maar de VNOG garandeert handhaving van het huidige veiligheidsniveau. De komende jaren wordt gewerkt aan de uitvoering van diverse bestuursopdrachten binnen de kaders van de visie. Dit op basis van een begroting met daarin investeringen en besparingen die gefaseerd worden uitgevoerd. Wel heeft de uitvoering van een aantal opdrachten door de coronacrisis vertraging opgelopen.

Het belang van lokale betrokkenheid en nabijheid van de brandweer blijven we benadrukken vanuit het uitgangspunt dat de wettelijke aanrijdtijden blijvend moeten worden gerealiseerd.

Het voornemen is om de brandweerkazerne in Wapenveld onder te brengen in de nieuw te realiseren MFA in Wapenveld zodat deze kazerne ook weer voldoet aan de eisen van deze tijd.

In 2021 stelde de VNOG een huisvestingsvisie vast dat de basis vormt voor uniform, efficiënt en veilig ingerichte brandweerkazernes die in eigendom van de gemeenten blijven. Het streven is dat de facilitaire taken per 1-1-2023 overgaan van gemeente naar VNOG.

Handhaving

- Regels zijn er voor iedereen. We handhaven het nakomen er van.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Handhaving op basis van het uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, (VTH).

Kwaliteit (toelichting)

Onze richtlijn is de nota "Kaders voor de uitvoering van de VTH-taken 2019-2022". Deze nota is vastgesteld op 21 mei 2019. Jaarlijks wordt het uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Net als in 2020 werd ook 2021 voorrang gegeven aan toezicht en handhaving ten dienste van het voorkomen van de besmetting van het coronavirus. Inzet is om in 2022 zonder de last van Corona, de uitvoeringscyclus van de handhaving volledig weer op te pakken en in te vullen.

Handhaving wanneer de toegankelijkheid van de openbare ruimte in gevaar komt.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is als deeltaak opgenomen in het uitvoeringsprogramma voor de VTH-taken.

In de dorpscentra wordt in 2022 gericht handhavingscapaciteit ingezet op toezicht op de inrichting en toepassing van uitstallingen en (als die weer mogelijk zijn) terrassen. Bij beperking van de toegankelijkheid van de openbare ruimte door bijvoorbeeld de plaatsing van terrassen, uitstallingen en/of reclameborden wordt handhavend opgetreden. Ook voor 2022 wordt voor dit onderwerp toezichts- en handhavingscapaciteit geprogrammeerd en daarmee gereserveerd.

Handhaving wanneer sprake is van uitkeringsfraude.

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben structurele afspraken met de Sociale Recherche (SR) in Apeldoorn. Onze inkomensconsulenten en gespreksvoerders zijn alert op fraudesignalen en stemmen die af met de SR. In elke voorkomende situatie wordt een zorgvuldige afweging gemaakt of de inzet van de SR in deze situatie het juiste middel is.

Bestuur

Toelichting op product Bestuur

Het product Bestuur bestaat uit de subproducten college, raad, griffie en rekenkamerfunctie. Hoofdzakelijk gaat het hier om kosten voor salarissen en vergoedingen, opleidingskosten en representatie. Verder bestaat het product uit de volgende subproducten: (bestuurlijke) samenwerking, inclusief denken, internationale contacten, rechtsbescherming en communicatie.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Bestuur						
506050 Communicatieplan	22.542	21.060	0	21.060	21.930	-870
521000 Raad	293.518	300.470	0	300.470	289.328	11.142
521050 Griffie	161.863	153.505	0	153.505	179.817	-26.312
521100 Rekenkamerfunctie	19.813	19.780	13.600	33.380	46.052	-12.672
521150 College	1.186.641	652.672	-51.500	601.172	1.441.684	-840.512
521151 Reserve Corona	141.774	0	333.914	333.914	434.170	-100.256
521300 Best. samenwerking	174.698	159.490	100.000	259.490	211.832	47.658
521350 Internationale contacten	0	1.810	0	1.810	0	1.810

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
521400 Rechtsbescherming	33.483	43.490	-20.000	23.490	27.347	-3.857
Totaal Bestuur	2.034.331	1.352.277	376.014	1.728.291	2.652.161	-923.870
Totaal Lasten	2.034.331	1.352.277	376.014	1.728.291	2.652.161	-923.870
Baten						
Bestuur						
521150 College	-53.631	0	0	0	-449.147	449.147
521151 Reserve Corona	0	0	-423.845	-423.845	-432.776	8.931
521400 Rechtsbescherming	0	0	0	0	3.750	-3.750
Totaal Bestuur	-53.631	0	-423.845	-423.845	-878.172	454.327
Totaal Baten	-53.631	0	-423.845	-423.845	-878.172	454.327
Resultaat	1.980.699	1.352.277	-47.831	1.304.446	1.773.988	-469.542

Toelichting op de lasten en baten product Bestuur

Lasten

De lasten zijn bij dit product **€924.000,-** hoger dan de raming. Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Lagere vergoeding raads- en commissieleden	€11.000
Hogere kosten griffie	-/- €26.000
Hogere kosten rekenkamerfunctie	-/- €13.000
Dotatie pensioenvoorziening (ex) bestuurders	-/- €798.000
Meerkosten Corona	-/- €23.000
Onderzoek gemeenschapsvoorzieningen Heerde	-/- €17.000
Reserve Corona	-/- €100.000
Lagere uitgaven bestuurlijke samenwerking	€48.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/-€6.000</u>
	-/- €924.000

521000 Raad

In 2021 hebben er verschuivingen plaatsgevonden bij de raads- en commissieleden, vacante plekken zijn niet altijd meteen weer opgevuld. Dit verklaart de geringere uitgaaf van €11.000,- bij de vergoeding aan raads- en commissieleden.

521050 Griffie

Bij het onderdeel Griffie is ruim €26.000,- meer uitgegeven. Deze overschrijding is het gevolg van de, niet geraamde, licentiekosten voor de livestream vergaderingen tezamen met de vergaderschermen die daarvoor nodig zijn. Verder zijn de loonkosten hoger door de personele wisseling van de griffier.

521100 Rekenkamerfunctie

De hogere kosten van €13.000,- bij de Rekenkamerfunctie is het gevolg van een nabetaling uit voorgaande jaren. Per abuis hebben de rekenkamercommissieleden een netto vergoeding als bruto bedrag ontvangen. Dit is in het jaar 2021 gecorrigeerd.

521150 College

Het resultaat bij dit subproduct heeft 2 oorzaken. Ten eerste is er maar een gering bedrag, €33.000,-, gestort naar de voorziening. Bij de begroting was rekening gehouden met een storting van €90.000,-, een voordeel van €57.000,-. Deze lage storting komt doordat de rentetarieven weer (licht) zijn gestegen, dit heeft een dempend effect op het bij te storten deel. Daarnaast hebben er pensioenoverdrachten plaatsgevonden van in totaal €855.000,-. Dit geld is bij dit onderdeel doorgestort naar de pensioenvoorziening.

Aan kosten die betrekking hebben op de coronapandemie is ruim €23.000,- meer uitgegeven. Hiervoor worden we door het rijk en provincie gecompenseerd; verrekening van deze kosten vindt plaats middels de reserve Corona.

In 2021 is er een subsidiebedrag van de provincie Gelderland ontvangen voor gemeenschapsvoorzieningen in Heerde. Dit onderzoek heeft €17.000,- gekost; verwerking hiervan in de begroting heeft niet plaatsgevonden.

521151 Reserve Corona

Bij de begroting was rekening gehouden met een storting in de Coronareserve van €334.000,-, in werkelijkheid is hierin €434.000,- gestort, een verschil van €100.000,-.

521300 Bestuurlijke samenwerking

Bij het dekkingsplan van de begroting 2021 was er €100.000,- extra gereserveerd voor Bestuurlijke samenwerking. Dit geld was vooral bedoelt voor samenwerkingsonderzoeken voor de Kop van de Veluwe en op het gebied van ICT. De werkelijke kosten waren €48.000,- lager door vertragingen/verschoven prioritering vooral als gevolg van Corona.

Baten

De inkomsten zijn bij dit product afgerond **€879.000,-** hoger dan de raming. De belangrijkste afwijkingen waardoor dit wordt veroorzaakt zijn hieronder toegelicht.

Pensioenoverdrachten	€855.000
Subsidie provincie Gelderland vitaliteit gemeenschapsvoorzieningen	€19.000
Reserve Corona	€9.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/- €4.000</u>
Totaal	€879.000

521150 / 521152 College

In 2021 hebben er twee pensioenoverdrachten plaatsgevonden van in totaal €855.000,-. Deze bedragen zijn doorgestort naar de voorziening. Voor de exploitatie verloopt dit budgetneutraal (zie ook de uitgavenkant).

Van de provincie Gelderland is er €19.000,- ontvangen voor het doen van onderzoek naar de vitaliteit en toekomstbestendigheid van gemeenschapsvoorzieningen in Heerde. Dit onderzoek heeft inmiddels plaatsgevonden, de overschrijving is ook vermeld aan de uitgavenkant.

521151 Reserve Corona

De onttrekking aan de reserve Corona was in werkelijkheid €9.000,- hoger dan geraamd. In de bijlage is een overzicht opgenomen van alle uitgaven en inkomsten die betrekking hebben op Corona.

Veiligheid

Toelichting op product Veiligheid

Het product Veiligheid bestaat uit de subproducten brandweer, crisisbeheersing, openbare orde en veiligheid, opvang huisdieren, APV, drank en horecawet en handhaving. De lasten op dit product hebben voor een groot deel betrekking op de brandweertaken in VNOG-verband. Daarnaast worden legesopbrengsten binnen dit product verantwoord.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Veiligheid						
502020 Brandweergarage Heerde	50.357	62.033	0	62.033	51.795	10.238
502040 Brandweergarage Wapenveld	23.210	33.271	0	33.271	21.995	11.276
523000 Brandweer	985.018	998.550	-90.000	908.550	908.393	157
523050 Crisisbeheersing	34.890	41.906	0	41.906	34.924	6.982
523100 Openbare orde & Veiligheid	170.481	123.148	87.700	210.848	238.867	-28.019
523150 APV	151.400	153.654	0	153.654	179.559	-25.905
523200 Drank- en horecawet	47.602	42.329	0	42.329	49.465	-7.136
545150 Handhaving Bouwen	196.517	186.783	0	186.783	218.273	-31.490
545300 Handhaving Milieubeheer	8.105	8.214	0	8.214	9.599	-1.385
551300 Opvang huisdieren	6.656	10.560	10.000	20.560	21.590	-1.030
Totaal Veiligheid	1.674.235	1.660.448	7.700	1.668.148	1.734.460	-66.312
Totaal Lasten	1.674.235	1.660.448	7.700	1.668.148	1.734.460	-66.312
Baten						
Veiligheid						
523000 Brandweer	-13.803	-8.140	0	-8.140	-12.332	4.192

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
523100 Openbare orde & Veiligheid	0	0	-81.700	-81.700	-82.810	1.110
523150 APV	-18.577	-13.650	0	-13.650	-19.608	5.958
545150 Handhaving Bouwen	-15.500	0	0	0	-2.500	2.500
545300 Handhaving Milieubeheer	0	0	0	0	-5.000	5.000
Totaal Veiligheid	-47.880	-21.790	-81.700	-103.490	-122.250	18.760
Totaal Baten	-47.880	-21.790	-81.700	-103.490	-122.250	18.760
Resultaat	1.626.355	1.638.658	-74.000	1.564.658	1.612.210	-47.552

Toelichting op de lasten en baten product Veiligheid

Lasten

Voor Veiligheid is er **€66.000,-** meer uitgegeven dan vooraf was geraamd. De belangrijkste verschillen zijn hieronder toegelicht.

Lagere uitgaven brandweergarages	€21.000
Extra Corona-toezicht toegangsbewijzen	-/- €28.000
Hogere loonkosten APV en handhaving bouwen	-/- €57.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/- €2.000</u>
Totaal	-/- €66.000

502020 en 502040 Brandweergarages

De lasten voor de beide brandweergarages vallen respectievelijk €10.000,- (Heerde) en €11.000,- (Wapenveld) lager uit dan begroot. Hier is geen directe verklaring voor te geven. Wel is het zo dat met het onderbrengen van de nieuwe brandweergarage in het te bouwen MFA in Wapenveld geen nieuwe/onnodige investeringen worden gedaan en alleen noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd.

523100 Openbare orde & Veiligheid

Voor de post OOV is €28.000,- meer uitgegeven op een begroot bedrag van €211.000,-. Deze meerkosten zijn te verklaren door het extra Corona-toezicht op de naleving van toegangsbewijzen die in het jaar heeft plaatsgevonden. Hiervoor is aan het eind van het jaar nog een bijdrage ontvangen, deze kwam echter te laat om nog als een begrotingswijziging te verwerken.

523150 APV

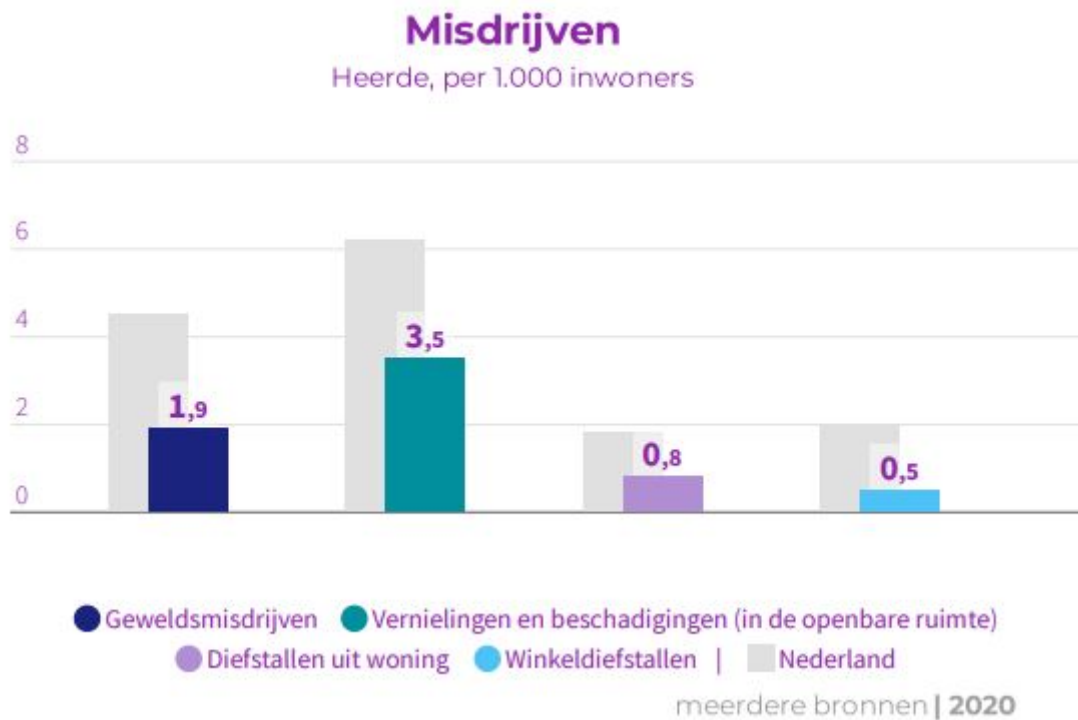
De posten APV en Handhaving bouwen laten een overschrijding zien van totaal €57.000,-. Deze afwijking kan worden verklaard doordat bij de afdeling ROW de werkelijke salariskosten hoger waren dan geraamd. Hierdoor is de doorbelasting naar de

producten, waarvoor deze afdeling heeft gewerkt, ook hoger (€57.000,-). Het totaalbeeld van de loonkosten van de hele organisatie is opgenomen bij het onderdeel Overhead.

Baten

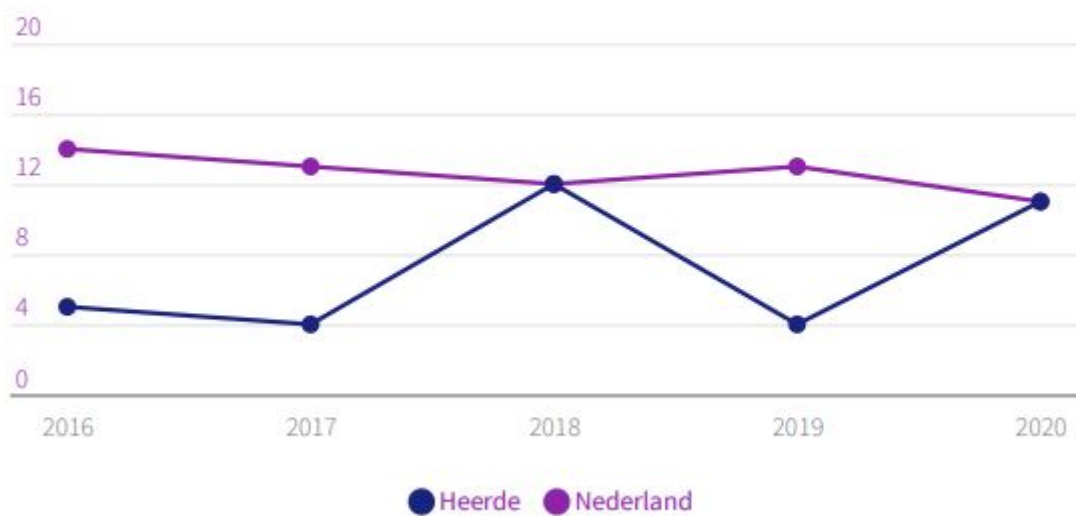
De hogere inkomsten bij dit onderdeel van in totaal bijna **€19.000,-** zijn het gevolg van kleine meevallers bij afzonderlijke onderdelen zoals hogere opbrengsten inspectie brandkranen, ontvangen dwangsommen etc.

BBV-indicatoren programma Bestuur

Verwijzingen Halt

per 1.000 jongeren

Halt | 2016 - 2020

2. Bedrijfsvoering

Toelichting op programma Bedrijfsvoering

De gemeente is een betrouwbare rentmeester van de publieke middelen. Uitgangspunt is dat de exploitatie op orde is om jaarlijks te kunnen voldoen aan de voorwaarde van een sluitende begroting. Naast financiën en de financiële uitvoering van het grondbeleid, vallen onder dit programma de gemeentelijke organisatie, de accommodaties voor gemeentebestuur en ambtelijke organisatie, burgerzaken, het streekarchivariaat, basisregistraties, informatisering en automatisering en elektronische dienstverlening.

Collegeprogramma Bedrijfsvoering

Wat hebben we bereikt?

Financiën

- Een gezonde financiële huishouding.
- Een evenwichtige schuldpositie, met nadruk op verlaging.
- Subsidies worden geïndexeerd onder voorwaarde van een sluitende gemeentelijke meerjarenbegroting.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Binnen het sociaal domein zijn de verplichtingen in beeld en zijn er afspraken over de wijze waarop de raad gebruik en kosten kan monitoren.

Kwaliteit (toelichting)

De afgelopen jaren is er een nieuwe berekeningswijze ontwikkeld voor de jaarlastbepaling Jeugd en Wmo. Deze gaat grotendeels uit van de daadwerkelijk gefactureerde kosten. Er is ingezet op het snel afstemmen met de zorgaanbieders wanneer afwijkingen worden geconstateerd.

De raad is in 2021 twee keer geïnformeerd via een themabijeenkomst over de ontwikkeling van kosten en aantallen voorzieningen in het sociaal domein.

Kosten en ontwikkelingen zijn op de gebruikelijke momenten in de p&c-cyclus gemonitord en gerapporteerd.

De dienstverlening van de gemeente (onder andere leges) is zoveel mogelijk kostendekkend.

Kwaliteit (toelichting)

Het kostendekkingspercentage van de legesverordening ligt op circa 97%. Bij de andere kostendekkende belastingen (begraafrechten, rioolheffing, afvalstoffenheffing) zijn 100% kostendekkende tarieven al jaren het uitgangspunt. In 2022 vindt aanpassing van de legesverordening plaats in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze wet heeft aanzienlijke gevolgen voor de (soorten en aantallen) vergunningsplichtige activiteiten. Om die reden zal het huidige legesmodel voor kostendekking op de schop moeten.

De financiële risico's zijn inzichtelijk en er komt een midzomeranalyse

Kwaliteit (toelichting)

In samenspraak met de auditcommissie is de midzomeranalyse met ingang van 2020 afgeschaft. De najaarsnota zal hierdoor eerder in het jaar worden opgesteld en worden aangeboden aan de raad.

De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie.

Kwaliteit (toelichting)

Voor 2020 is de lokale lastendruk met 1,4%, conform inflatiecorrectie, gestegen. Ook voor het jaar 2021 wordt de lastendruk alleen gecorrigeerd met het inflatiepercentage.

Inwoners met een minimuminkomen en geen vermogen komen in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Kwaliteit (toelichting)

Inwoners met een inkomen op bijstandsniveau en zonder vermogen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding. Inwoners die al eerder kwijtschelding kregen, worden via bestandsvergelijking met onder meer de Belastingdienst en het RDW automatisch getoetst of zij automatisch kwijtschelding kunnen krijgen. Kwijtschelding is mogelijk voor de onroerendezaakbelasting en voor de afvalstoffenheffing (vastrecht en maximaal 9 ledigingen). De kwijtscheldingsaanvraag moet worden ingediend bij het GBLT. Zij toetsen deze aanvraag aan de normen van de gemeente en van het waterschap, zodat inwoners slechts één formulier hoeven in te vullen.

Inzetten op versterking van de financiële positie van de gemeente om tegenvallers op te kunnen vangen en noodzakelijke investeringen te kunnen doen.

Kwaliteit (toelichting)

Het jaar 2020 is afgesloten met een positief jaarrekeningresultaat. Een deel hiervan is toegevoegd aan de algemene reserve. Ook voor het meerjarenperspectief 2021-2024 is een structureel sluitende begroting gepresenteerd. Voorwaarde hierbij is wel dat de vastgestelde bezuinigingen worden gerealiseerd. Periodiek zal de raad geïnformeerd over de voortgang van de te realiseren bezuinigingen.

Slim gebruik maken van financieringsmogelijkheden bij rijk en provincie om ambities in te vullen.

Kwaliteit (toelichting)

De financieringsmogelijkheden bij het rijk of provincie worden bij elk project uitvoerig geanalyseerd en mogelijk aangesproken. De gemeentelijke organisatie is alert op de mogelijkheid tot het aanboren van (externe) financieringsbronnen.

Wat hebben we bereikt?

Dienstverlening ambtelijke organisatie

- Onze gemeentelijke dienstverlening aan inwoners en ondernemers is vriendelijk, betrokken, adequaat, tijdig en deskundig.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De begrippen omgevingsbewust en ondernemend staan centraal in de gemeentelijke organisatie. De betekenis hiervan voor het dagelijks handelen en de dienstverlening aan inwoners en ondernemers is blijvend onderwerp van gesprek.

Kwaliteit (toelichting)

Sinds 2017 is thematisch gewerkt aan de kernwaarden "omgevingsbewust en ondernemend". In juni 2021 is begonnen met de evaluatie van de organisatieontwikkeling door het uitzetten van een werkbelevingsonderzoek. In de sessies "in gesprek met" zijn de uitkomsten daarvan door de medewerkers gedeeld. Vanwege COVID en de wens om deze sessies fysiek te doen is er vertraging ontstaan waardoor dit nog niet is afgerond. De uitkomsten tezamen zullen het rapport "Bevindingen medewerkers evaluatie organisatieontwikkeling" vormen dat in het MT

wordt besproken en met het college en de OR zal worden gedeeld. Op basis van het besluit van het MT wordt een plan van aanpak gemaakt.

Duidelijkheid wat de rol van inwoners is bij inwoners- en overheidsparticipatie en de mogelijkheden die zij hebben.

Kwaliteit (toelichting)

Kern is dat elk participatietraject maatwerk is en daarom vooraf een helder en gedragen kader verlangd. Elk traject dat wij met inwoners willen lopen, willen wij vooraf laten gaan door een startdocument (startnotitie, bestuursopdracht, plan van aanpak etc) waarin doelstelling, doelgroep en rolverdeling met betrekking tot dat traject is verwoord. Daarmee wordt vooraf duidelijkheid gecreëerd naar zowel bestuur als inwoners ter voorkoming van verkeerde verwachtingen en teleurstellingen. Ook wordt met dit startdocument de raad vooraf in positie gebracht zijn inhoudelijke input (publieke, maatschappelijke waarden) mee te geven, waarbij tijdens het participatietraject rekening moet worden gehouden en waaraan de uitkomsten van het proces achteraf worden getoetst. Behalve de fysieke participatievormen, gebruiken we sinds 2021 ook het digitale platform CitizenLab.

Inwoners en ondernemers mogen rekenen op een ambtelijke organisatie die denkt in kansen binnen wet- en regelgeving en financiële mogelijkheden.

Kwaliteit (toelichting)

Medewerkers :

- Stellen de klant centraal en weten wat dit voor hun werk betekent;
- Hebben het zelfvertrouwen, lef en durf om hierin ondernemend op te treden;
- Voelen eigenaarschap voor wat betreft hun werkzaamheden;
- Kunnen zich met elkaar verbinden door het uitspreken van behoeftes waardoor het samenwerken wordt gestimuleerd.

Dit is blijvend onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. De komst van de omgevingswet vraagt een doorontwikkeling naar "Ja, wat u vraagt kan, mits". Na de evaluatie organisatieontwikkeling (voorjaar 2022) wordt gekeken hoever we zijn en wat er nodig is om deze volgende stap te maken.

Inwoners en ondernemers mogen rekenen op een tijdige behandeling van hun (aan)vragen binnen de gestelde termijnen.

Kwaliteit (toelichting)

De bewaking van de juridische kwaliteit van al het handelen is, als een normaal onderdeel van de bedrijfsvoering, systematisch ingebed in de organisatie en de werkprocessen van de gemeente Heerde. Daarbij bieden wij structurele en duurzame waarborgen voor de juridische houdbaarheid van gemeentelijk handelen. Bij binnenkomst van aanvragen of vragen wordt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging verstuurd. Afhankelijk van het type aanvraag/vraag wordt zo snel mogelijk binnen de gestelde termijn van de wet/servicenormen gereageerd. Lukt dit niet dan stellen wij de burger adequaat en tijdig hiervan op de hoogte.

Inwoners en ondernemers zijn, ook ambtelijk, altijd van harte welkom met hun vragen en ideeën.

Kwaliteit (toelichting)

Vragen en ideeën van inwoners en ondernemers worden serieus opgepakt door de organisatie. Daarnaast proberen wij op diverse manieren inwonersparticipatie te stimuleren en vorm te geven.

Transparante servicenormen van de gemeentelijke organisatie die inzichtelijk zijn voor inwoners en ondernemers.

Kwaliteit (toelichting)

De servicenormen moeten een reëel beeld geven over wat de burger of een bedrijf mag verwachten van de gemeente. In 2021/2022 zijn de servicenormen over boekjaar 2020 geëvalueerd en zijn de servicenormen voor 2022 bepaald. Voor zover noodzakelijk vindt aanpassing van de achterliggende processen plaats om de realisatie van de servicenormen te borgen. In 2022 zal opnieuw een evaluatie (over de realisatie 2021) plaatsvinden, zodat de resultaten van de doorgevoerde verbeteringen bekeken kunnen worden. De servicenormen zijn beschikbaar op de website van de gemeente.

Wat hebben we bereikt?

Personeel en Organisatie

- Een goede werkgever zijn en voldoende interne en externe uitdagingen bieden voor personele ontwikkeling en het opdoen van werkervaring.
- Investeren in onze medewerkers door hun ontwikkeling te koppelen aan de organisatiedoelen (investor in people).
- Onze personele samenstelling is een afspiegeling van de inclusieve samenleving en biedt ook plek aan mensen die (langdurig) werkloos zijn.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Actief deelnemen in de Talentenregio.

Kwaliteit (toelichting)

Door gebruik te maken van de Talentenregio (dit is een samenwerkingsverband van 26 decentrale overheidsorganisaties) hebben we een groter bereik voor de werving van kwalitatieve medewerkers. In 2021 zijn hernieuwde gezamenlijke afspraken gemaakt over werving & selectie, bijvoorbeeld door eerst (intern) te werven in Talentenregio-verband. Onderlinge mobiliteit tussen deelnemende organisaties wordt daardoor beter. Daarnaast kunnen medewerkers workshops, trainingen en opleidingen volgen die met name gericht zijn op loopbaan- of persoonlijke ontwikkeling. Met behulp van Talentenregio is in 2019 een eerste traineegroep gestart. Deze zes trainees hebben het ontwikkel- en opleidingsprogramma onder verantwoordelijkheid van Talentenregio uitgevoerd. Een aantal van hen zijn nu als medewerker actief binnen onze organisatie. In 2021 is hieraan een vervolg gegeven door het opnieuw werven van trainees, nu young potentials genoemd. Hierdoor zijn 5 nieuwe young potentials aangetrokken die op verschillende plekken actief zijn binnen de organisatie. De p&o-adviseurs hebben geparticipeerd in verschillende werkgroepen waardoor kennis en informatie met andere gemeenten is uitgewisseld. Gezamenlijk is aan grotere p&o thema's gewerkt. Ook hebben medewerkers deelgenomen aan diverse trainingen en workshops die werden georganiseerd door Talentenregio. Medewerkers kregen en krijgen de kans hun talenten volop te ontdekken, benutten en ontwikkelen en doen daardoor met plezier en bevoegenheid hun werk.

Bij vacatures benadrukken dat wij een inclusieve organisatie (willen) zijn.

Kwaliteit (toelichting)

Bij werving en selectieprocedures is benadrukt dat wij een inclusieve organisatie willen zijn.

Bij elke vacature is de volgende tekst opgenomen:

`Wij geloven dat medewerkers het beste tot hun recht komen in een inclusieve werkomgeving waar respect, samenwerking en aandacht voor individuele kwaliteit en

(talent)ontwikkelmogelijkheden voorop staan. We streven als organisatie naar een personele samenstelling die een afspiegeling is van de inclusieve samenleving'.

Als we de regels van de huidige quotum wetgeving volgen, voldoen we ruimschoots. Daarin zijn de medewerkers van Lucrato die werkzaam zijn in de buitendienst mee genomen, maar ook zonder deze medewerkers voldoen we aan de quotum normen.

De HR-visie voor de organisatie in praktijk brengen

Kwaliteit (toelichting)

De HR-visie verwoordt de organisatievisie. Verschillende projecten zijn gerealiseerd. Waaronder de implementatie van een nieuw generiek functiewaarderingsstelsel (HR21) en nieuw beschreven beleid aangaande de gesprekscyclus ('Het Goede Gesprek'), vitaliteit, ARBO en integriteit. Op strategisch niveau is het personeelsbestand tegen het licht gehouden waardoor (toekomstige) risico's inzichtelijk(er) zijn geworden. Verdergaande HR-digitalisering blijft een doorlopend speerpunt, ook in de afgelopen jaren zijn hierin diverse verbeterlagen gemaakt. Momenteel wordt de uitbesteding van de salarisverwerking en een personeelsinformatiesysteem Europees aanbesteedt samen met Hattem en Oldebroek.

Investeren in jonge medewerkers.

Kwaliteit (toelichting)

Het beleid is erop gericht om de leeftijdsopbouw in balans te krijgen, daartoe is ook op strategisch niveau naar het huidige personeelsbestand gekeken. In 2018 is het generatiepact (jong voor oud) ingevoerd. Er zijn in 2019 6 trainees (22-28 jaar) geworven en aan de slag gegaan binnen de gemeente Heerde. In 2019 zijn onder andere hierdoor de kosten voor externe inhuur fors gedaald. In 2020-2021 zijn de 6 trainees uitgestroomd, vier trainees hebben intern een formatieplek bemachtigd en twee trainees hebben vrijwillig gekozen voor vertrek.

In 2021 is besloten een nieuwe wervingsronde te houden en 5 trainees (vanaf heden noemen we ze young potentials) te werven voor verschillende plekken binnen de organisatie. Deze 5 young potentials zijn inmiddels aan de slag en zullen in ieder geval twee jaar voor de gemeente Heerde actief zijn in combinatie met een opleidings- en ontwikkeltraject bij Talentenregio.

Daarnaast hebben bijna alle medewerkers, die aan de voorwaarden voldoen, gebruik gemaakt van de generatiepact regeling. Deze regeling is in 2021 geëvalueerd en verlengd tot 1 januari 2022. In overleg met de medezeggenschapsorganen wordt momenteel gesproken over een opvolger van de regeling generatiepact.

Jong talent vasthouden en zorgen dat wij ook een aantrekkelijke woongemeente voor hen zijn.

Kwaliteit (toelichting)

Hiervoor kan aangesloten worden bij de uitgangspunten van de HR-visie en het investeren in jonge medewerkers. Voor ons als gemeente is het essentieel rekening te houden met vergrijzing, ook in het personeelsbestand. De gemiddelde leeftijd is, onder andere door de trainee-pool, gedaald. We geven young potentials een kans en stimuleren zoveel mogelijk ontwikkeling naar gelang de behoeften en ontwikkelingen. De afgelopen jaren hebben we structureel de behoeften in kaart gebracht en waar nodig geanticipeerd. Zodra medewerkers bijna met pensioen gaan wordt op tijd bekeken of er een (jonge) medewerker aan te koppelen valt, zodat de kennis overgedragen kan worden en dit niet verloren gaat. In de praktijk zijn hiervan goede voorbeelden te noemen.

Onderzoeken of het mogelijk is om vacatures tegelijkertijd voor de doelgroep (mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) en bij de Talentenregio uit te zetten.

Kwaliteit (toelichting)

Interne vacatures zijn bij Talentenregio uitgezet. Daarnaast hebben wij specifiek aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gevraagd te reageren op vacatures.

Wat hebben we bereikt?

Inkoop

- Duurzaam en circulair inkopen.
- We verwachten social return on investment en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap van de markt.
- Binnen de wettelijke aanbestedingsregels worden lokale ondernemers uitgenodigd en hebben daardoor een kans om mee te doen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bij aanbestedingen worden lokale/regionale ondernemers de mogelijkheid tot deelname geboden. We benutten de inkoopkaders ten volle en laten het aan lokale ondernemers over om zich zo te organiseren, dat zij de dienst of het werk uit kunnen voeren.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben waar mogelijk, binnen de wettelijke kaders, rekening gehouden met lokale en regionale ondernemers en het MKB. Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen moeten krijgen zonder dat dit mag leiden tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers.

We geven hieraan invulling door, waar mogelijk, gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, administratieve lasten te verminderen en het voorkomen van onnodig zware geschiktheids-, selectie en gunningscriteria.

Daarnaast houden we rekening met lokale ondernemers door, bij onderhandse aanbestedingen, waar mogelijk minimaal één offerte bij lokale ondernemers aan te vragen. Lokale ondernemers zijn ondernemers gevestigd in de gemeenten Heerde, Hattem en Oldebroek.

Binnen de wettelijke kaders is er de mogelijkheid om opdrachten/contracten bij Lucrato in te besteden.

Ook is bij aanbestedingen invulling gegeven aan Social Return.

Bij bouwprojecten van de gemeente is het een voorwaarde om leerling bouwplaatsen in te richten en uit te voeren.

Kwaliteit (toelichting)

Bij opdrachten tot bouw of verbouw van een substantiële omvang heeft de gemeente de voorwaarde gesteld tot het inrichten van een leerling bouwplaats. Datzelfde geldt wanneer sprake is geweest van subsidieverlening voor bouw of verbouw van een substantiële omvang.

Eind 2019 is een actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen gereed.

Kwaliteit (toelichting)

Een actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen zal in 2021 opgesteld worden. Het was de bedoeling dit in 2020 te realiseren, maar dit heeft vertraging opgelopen.

Er worden zo veel mogelijk fairtrade producten ingekocht en duurzame materialen gebruikt.

Kwaliteit (toelichting)

We willen als gemeente een voorbeeldrol hebben op het gebied van fairtrade. We onderzoeken en verkennen de voorwaarden en haalbaarheid om fairtrade producten in te kopen. Daarbij bekijken we welke productgroepen hiervoor in aanmerking komen. We willen als gemeentelijke organisatie voldoen aan het fairtrade imago om vervolgens ook winkels, bedrijven en maatschappelijke organisatie in de gemeente te stimuleren.

In 2019 is een werkgroep gestart om Fairtrade gemeente te gaan worden. Doelstelling is om begin 2022 dit te realiseren, al heeft COVID-19 voor vertraging gezorgd. Daarnaast worden intern steeds meer keuzes gemaakt om Fairtrade of Cittaslow producten in te kopen.

Eén van de doelstellingen van ons inkoopbeleid is bijdragen aan het creëren van maatschappelijke waarde. We willen als gemeente een voorbeeldrol hebben. Ons inkoopbeleid is daarom gericht op zoveel mogelijk duurzaam en circulair inkopen, waarbij we participeren in samenwerkingsverbanden en de mogelijkheden in de Cleantech regio verkennen. We passen in aanbestedingen de duurzaamheidscriteria van PIANOo toe.

Daarnaast kopen we zoveel mogelijk in bij marktpartijen die maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hieronder wordt verstaan dat een ondernemer elke vorm van dwangarbeid verwerpt en de regelgeving van de Verenigde Naties over mensenrechten en de rechten van kinderen respecteert.

Wat hebben we bereikt?

[Basisregistratie/ Informatisering/ elektronische dienstverlening](#)

- Kwalitatief hoogwaardige digitale dienstverlening.
- Data- en gegevensbeheer zijn op orde en worden veilig beheerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is voor iedereen beschikbaar.

Kwaliteit (toelichting)

De Basisregistratie Grootchalige Topografie, de BGT, is de geometrische database van de objecten die in de fysieke leefomgeving voorkomen. De BGT is openbaar en voor iedereen te raadplegen. Voor bepaalde objecten is de gemeente verantwoordelijk, wij zijn daarvoor bronhouder van de BGT. Voor 2021 was het beheer uitbesteed en ook voor 2022 is het beheer tijdelijk extern geregeld om zo grip te houden op de actualiteit in de kaart. Hoe het beheer van de BGT voor Heerde vorm gegeven moet worden zal in de loop van 2022 duidelijk worden. De organisatie van geo-informatie maakt onderdeel uit van de Visie op Ruimte. Geometriebeheer maakt daar een belangrijk deel van uit, het beheren van de ruimtelijke data voor de gehele organisatie.

Data gedreven werken door informatie uit internet en sociale media te halen.

Kwaliteit (toelichting)

Informatie uit internet en sociale media kunnen ontwikkelingen signaleren waarop de gemeente kan/moet inspringen. Social media wordt met tooling gevoed, gevolgd en beantwoord. Het monitoren van social media om daar signalen uit op te pikken is in ontwikkeling.

De data die wij generen, beheren en delen is volledig, betrouwbaar en geïntegreerd voor alle taakvelden, eenvoudig benaderbaar voor inwoners, ondernemers en organisaties en uitwisselbaar met andere (semi)overheden.

Kwaliteit (toelichting)

Het stelsel van basisregistraties wordt verplicht door de gemeente beheerd en gebruikt. Het is een belangrijke taak om de kwaliteit van deze data op orde te brengen en te houden. Ook andere instanties maken gebruik van deze gegevens. De toepassing van gegevensmanagement en gegevensbeheer is een belangrijke voorwaarde hiervoor. Door voor de gegevenssets verantwoordelijken binnen de ambtelijke organisatie aan te wijzen en hen te ondersteunen in het beheer en de samenhang van de data wordt de borging van de kwaliteit bij de bron belegd. De ontwikkelingen richting de SOR (de Samenhangende Objecten Registratie) worden nauwlettend in de gaten gehouden. Ook deze ontwikkeling is bedoeld om een bepaalde basis-set aan gegevens op één plaats te registreren. Deze ontwikkeling is vooral ingezet om de vraagkant goed te kunnen bedienen.

De digitale agenda 2020 als leidraad volgen.

Kwaliteit (toelichting)

De digitale agenda 2020 van de VNG is opgegaan in het programma GGU van VNG Realisatie. Deze vormt de leidraad voor de samenwerking op het vlak van techniek en informatie tussen de gemeenten. De onderwerpen uit de Digitale Agenda 2020 zijn geïntegreerd in het jaarprogramma van de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) van VNG Realisatie. De GGU geeft de richting aan waarin de gemeenten gaan bewegen. De gemeente-eigen initiatieven en de actuele ontwikkelingen in de informatiesamenleving en de Common Ground activiteiten van de VNG worden continue op elkaar afgestemd. De instrumenten WAC (wijzigingen advies commissie)- en CIO-tafel helpen om initiatieven op een gestructureerde manier te beoordelen.

In 2021 is een start gemaakt met het informatiebeleidsplan.

Naleven van de Algemene Verordening Gegevensbescherming en privacy wetgeving.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de bewustwording in de organisatie verder uitgebouwd voor de onderwerpen gegevensbescherming en privacy. Dat is in de vorm van e-learning aangeboden aan de medewerkers. Vooral de bewustwording van de medewerkers speelt namelijk een belangrijke rol in het succesvol naleven van de wetgeving. Daarom is er blijvend veel aandacht voor ondersteunen, informeren en enthousiasmeren. Tevens is er op diverse gebieden beleid (verder) ontwikkeld op het vlak van informatieveiligheid. De inzet van de Privacy Officer (PO), de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en van de Concern Information Security Officer (CISO) hebben hier positief aan bijgedragen. Nieuwe initiatieven worden ook op het vlak van de AVG getoetst.

Ons zaakstelsel is efficiënt en toegerust voor de (digitale) dienstverlening.

Kwaliteit (toelichting)

De voorbereidingen voor het aanbesteden van een nieuw zaakstelsel zal in 2022 doorlopen. Er zijn H2O brede uitgangspunten voor het nieuwe zaakstelsel gedefinieerd. Samen met de andere H2O gemeenten werken we aan het zaakgericht vormgeven van onze processen. Hiermee verhogen we de efficiency, dienstverlening en beheersbaarheid van deze processen.

Samenwerken met ketenpartners in de uitwisseling van gegevensbeheer.

Kwaliteit (toelichting)

Het uitwisselen van gegevens met ketenpartners neemt nog steeds toe. Niet alleen via bestandsuitwisseling maar juist via koppelingen. Bij de uitgevoerde en nog uit te voeren projecten is de veiligheid, gebruik van standaarden en rechtmatigheid van deze data uitwisseling dan ook expliciet meegenomen. Het uitwisselen van gegevens leggen we ook vast in de vorm van een verwerkersovereenkomst: wie krijgt voor welk doel welke gegevens van de gemeente ten behoeve van welke verwerking. Het gebruik van

verwerkersovereenkomsten neem toe, dit om heldere afspraken met onze partners te maken en zo datalekken te voorkomen.

Waar nodig optimaliseren van de (digitale) dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Kwaliteit (toelichting)

Waar mogelijk wordt naast het fysieke kanaal ook een digitale mogelijkheid geboden voor het aanvragen van een dienst, bijvoorbeeld via de website conform de visie op dienstverlening van de gemeente Heerde. In 2021 is gewerkt aan het vernieuwen van de visie op dienstverlening waarin dit ook een plek krijgt. Deze visie wordt naar verwachting begin 2022 vastgesteld.

Nog steeds neemt het aantal diensten dat digitaal aangevraagd/afgenomen kan worden toe. Ook is de website aangepast om bedrijven nog beter te kunnen bedienen. Naast DigiD voor burgers kan er door bedrijven nu ingelogd worden via E-Herkenning.

Wat hebben we bereikt?

Overhead (gemeentebestuur en ambtelijke organisatie)

- Het raadhuis is toekomstbestendig functioneel bruikbaar en energetisch duurzaam in gebruik, binnen de mogelijkheden van het bestaande pand.
- Waar mogelijk vindt aanbesteding plaats op basis van het principe van circulariteit.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Besluiten welke maatregelen genomen moeten worden om het raadhuis toekomstbestendig functioneel bruikbaar en energetisch duurzaam in gebruik te maken.

Kwaliteit (toelichting)

Door de grote inzet vanuit de kant van de aannemer en installateur heeft de oplevering voor de bouwvakantie 2021 plaatsgevonden. Na het inhuizen van de roerende goederen en het inrichten van de werkplekken door de I-dienst is het toekomstbestendige raadhuis begin september 2021 in gebruik genomen.

Maatregelen ten aanzien van de verduurzaming bestaan onder ander uit:

- na isoleren van buitengevels, dak met dakkapellen en vloeren op zowel de begane grond en verdiepingen
- plaatsen van voorzetramen met isolerende beglazing en kierdichting
- geïsoleerde schuimbetonvloer in de raad-/trouwzaal
- warmte terugwinning in luchtbehandeling klimaatsysteem
- pv panelen
- geluidsisolatie verdiepingsvloer
- led verlichting gehele gebouw
- gestuurd gebouwbeheersysteem

Financiën

Toelichting op product Financiën

Het product Financiën bestaat uit de subproducten accountantskosten, belastingen en diverse saldi.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Financiën						
531000 Accountantskosten	141.230	74.510	14.490	89.000	89.000	0
531751 Reserve Precariobelasting	879.908	958.310	50.000	1.008.310	1.020.913	-12.603
531850 Saldo voor bestemming	0	957.552	-652.073	305.479	0	305.479
531900 Saldo na bestemming	2.575.230	0	0	0	0	0
Totaal Financiën	3.596.368	1.990.372	-587.583	1.402.789	1.109.913	292.876
Totaal Lasten	3.596.368	1.990.372	-587.583	1.402.789	1.109.913	292.876
Baten						
Financiën						
531450 Reserve investeringen en eigen vermogen	-51.579	-85.500	0	-85.500	-85.500	0
531901 Reserve saldo na bestemming	-608.000	0	-398.000	-398.000	-398.000	0
Totaal Financiën	-659.579	-85.500	-398.000	-483.500	-483.500	0
Totaal Baten	-659.579	-85.500	-398.000	-483.500	-483.500	0
Resultaat	2.936.789	1.904.872	-985.583	919.289	626.413	292.876

Toelichting op de lasten en baten product Financiën

Lasten

De werkelijke uitgaven zijn bij Financiën **€293.000,-** lager dan de raming. De verklaring van deze afwijking is hieronder opgenomen.

Hogere toevoeging naar reserve Precariobelasting	-/- €13.000
--	-------------

Voorlopig rekeningsaldo 2021	€305.000
------------------------------	----------

Afronding (niet toegelicht)	€1.000
-----------------------------	--------

€293.000

531751 Reserve Precariobelasting

In het verleden is de afspraak gemaakt om de ontvangsten vanuit de Precariobelasting, na aftrek van hiervoor gemaakte kosten, toe te voegen aan de algemene reserve.

Doordat de werkelijke inkomsten uit Precariobelasting iets hoger waren dan geraamd, is de toevoeging aan deze reserve ook bijna €13.000,- hoger.

531850 Saldo voor bestemming

De najaarsnota 2021 is afgesloten met een positief saldo van €305.000,-. Dit saldo is hier als raming opgenomen. Het werkelijk rekeningssaldo komt hier uiteindelijk tegenover te staan.

Uitvoering Grondbeleid

Toelichting op product uitvoering Grondbeleid

Op dit product vindt de afwikkeling plaats van de uitvoering van de 6 grondexploitaties van de gemeente.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Uitvoering Grondbeleid						
539000 Grondbeleid	4.533	71.217	0	71.217	4.729	66.488
539014 Complex Ind.terrein Eeuwlandseweg noord	37.793	0	0	0	17.987	-17.987
539015 Complex ind.terrein Eeuwlandseweg zuid	19.451	0	0	0	27.491	-27.491
539018 Complex Ossenkamp 1	0	0	0	0	0	0
539026 Gebiedsontwikkeling Veldweg	302.706	0	0	0	0	0
539027 Complex Bovenkamp 2	817.652	0	0	0	274.558	-274.558
539028 Complex De Kolk	836.107	0	0	0	178.482	-178.482
539032 Complex werf Dorpsstraat	0	0	0	0	0	0
539034 Complex Wezeweg 4	245.223	0	0	0	53.371	-53.371
539100 Grondexpl. niet bedrijventerreinen	15.515	16.572	0	16.572	16.550	22
Totaal Uitvoering Grondbeleid	2.278.981	87.789	0	87.789	573.168	-485.379
Totaal Lasten	2.278.981	87.789	0	87.789	573.168	-485.379
Baten						
Uitvoering Grondbeleid						
539000 Grondbeleid	0	-325.970	0	-325.970	0	-325.970
539014 Complex Ind.terrein Eeuwlandseweg noord	-37.793	0	0	0	-17.987	17.987
539015 Complex ind.terrein Eeuwlandseweg zuid	-4.694	0	0	0	-2.994	2.994
539018 Complex Ossenkamp 1	0	0	0	0	0	0
539026 Gebiedsontwikkeling Veldweg	-419.327	0	0	0	-283	283

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
539027 Complex Bovenkamp 2	-917.804	0	0	0	-149.821	149.821
539028 Complex De Kolk	-807.515	0	0	0	-387.147	387.147
539034 Complex Wezeweg 4	-244.175	0	0	0	-72.138	72.138
Totaal Uitvoering Grondbeleid	-2.431.308	-325.970	0	-325.970	-630.370	304.400
Totaal Baten	-2.431.308	-325.970	0	-325.970	-630.370	304.400
Resultaat	-152.328	-238.181	0	-238.181	-57.202	-180.979

Toelichting op de lasten en baten Grondbeleid

Algemeen

539000 Uitvoering Grondbeleid

Op het product Grondbeleid worden alle uitgaven en inkomsten van de complexen van de Grondexploitatie afgewikkeld. In principe zijn dit balansmutaties, maar het is een verplichting vanuit het BBV dat dit via deze kostenplaats gaat.

Burgerzaken

Toelichting op product Burgerzaken

Burgerzaken draait om mensen en in de eerste plaats om hun identiteit. Met hun identiteit hebben burgers recht op allerlei voorzieningen en diensten van de overheid. Burgerzaken vervult de rol van 'poortwachter' door het vaststellen en vastleggen van de identiteit bij geboorte of bij binnenkomst van elke nieuwe inwoner van de gemeente. Daarnaast is burgerzaken door de afgifte van reis- en rijksdocumenten een belangrijke speler in de keten van identiteitsvaststelling, identiteitscontrole en identiteitsbescherming.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Burgerzaken						
525000 Burgerzaken	251.361	311.007	0	311.007	278.452	32.555
525050 Secretarieleges	55.754	76.930	-7.500	69.430	69.820	-390
525100 Verkiezingen	10.495	24.090	35.000	59.090	60.874	-1.784
525150 Vaccinatie & doodschouw	7.618	12.070	0	12.070	11.878	192
Totaal Burgerzaken	325.228	424.097	27.500	451.597	421.023	30.574
Totaal Lasten	325.228	424.097	27.500	451.597	421.023	30.574
Baten						
Burgerzaken						
525050 Secretarieleges	-183.287	-230.290	27.500	-202.790	-213.232	10.442
Totaal Burgerzaken	-183.287	-230.290	27.500	-202.790	-213.232	10.442
Totaal Baten	-183.287	-230.290	27.500	-202.790	-213.232	10.442
Resultaat	141.940	193.807	55.000	248.807	207.792	41.015

Toelichting op de lasten en baten product Burgerzaken

Lasten

Bij het product Burgerzaken is er in 2021 **€31.000,-** minder uitgegeven dan vooraf was geraamd. Hieronder is een verklaring gegeven van deze afwijking.

Lagere doorbelasting salariskosten	€20.000
Geen kosten GBA-netwerk	€8.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€3.000</u>
Totaal	€31.000

525000 Burgerzaken

De werkelijke salariskosten bij de afdeling DIB waren lager dan geraamd. Hierdoor is de doorbelasting naar de producten waarvoor deze afdeling heeft gewerkt, ook lager (€20.000,-). Het totaalbeeld van de loonkosten van de hele organisatie is opgenomen bij het onderdeel Overhead.

Het abonnement voor het GBA netwerk is inmiddels onderdeel van de automatiseringskosten. Deze raming van €8.000,- kan daarom voor de toekomst komen te vervallen.

Baten

525050 Secretarieleges

De ontvangen leges voor ID-kaarten, rijbewijzen, paspoorten, uittreksels etc. is ruim **€10.000,-** (ongeveer 5%) hoger dan geraamd. Een oorzaak hiervoor is lastig aan te wijzen. Deels zal dit het gevolg zijn van uitgestelde activiteiten van het vorige jaar veroorzaakt door Corona.

Basisregistratie

Toelichting op product Basisregistratie

Gemeente Heerde is (wettelijk) verplicht haar informatievoorziening te baseren op het stelsel van basisregistraties. Basisregistraties borgen een eenmalige invoer en meervoudig gebruik van gegevens. De meest bekende zijn de basisregistraties Personen (BRP), adressen en gebouwen (BAG), basisregistratie WOZ en de basisregistratie voor bedrijven (NHR). In deze basisregistraties staan de algemene gegevens zoals persoonsgegevens, adressen en bedrijfsnamen. In applicaties gebruiken we deze basisgegevens en vullen die aan met taakspecifieke gegevens.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Basisregistratie						
521450 Basisregistratie	53.403	55.780	12.500	68.280	64.310	3.970
Totaal Basisregistratie	53.403	55.780	12.500	68.280	64.310	3.970

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Totaal Lasten	53.403	55.780	12.500	68.280	64.310	3.970
Resultaat	53.403	55.780	12.500	68.280	64.310	3.970

Toelichting op de lasten en baten product Basisregistratie

Geen opmerkingen.

Streekarchivariaat

Toelichting op product Streekarchivariaat

De statische archieven van de drie gemeenten (Heerde, Epe en Hattem) zijn samengebracht in één bewaarplaats. Het streekarchief bevindt zich bij het gemeentehuis van Epe. De streekarchivaris voert ook beheertaken als behoudswerkzaamheden uit en verzorgt de inzagemogelijkheid in de studiezaal. Heerde heeft zitting in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Tevens huurt de gemeente Heerde in Epe ruimte die aan de gestelde eisen voldoet voor het dynamische archief.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Streekarchivariaat						
521550 Streekarchivariaat	65.096	88.024	-20.000	68.024	56.295	11.729
Totaal Streekarchivariaat	65.096	88.024	-20.000	68.024	56.295	11.729
Totaal Lasten	65.096	88.024	-20.000	68.024	56.295	11.729
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	65.096	88.024	-20.000	68.024	56.295	11.729
Gerealiseerd resultaat	65.096	88.024	-20.000	68.024	56.295	11.729

Toelichting op de lasten en baten product Streekarchivariaat

Lasten

521550 Streekarchivariaat

De kosten voor het streekarchief waren bijna **€12.000,-** lager dan geraamd. Dit komt doordat de voorbereidingen op het aansluiten op het e-depot nog niet hebben plaatsgevonden. Dit is verschoven naar de jaren 2022/2023. voorgesteld wordt om een deel van dit bedrag, €8.000,-, naar 2022 over te hevelen.

3. (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

Toelichting op programma (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

Dit programma gaat over duurzaamheid, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en het bos, ruimtelijke ontwikkelingen, economie, recreatie en toerisme en bouwen en wonen. Onder dit programma valt ook het opstellen van de omgevingsvisie, een instrument in het kader van de nog vast te stellen omgevingswet. Met het toepassing van uitnodigingsplanologie hebben we ons al voorbereid op deze wet. Onze rol bij ruimtelijke vraagstukken is daarmee veranderd. De omgevingsvisie maken we samen.

Collegeprogramma (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

Wat hebben we bereikt?

Leefbaar buitengebied

- Behoud van de kwaliteiten van het (agrarisch) landschap en leefbaarheid van de buitengebieden van de gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bestaande agrarische bedrijven krijgen ruimte voor ontwikkelingen voor zover deze bijdragen aan het behoud en verbetering van de kwaliteit van het landschap en aan een schone en gezonde leefomgeving.

Kwaliteit (toelichting)

Gericht op de ambities in de toekomstvisie geven we op basis van de structuurvisie 2025 via uitnodigingsplanologie uitvoering aan deze taakstelling. Onder de nieuwe Omgevingswet worden de toekomstige kaders voor ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande agrarische bedrijven opgenomen in de Omgevingsvisie.

We bereiden de gemeentelijke Omgevingsvisie voor met daarin een vitaal en leefbaar platteland.

Vanuit onze eerste analyse voor de Omgevingsvisie leggen we de focus op een circulair en natuurinclusief systeem met multifunctioneel en duurzaam landgebruik. In de Omgevingsvisie betrekken we de actuele ontwikkelingen van de agrarische sector.

De agrarische belangen en belangen van natuur en milieu mogen niet los van elkaar gezien worden. Wij overleggen hierover met bewoners en agrariërs.

Kwaliteit (toelichting)

In de voorbereidingen voor de gemeentelijke **omgevingsvisie** is een vitaal en leefbaar platteland een essentieel onderdeel.

Vanuit de eerste analyse leggen we de focus in de omgevingsvisie op een circulair en natuurinclusief systeem met multifunctioneel en duurzaam landgebruik. Bewoners en agrariërs worden langs de weg van **participatie** betrokken.

Onze bermen houden we vrij van jonge opslag om de aantrekkelijkheid voor wild te verkleinen.

Kwaliteit (toelichting)

De bermen van wegen in het bosgebied houden wij vrij van jonge opslag.

We beheren bermen en slootkanten ecologisch en communiceren waarom we dat doen.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben een inventarisatie van de vegetatie van de bermen met een advies naar ecologisch beheer. Voor uitvoering is verschraling noodzakelijk. Dit vraagt om ander materieel of externe inhuur. Hiervoor ontbreken momenteel de middelen en bestaand materieel is nog steeds bruikbaar.

We gaan duurzaam om met de natuurlijke kwaliteiten, onder andere door invulling te geven aan het bestaande landschapontwikkelingsplan (LOP). Landschapontwikkeling wordt onderdeel van de omgevingsvisie.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan vanuit de ambities uit de toekomstvisie, de structuurvisie 2025 en het landschapontwikkelingsplan (LOP) op een verantwoorde manier om met **natuur en landschap**. We sturen op het **behoud en op de ontwikkeling van de landschappelijke samenhang**.

In de voorbereiding voor de **omgevingsvisie** worden de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van Heerde integraal opgenomen.

Vanuit de eerste analyse blijkt dat de kernkwaliteiten van Heerde (in casu het DNA van Heerde) onder andere tot uiting komen in de **diversiteit van het landschap**. Heerde kent een afwisseling van fraaie landschappen (Veluwe tot IJssel) met een rijke cultuurhistorie, die we koesteren. We leggen de focus in de omgevingsvisie dan ook op behoud en versterking van de landschappelijke kwaliteiten en het **inbedden van maatschappelijke opgaven** (energietransitie, biodiversiteit, circulariteit, compenserende maatregelen en natuurinclusief landgebruik).

We werken samen met andere partijen in de uitvoering van het klimaatadaptatieplan (waterrobuustheid en klimaatbestendigheid).

Kwaliteit (toelichting)

Het Regionaal Adaptatie Plan (RAP) wordt in 2022 uitgewerkt in maatregelen.

We werken samen met partijen in het project Hattemerpoort (inclusief herontwikkeling Ennerveld) en aan de visie Hoenwaard.

Kwaliteit (toelichting)

Het gebiedsproces Hoenwaard 2030 is er op gericht om samen met de omgeving de verschillende opgaven die in de Hoenwaard liggen op een goede manier een plek te geven. Om die reden werken verschillende betrokken overheden samen met ondernemers en bewoners uit het gebied. We werken toe naar een integraal gebiedsplan met zoveel mogelijk draagvlak.

We werken volgens de gedragscode bestendig beheer groenvoorzieningen, bosbeheer en natuurbeheer.

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente werkt volgens de gedragscode en geeft haar opdrachtnemers de verplichting om volgens de gedragscode te werken.

Wat hebben we bereikt?

Openbare ruimte en mobiliteit

- Inwoners, ondernemers, bezoekers en toeristen kunnen rekenen op goed onderhouden en veilige wegen, fiets- en voetpaden en openbare ruimte, die voldoende verlicht zijn.
- Bij herinrichting wordt de openbare ruimte inclusief ingericht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

(Her)inrichting van de openbare ruimte vindt, in overleg met aanwonenden en ondernemers, plaats binnen de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid.

Kwaliteit (toelichting)

Bij de voorbereiding van de herinrichting Wildekampseweg en Nachtegaalweg hebben de bewoners en belanghebbenden meegedacht over de herinrichting openbare ruimte via samenwerkenaan.heerde.nl. Vanwege de coronamaatregelen is er geen, zoals gebruikelijke, inloopavond geweest maar hebben er persoonlijke gesprekken plaatsgevonden met bewoners over de nieuwe inrichting.

Bij herstructureringsprojecten in de openbare ruimte afwegen of auto's te gast kunnen zijn.

Kwaliteit (toelichting)

Het uitgangspunt dat auto's zo veel mogelijk te gast zijn, botst in de praktijk vaak met de wens om zo snel mogelijk van A naar B te rijden. Bij herstructureringsprojecten wordt gezocht naar een zo goed mogelijke balans. Bij de planvoorbereiding Wildekampseweg Nachtegaalweg zijn meerdere parkeervakken opgenomen in het ontwerp, waardoor fietsers veiliger gebruik kunnen gaan maken van de wegdelen doordat er geen auto's meer op de rijbaan staan geparkeerd.

De beheerplannen voor de openbare ruimte zijn actueel.

Kwaliteit (toelichting)

De kwaliteitsvisie openbare ruimte is leidend voor de beheerplannen. De beheerplannen vormen de basis voor de jaarlijkse (onderhouds)werkzaamheden. Voor groen is geen beheerplan maar een beleidsplan. De actualisatie wordt meegenomen in proces omgevingsvisie. Wel zijn in het beheerprogramma al het openbaar groen, de invasieve soorten en de bomen inzichtelijk. Het beheerplan speelvoorzieningen is niet geactualiseerd omdat daarvoor geen aanleiding is. De uitgangspunten zijn nog steeds actueel. Er is een visie op het bosbeheer en jaarlijks wordt er een beheerplan gemaakt. Het nieuwe GRP is vastgesteld op 1 november 2021.

De werkgroep Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid (BTB) van het Platform Gehandicaptenbeleid wordt standaard uitgenodigd voor advies bij herinrichtingsprojecten.

Kwaliteit (toelichting)

Bij reconstructie en/of herinrichtingsplannen wordt de werkgroep Bereikbaarheid Toegankelijkheid en Bruikbaarheid (BTB) van het Platform Gehandicaptenbeleid gevraagd om advies uit te brengen over de voorgenomen plannen. In de laatste fase Bovenkamp, de Bloemstraat en bij de oversteek Eperweg Brandstraat zijn markeringstegels voor slechtziende en blinde gebruikers aangebracht. De BTB werkgroep is betrokken bij de herinrichting Wildekampseweg Nachtegaalweg en wordt ook om advies gevraagd bij ontwikkelingsplannen van derden.

Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) actualiseren.

Kwaliteit (toelichting)

Het Gemeentelijk Verkeer en VervoerPlan (GVVP) wordt geactualiseerd en afgestemd op de regionale en landelijke ontwikkelingen van het Strategische Programma Verkeersveiligheid (SPV) 2030 met een risico gestuurde benadering.

Samen met de regiogemeenten bij de provincie aandringen op maatregelen op de kwaliteit van het openbaar vervoer op peil te houden en waar nodig te verbeteren.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met de regiogemeenten houden we een vinger aan de pols om de kwaliteit van het openbaar vervoer op peil te houden en waar nodig te verbeteren. Daar waar sprake is van maatregelen van de zijde van de provincie worden deze gevolgd en beoordeeld op de gevolgen voor onze gemeente. Waar nodig vragen wij aandacht voor de consequenties in onze gemeenten en dringen wij aan op aanpassingen. Dit gebeurt in het regio-overleg Clean Tech.

Samen met de regiogemeenten dringen we bij provincie en rijk aan op maatregelen om filevorming op de A50 te voorkomen.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met de Cleantech Regio is er een ambtelijke en bestuurlijke lobby gestart voor een betere doorstroming van het verkeer op de A50 tussen Zwolle en Apeldoorn. Heerde neemt zowel bestuurlijk als ambtelijk deel aan het regio overleg schone en slimme mobiliteit. De Clean Tech Regio neemt het voortouw in de lobby.

Samen met inwoners, ondernemers en VVN inventariseren van verkeersonveilige situaties in de gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met VVN, inwoners (via een enquête) en ondernemers zijn verkeersonveilige situaties geïnventariseerd. De inventarisatie gaat deel uit maken van het nieuwe Gemeentelijke Verkeer en Vervoer Plan (GVVP). In november 2021 heeft de commissie kennis kunnen nemen van de knelpunten die gesignaleerd zijn.

We staan open voor initiatieven die de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal stimuleren

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn de Kloosterbrug en de Flessenbergerbrug over het Apeldoorns kanaal vervangen waardoor de doorvaarthoogte is vergroot. Ook zijn deze bruggen voorbereid om in de toekomst beweegbaar te kunnen worden gemaakt. Met de realisatie van deze twee bruggen is het project afgerond.

We vervangen bruggen wanneer ze afgeschreven zijn en de (verkeers)veiligheid in gevaar komt.

Kwaliteit (toelichting)

De bruggen worden vervangen op het moment dat de bruggen het einde van de levensduur bereiken. Op dit moment staan er geen bruggen hiervoor op de nominatie. Wel zijn de Kloosterbrug en de Flessenbergerbrug vervangen vanwege de beleefbaarheid Apeldoorns Kanaal.

Wat hebben we bereikt?

Omgevingsvisie

- Een integrale toekomstbestendige omgevingsvisie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering geven aan het plan van aanpak omgevingsvisie.

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de participatiestrategie "de omgevingsvisie ontwikkelen we met partners en inwoners denken mee" is op verschillende momenten en op verschillende manieren gesproken met partners en inwoners over de leefomgeving van Heerde. De bijdragen van zowel partners als inwoners, het analyseren van actueel bestaand beleid (o.a. De toekomstvisie - Natuurlijk Heerde!), trends en ontwikkelingen en de vele gesprekken met ambtelijke beleidsmedewerkers (vanuit het fysiek en sociaal domein), hebben geresulteerd in een concept omgevingsvisie. Adviesbureau KuiperCompagnons heeft ondersteund bij de totstandkoming van deze concept omgevingsvisie. Het concept is geen volledig uitgewerkte omgevingsvisie, maar een document dat richting geeft voor een verdere uitwerking. Dit betekent dat de kernkwaliteiten van de gemeente zijn beschreven, een aantal principes zijn geformuleerd en de opgaven zijn uitgewerkt. Momenteel wordt gewerkt aan de gebiedsuitwerkingen en het uitvoeringshoofdstuk. Het streven is om in de tweede helft van 2022 de omgevingsvisie te laten vaststellen door de gemeenteraad.

We passen uitnodigingsplanologie toe bij robuuste ontwikkelingen.

Kwaliteit (toelichting)

Heerde werkt vooruitlopend op de Omgevingswet met **uitnodigingsplanologie**.

Wat hebben we bereikt?

Centra Heerde en Wapenveld

- Inwoners, ondernemers, bezoekers en toeristen vinden onze centra in Wapenveld en Heerde bruisend.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Besluitvorming over versterking van het centrum van Wapenveld met Hof van Cramer.

Kwaliteit (toelichting)

Op 5 oktober 2020 heeft de raad besloten om een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 845.000,- voor een schetsontwerp, voorlopig ontwerp en een definitief ontwerp voor een volledig nieuwe multifunctionele accommodatie in Wapenveld bestaande uit een sporthal, brandweerkazerne, ruimte voor STIP en huidige Hof van Cramer inclusief de bibliotheek en (casco) de huisartsenpraktijk. Daarnaast wil woonstichting Triada een complex met minimaal 17 sociale huurappartementen realiseren. De afronding van deze fase wordt binnenkort verwacht. Daarna zal begin 2022 besluitvorming plaatsvinden.

De gemeente participeert in de Nieuwe Winkelstraat (DNWS).

Kwaliteit (toelichting)

Begin 2019 is het "**Actieplan DNWS**" opgeleverd aan de Ondernemersvereniging Heerde (versie februari 2019) en is de stuurgroep DNWS met daarin betrokken stakeholders in het centrum (ondernemers, vastgoedeigenaren, R&T, makelaar, gemeente) ingericht. Inzet is om binnen twee jaar de acht aanbevelingen uit het actieplan in werking te hebben. Daartoe startten vier werkgroepen met de eerste punten uit de aanbevelingenlijst. DNWS monitort de uitvoering van dit actieplan. **Door de coronacrisis zijn actiepunten versneld**, bijvoorbeeld door krachtenbundeling van winkeliers door promotie van **Koop Lokaal**, maar zijn ook andere acties in de tijd opgeschoven. Inzet is om uiterlijk eind 2022 het 'kom-in-actie-plan' grotendeels te hebben afgerond.

De promotie van Koop Lokaal is doorgezet in WarenhuisHeerde.nl. De stichting hiervoor is opgericht. Hiermee wordt een vervolgstap gezet in de verdieping van het "merk Heerde" binnen de digitale en fysieke omgeving. Voor het op orde brengen van de basis "compact centrum, versterking aanbod, toekomstbestendigheid" is met subsidie van de provincie een adviesbureau ingehuurd om de werkgroep 'kernwinkelgebied' te ondersteunen.

Duidelijkheid krijgen over de ruimtelijke economische opgave door onder andere actualisatie van het verkeerscirculatieplan centrum Heerde, inzicht in de parkeerbehoefte en afweging volgens de ladder voor duurzame verstedelijking.

Kwaliteit (toelichting)

De gepresenteerde ontwikkeling van het **centrum van Heerde** leidde op 16 juni 2020 tot een positieve grondhouding van het college. In 2021 zijn de plannen voor de vier centrumlocaties concreter en samenhangend geworden. De planologische verankering wordt in 2022 gestart.

Het autoluw maken van dorpscentrum Heerde (auto te gast) bij evenementen wordt, in overleg met ondernemers, uitgewerkt in een verkeerscirculatieplan.

Kwaliteit (toelichting)

Voor de afsluiting van het dorpscentrum tijdens evenementen is met ondernemers en initiatiefnemers een verkeerscirculatieplan uitgewerkt en ingevoerd.

Ondernemers in Heerde oriënteren zich op een ondernemersfonds; de gemeente wordt in dat geval het (wettelijke) heffingsorgaan.

Kwaliteit (toelichting)

Het ondernemersfonds is in 2019 **opgericht en aan het werk gegaan** en maakt collectieve investeringen door ondernemers en projecten mogelijk. De gemeente is **heffingsorgaan** voor het fonds.

Ondernemers worden in staat gesteld om de dorpscentra te laten bruisen. De gemeente benut de mogelijkheden om hen hierin te faciliteren.

Kwaliteit (toelichting)

Vanwege de coronapandemie is aan dit onderwerp in 2020/2021 niet of weinig uitvoering gegeven. Wij faciliteren dit vanaf 2022 weer voluit vanuit meerdere gemeentelijke beleidsterreinen. Hierbij focussen wij op het goed benutten van initiatieven en kansen die zich vanuit de samenleving aandienen. Zie hiervoor ook het project De Nieuwe Winkelstraat.

Toepassen van de centrumvisie Heerde.

Kwaliteit (toelichting)

De maatregel Nieuwe Winkelstraat is een uitvloeisel van de **Centrumvisie**.

Daarnaast zetten we in op het **terugdringen van de leegstand** in de aanloopstraten door toepassing van de maatregel Compact Centrum. In 2018 is er de inventarisatie geweest als basis voor het monitoren van de leegstand. Samen met stakeholders zijn we in overleg hoe leegstand kan worden **gevuld**. Dit is in 2022 een doorlopend proces en hangt nauw samen met nieuwe ruimtelijke initiatieven in en rond het directe centrum van Heerde.

Voortvarende herontwikkeling van het hart van Heerde (gemeentewerf, Van Setten van Loenen).

Kwaliteit (toelichting)

Met de projectontwikkelaar (Van Wijnen) wordt samengewerkt aan de herontwikkeling van het centrum van Heerde. Hierbij wordt de voormalige gemeentewerf gebruikt als vliegwiel voor een grotere ontwikkeling, waarbij het de wens is om ook diverse particuliere locaties te ontwikkelen. Projectontwikkelaar en de gemeente hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Met de eigenaren van de particuliere locaties zijn op dit moment nog geen afspraken op papier gezet. Wel hebben vele gesprekken plaatsgevonden tussen gemeente, projectontwikkelaar en particuliere eigenaren. In deze gesprekken zijn de verschillende, zelfstandige plannen toegelicht en wordt gesproken over manieren van samenwerking tussen de verschillende locaties. Deze samenwerking ziet onder andere op een gezamenlijke beeldkwaliteit- en stedenbouwkundig plan, uitwisseling van te realiseren parkeerplaatsen, centrering van verplichte toe te voegen woningen in het sociale segment en plankosten. De afspraken hierover worden uiteindelijk vastgelegd in nader te sluiten overeenkomsten met de verschillende particuliere eigenaren. De verwachting is dat in het tweede kwartaal van 2022 duidelijk wordt met welke particuliere grondeigenaren een overeenkomst kan worden gesloten.

Wat hebben we bereikt?

Toerisme

- Heerde staat bij (verblijfs)recreanten en toeristen bekend als gastvrij en natuurvriendelijk, een bloeiende gemeente op de overgang van Veluwe en IJsselvallei.
- Ecotoerisme in de natuurlijke omgeving, de keuze en beschikbaarheid van streekproducten en organisatie van kleinschalige evenementen benadrukken Natuurlijk Heerde.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Cittaslow-keurmerk ook digitaal promoten en Cittaslow-ambassadeurs benutten en verbinden om de gezamenlijke ambitie van Visit Heerde, (recreatie)ondernemers en gemeente te bereiken.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 en 2021 hebben wij door de beperkingen van de coronacrisis geen bijeenkomsten kunnen organiseren met onze supporters. Om onze waardering voor de supporters kenbaar te maken en ze een hart onder de riem te steken, hebben zij van ons – als alternatief voor de bijeenkomsten – een 'Cittaslowpakket' ontvangen met daarbij een persoonlijke boodschap van de burgemeester.

In het landelijke Cittaslow netwerk zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop Cittaslow als keurmerk verder en concreter kan worden uitgedragen. Vier thema's zijn uitgewerkt die voor Cittaslow Nederland van belang zijn:

- 1) Noaberschap en fijnschaligheid
- 2) Landschap, duurzaamheid en toerisme
- 3) Bewustwording en jeugd en
- 4) Cultuur, erfgoed en lokale voeding.

En uiteraard zal de Cittaslow-gedachte een centraal thema zijn in onze omgevingsvisie. Vanuit de eigen identiteit en onder andere aan de hand van bovenstaande projecten/ontwikkelingen blijven we verder invulling geven aan deze vier thema's. Zo is de gemeente Heerde sinds 2021 Fairtrade gemeente. In de basis lijken er verschillen te zijn tussen Fairtrade en Cittaslow, maar de filosofieën hebben toch vooral stevige overeenkomsten die passen bij onze gemeente. Waar Cittaslow vooral aandacht heeft voor het lokale, de eigenheid van de gemeente, streekproducten en dergelijke, richt Fairtrade zich op 'verre landen'. Maar juist in de aandacht voor de medemens zit een mooie overeenkomst. Waar noaberschap één van de vijf kernwaarden is binnen Cittaslow-Nederland, is Fairtrade gericht op de ontwikkeling van dorpsgemeenschappen en boerencoöperaties. Beide gaan over solidariteit. En beide richten ze zich ook op een duurzame wereld en duurzame productie. De term 'wereldwijd noaberschap' vat dit mooi samen. Wereldwijd willen we burens en naasten voor elkaar zijn, met aandacht voor onze sociale verbondenheid en leefbare woonomgeving. Hierbij speelt Visit Heerde – als het gaat om promotie en marketing – natuurlijk een actieve rol.

De infrastructuur in het gemeentelijk bosgebied willen wij in stand en toegankelijk houden.

Kwaliteit (toelichting)

De openbare wegen en fietspaden in het bosgebied worden onderhouden op beeldkwaliteit C van het CROW.

Met ondernemers die bijdragen aan het ondernemersfonds bespreken we hoe geld uit dit fonds gebruikt kan worden voor het verbeteren van de leefomgeving om recreanten en toeristen (nog meer) te verleiden tot een bezoek aan en verblijf in onze gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Het Ondernemersfonds gemeente Heerde is in 2019 **opgericht, ingericht en "financieel gevuld"**.

De pilotperiode liep tot en met 2021. Besloten is het ondernemersfonds te continueren met een vijf jaarlijkse evaluatie. In de opgestelde uitvoeringsovereenkomst tussen de gemeente en het ondernemersfonds zijn afspraken gemaakt over de doelstelling van het fonds en over de financiën en controles. Het ondernemersfonds is van, voor en door ondernemers. Het fonds is ten behoeve van het bevorderen van samenwerking met collectieve belangen van ondernemers en zal daarmee tot een aantrekkelijk ondernemersklimaat en leefomgeving leiden. Het ondernemersfonds is een stichting met bestuursleden met een afspiegeling van lokaal betalende ondernemers in verschillende branches.

Promotie en marketing van de gemeente financieel faciliteren wij via Visit Heerde (inclusief een betaalde kracht voor 2018-2020).

Kwaliteit (toelichting)

Voor de lokale marketing wordt jaarlijks het contract met Visit Heerde uitgevoerd. De kostendekking van de Stichting Visit Heerde wordt in 2022 voortgezet en ook voor de komende jaren zijn hierover afspraken gemaakt. Onderdeel hiervan is het leveren van een bijdrage voor een betaalde kracht van Visit Heerde. Door de coronacrisis kon door Visit Heerde niet het volledige programma in 2021 worden uitgevoerd. Denk hierbij vooral aan evenementen die niet door konden gaan. Visit Heerde heeft de financiële middelen die hierdoor overbleven, ingezet om Heerde op grotere schaal op de kaart te

zetten en met name de recreatieondernemers te helpen in deze moeilijke periode. Bijvoorbeeld door (sociale) media campagnes en het ontwikkelen van arrangementen in de 'IJsselvallei'. Visit Heerde heeft ook in de coronacrisis laten zien op een creatieve en flexibele manier om te kunnen springen met de mogelijkheden en blijft een stevige bijdrage leveren aan de lokale economie en verbinding in onze gemeente.

Voor de bovenlokale marketing wordt jaarlijks het contract met Visit Veluwe uitgevoerd. In 2021 is de samenwerking tussen Visit Veluwe en de gemeenten geëvalueerd. Over het algemeen wordt de samenwerking als positief ervaren, maar ook zijn er een aantal specifieke verbeterpunten aan de orde gesteld. Daarom gaan we vanaf 2022 werken met een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen Visit Veluwe en de Veluwse gemeenten, waardoor de focus van Visit Veluwe deels verschuift van zoveel mogelijk toeristen trekken naar het beter spreiden van toeristen in ruimte en tijd over de Veluwe. Op die manier wordt invulling gegeven aan de opgave om de natuur op de Veluwe te behouden, maar ook aan onze eigen ambitie om de IJsselvallei aantrekkelijker te maken en beter onder de aandacht te brengen.

Promotie van cultuurhistorische lokale 'parels' stimuleren.

Kwaliteit (toelichting)

Voorbereidend op een nieuw te formuleren erfgoedbeleid voor de gemeente Heerde wordt onderzocht op welke wijze lokale cultuurhistorische parels van Heerde meer onder de aandacht kunnen worden gebracht. Ook vanuit de agenda Veluwe op 1 is hier aandacht voor. Vanuit de gebiedsgerichte benadering via het programma Veluwe op 1 zijn op de Veluwe meerdere belevingsgebieden omschreven die aansluiting zoeken bij de cultuur en beleving van het betreffende gebied. De gemeente Heerde is ingedeeld in het gebied "Ambachtelijke Veluwe". Vanuit het ambachtelijke DNA kijken we in 2022 welke cultuurhistorische parels in onze gemeente belicht, gestimuleerd en ondersteund kunnen worden.

Samen met Visit Veluwe, recreatiebedrijven, cultuurpartners en overige ondernemers dragen wij bij aan de ambitie van de Veluwe op 1 in de Veluweagenda.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met alle partners op de Veluwe worden binnen 'Veluwe op 1' flinke stappen gezet in de verwezenlijking van de ambities uit de Veluwe Agenda 2030 met drie pijlers centraal: 1) In stand houden en versterken van natuur, landschap en erfgoed op de Veluwe. 2) Streven naar excellente gastvrijheid en een gezonde vrijetijdseconomie. 3) Versterken van de betrokkenheid van bewoners.

Vanuit het uitvoeringsprogramma van Veluwe op 1 draagt Heerde op verschillende manieren bij aan het realiseren van de ambities uit de Veluwe Agenda. In 2022 is de inzet vanuit Heerde met name gericht op de volgende thema's/projecten:

1. Het masterplan IJsselvallei. Is er een mogelijkheid om de flanken van het Veluwemassief – zoals de IJsselvallei – te gebruiken om de toeristenstroom op de Veluwe te ontlasten en een economische en ruimtelijke kwaliteitsimpuls te geven? Dat is de centrale vraag in het masterplan IJsselvallei. In 2020 is met een interdisciplinaire stuurgroep en projectgroep en aan de hand van verschillende gebiedsateliers in beeld gebracht welke kansen voor ontwikkeling de IJsselvallei biedt. Dit heeft eind 2020 geresulteerd in de oplevering en vaststelling van het masterplan IJsselvallei: een integrale gebiedsvisie, waarin meerdere kansrijke projecten in het gebied staan beschreven. Met het vastgestelde ontwerp is in 2021 de eerste stap naar uitvoering van het masterplan gezet. Aan de hand van vijf gebiedsateliers is onderzocht of en hoe de kansrijke projecten tot uitvoering kunnen worden gebracht. Dit leidt in 2022 tot een uitvoerings- en investeringsagenda. Heerde is vertegenwoordigd in de stuur- en projectgroep en is penvoerder voor het project.

2. Routenetwerk, routebureau. Voor het Routebureau is in 2021 toegewerkt naar een nieuwe juridisch status en zelfstandige eenheid. Hiervoor zijn in de afgelopen periode de verschillende mogelijkheden verkend en ambtelijk/bestuurlijk besproken. In het verlengde van de organisatieontwikkeling worden ook de contouren van de ontwikkeling

van het recreatieve netwerk op de Veluwe steeds zichtbaar. In 2022 wordt in dat kader gewerkt aan de doorontwikkeling van het ruiternetwerk, MTB netwerk en het wandelnetwerk.

3. Ambachtelijke Veluwe. In 2019 en 2020 is een verkenning gedaan naar 'belevingsgebieden' op de Veluwe. Uitgangspunt daarbij was dat ieder stukje Veluwe ook eigen accenten heeft om te beleven. Heerde is onderdeel geworden van de 'ambachtelijke Veluwe'. In 2021 is het vervolg op deze verkenning gestart. Er is in beeld gebracht hoe de 'ambachtelijke beleving' in het gebied versterkt kan worden. Dit is vervolgens uitgewerkt in de ontwikkeling van nieuwe toeristische producten en diensten voor de korte en lange termijn. Uiteraard kent dit een sterke samenhang met de opening van Zuivelmuseum Erve IJzerman in Wapenveld. Het plan voor de 'ambachtelijke Veluwe' is ondertussen opgeleverd en moet de komende periode leiden tot toeristische productontwikkeling.

4. Recreatiezonering. Op initiatief van de provincie, maar in nauwe samenwerking met Veluwe op 1 is gewerkt aan 'recreatiezonering'. Hierdoor wordt de Veluwe opgedeeld in verschillende 'zones'. In de ene zone moet natuur en rust voorop staan, in de andere is intensievere recreatie mogelijk. Het doel van deze zonering is het creëren van een betere balans tussen natuur en recreatie. In februari 2022 is het ontwerp recreatiezoneringsplan vastgesteld door Gedeputeerde Staten en tegelijkertijd werken wij – samen met de gebiedspartners – aan geschikte maatregelen die invulling geven aan de zonering. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan hetgeen in november van 2021 met de raadscommissie Ruimte is besproken.

Wij nemen deel aan het Programma Vitale Vakantieparken met als doel vakantieparken te gebruiken waarvoor ze bedoeld zijn.

Kwaliteit (toelichting)

Binnen de kaders van het programma is in 2019 de **BV Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken Veluwe** opgericht.

Heerde heeft zich aangesloten bij en **neemt actief deel** aan de uitvoering van het programma Vitale Vakantieparken dat in 2019 met de partners doorontwikkeld is. Met de uitvoering van een lokale vertaling van dit programma is in 2020 een **start** gemaakt. Door de coronacrisis is de uitvoering beperkt gebleven. We zijn goed in contact gebleven met de recreatieondernemers.

In 2022 wordt de uitvoering van het programma voortgezet.

Wij willen uitbreiding van verblijfsrecreatie en toerisme mogelijk maken, met name de vestiging van een hotel.

Kwaliteit (toelichting)

Wij faciliteren (particuliere) initiatieven die betrekking hebben op de uitbreiding van bestaande dan wel nieuwe vormen van **duurzame verblijfsrecreatie**.

Wij ondersteunden en faciliteerden **meerdere initiatiefnemers** over de ontwikkeling van nieuwe verblijfsaccommodatie (bed&breakfast/hotelvoorziening/campingbedrijven en bungalowpark).

Wat hebben we bereikt?

Economie

- Ondernemers ervaren de gemeente als een partner die meedenkt en faciliteert en samen met hen bouwt aan een sterke, vitale en duurzame economie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De innovaties in energetische duurzaamheid, de energietransitie, de zorg en de circulaire economie zien we als mogelijkheden om lokaal en regionaal werkgelegenheid te creëren.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is een regionaal en lokaal speerpunt op onze agenda en werkzaamheden. Hiervoor nemen we deel in de regio Zwolle en de Cleantechregio, waar we in overleg tussen overheid, ondernemers en onderwijs werken aan de Human Capital agenda. Onze doelstelling is door deze samenwerking de werkgeversdienstverlening vast te houden en verder te versterken. Nadrukkelijk zoeken we het gesprek met ondernemers die op innovatieve wijze werken (voorbeelden Leadax, Lagemaat, Boverhoff en anderen). We acteren als verbinder en waar mogelijk steunen we partijen bij de ontwikkeling van innovatieve projecten. Ook bieden we waar mogelijk ruimte voor initiatiefnemers die zich bezig houden met innovatieve energie-opwek en -opslag.

De verkeersverbindingen in en van de gemeente met de regio en daarbuiten zijn kwalitatief goed.

Kwaliteit (toelichting)

De verkeersverbindingen in en van de gemeente met de regio en daarbuiten worden kwalitatief goed onderhouden. Er vindt onderzoek plaats naar een snelle fietsverbinding tussen Apeldoorn en Zwolle (F50).

Een aangenaam vestigingsklimaat bieden zodat ondernemers naar de gemeente komen of hier blijven en dit faciliteren binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft.

Kwaliteit (toelichting)

Wij zorgen voor een **goed economisch perspectief** voor Heerde en de regio en brengen vraag en aanbod actief en goed bij elkaar.

Zowel lokaal als regionaal weten we wat er speelt door afstemming met de regio en onze buurgemeenten. Wij zorgen voor een goede infrastructuur/openbaar gebied en gemeentelijke voorzieningen als woon-/werkgemeente.

Ondernemers die vragen hebben, faciliteren wij over dit vraagstuk.

In 2020 werd er een **regionale investeringsagenda RPW Noord Veluwe** opgeleverd waarin dit het uitgangspunt was.

Lokaal en regionaal zijn we op de hoogte van wat er speelt, mede door goede afstemming met de regio en onze buurgemeenten (noord-zuidas en G5).

We werken samen met de G5 aan een investeringsagenda voor het RPW NV, waarbij het uitgangspunt Toekomst Bestendige Bedrijventerreinen is. Hierover is het gesprek met de ondernemers op de bedrijventerreinen in de gemeente Heerde in het derde kwartaal 2020 gestart. In 2021 is met een groep betrokken stakeholders van het bedrijventerrein in Heerde en Wapenveld Zuid gekeken welke gezamenlijke ambities er liggen op het gebied van duurzaamheid, schoon-heel-veilig en organisatiegraad. In Q1/Q2 2022 zal worden besloten wat het actieplan wordt en hoe de projecten financieel worden gedekt, inclusief een subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland. Toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Van der Zeelaan (Wapenveld Noord) is gestart met de 1e fase middels het opstellen van een projectplan door de eigenaar en het indienen van een subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland. Hierbij wordt gewerkt vanuit de opgestelde visiekaart voor het terrein.

Er worden bedrijfsbezoeken gebracht waarin verwachtingen ten aanzien van een duurzaam gezonde arbeidsmarkt met elkaar worden besproken.

Kwaliteit (toelichting)

Wij bouwen in 2022 verder aan ons **netwerk** door lokale overheid en ondernemers **dichter bij elkaar te brengen**. Actuele vraagstukken signaleren wij hierdoor op tijd en er ontstaat input voor de economische agenda op zowel lokale als regionale schaal.

Er worden in 2022 vanuit in verschillende ambtelijke- en bestuurlijke samenstellingen bedrijfsbezoeken gebracht;

- College breed,
- Economie met Werkgelegenheid,
- Duurzaamheid en Circulair,
- Alleen vanuit portefeuille Economie,
- Recreatie en toerisme.

Veel verschillende **ondernemers/branches worden bezocht** of er vindt een telefonisch gesprek plaats zodat er een breed beeld ontstaat over het ondernemersklimaat in de gemeente Heerde **en wat de effecten zijn van de coronacrisis**.

Uitkomsten van de bedrijfsbezoeken nemen wij mee in de gesprekken met het **Georganiseerde Ondernemers Overleg (GOO)** om te bespreken hoe we kunnen samenwerken in een gezamenlijke programma.

Het ondernemersloket willen we voortzetten.

Kwaliteit (toelichting)

Lokaal is er één loket voor ondernemers.

Wij gaan intern uit van **integrale samenwerking** tussen verschillende beleidsterreinen en zetten in op **optimale en eenduidige informatievoorziening** over verschillende diensten voor ondernemers.

Wij verspreiden in 2020 en 2021 een **nieuwsbulletin voornamelijk gericht op de coronacrisis** en zetten in 2020/2021 in op sociale media.

In 2022 blijft de informatie op onze gemeentelijke website actueel, zowel vanuit economie als vanuit werkgelegenheid.

Ook tijdens **bedrijfsbezoeken** treden wij met **één gezicht** naar buiten. Ondernemersvragen zetten we breed uit in de organisatie om een **integraal antwoord** te kunnen geven.

In de arbeidsmarktregio vragen we blijvend aandacht voor een goede aansluiting tussen onderwijs en ondernemers om jonge inwoners een goede kans te bieden op de arbeidsmarkt.

Kwaliteit (toelichting)

Met ingang van 2020 maakt gemeente Heerde onderdeel uit van de arbeidsmarktregio met centrumgemeente Apeldoorn. In deze arbeidsmarktregio blijven we aandacht vragen voor een goede aansluiting tussen ondernemers en onderwijs. Dit doen we door de ontwikkeling van de Doe-Agenda. We kijken naar de kansberoepen en werken samen met onze collega's op onderwijs. In 2021 is er, vanwege de coronacrisis, een aanvullend plan geschreven om ook werk-naar-werk trajecten te ondersteunen, aanvullende bijscholing aan te bieden en extra begeleiding. Deze plannen worden vanuit de Koolmeesmiddelen bekostigd. In 2022 gaan we verder met de uitvoering hiervan.

Tevens zijn we aangesloten bij de Human Capital vanuit de regio Zwolle. Vanuit dit project wordt geïnvesteerd in menselijk kapitaal, door het aanbieden van opleidingsvouchers bijvoorbeeld. Zowel werkgevers als werknemers komen hiervoor in aanmerking.

Lokaal participeert de gemeente in het GOO (Gezamenlijk Ondernemers Overleg), regionaal in de economische regio's Zwolle en Cleantech Regio Stedendriehoek.

Kwaliteit (toelichting)

Zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt volwaardig deelgenomen aan deze overleggen. De uitkomsten hiervan zijn actiepunten voor de lokale en regionale economische agenda. In de Regio Zwolle en de Cleantech Regio zijn agenda's opgesteld. Beide regio's maken een doorontwikkeling mee die ook van invloed is op de inhoudelijke agenda.

In Zwolle is economie tot het centrale speerpunt benoemd en in de Cleantech Regio energietransitie en circulaire economie.

Vanuit de agenda van de Regio Zwolle werken de 5 Gelderse gemeenten bestuurlijk samen met de provincie Gelderland aan de projecten binnen de verschillende opgaven (Kop van de Veluwe). Bestuurlijk en ambtelijk is de gemeente Heerde trekker van de tafel Economie binnen de Kop van de Veluwe. We onderzoeken in welke projecten en coalities wij vanuit Heerde in 2022 en de jaren daarna (gaan) deelnemen binnen de verschillende regionale samenwerkingen.

Gemiddeld vijf keer per jaar zit de gemeente om tafel met een bestuurlijke vertegenwoordiging van de lokale ondernemersorganisaties in het GOO. Op dit moment zijn dat Bedrijvencontact Heerde, Heerder Ondernemers Klub, Ondernemersvereniging Heerde en Ondernemersvereniging Wapenveld. In Q1 2022 is door het college de Economische Agenda Heerde 2022-2025 vastgesteld. De opgaven uit deze agenda zijn vertaald naar een "Oplegger" die door de deelnemende partijen binnen het GOO zijn ondertekend. De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de opgaven binnen de vijf thema's. De thema's zijn Samenwerking, Menselijk Kapitaal, Toekomstbestendige Bedrijventerreinen, Toekomstbestendige centra en Transitieopgaven toekomstbestendig en duurzame economie.

Met het ondernemersevent zetten ondernemers, onderwijs en overheid zich op de kaart, ontmoeten zij elkaar en wisselen zij informatie uit hoe zij elkaar kunnen versterken.

Kwaliteit (toelichting)

Jaarlijks wordt in samenwerking tussen de lokale ondernemersorganisaties en de gemeente (economie) via het GOO het ondernemersevent georganiseerd in de week van de MKB-ondernemer (november). Het programma bestaat uit verschillende sprekers vanuit overheid, ondernemers, onderwijs en andere organisaties, afhankelijk van het thema. Het event wordt financieel ondersteund vanuit het Ondernemersfonds gemeente Heerde, gemeente en lokale ondernemers als sponsors.

Samen met gemeenten en provincies (blijven) zorgen we voor voorwaarden en condities om het H2O bedrijventerrein zo snel mogelijk te vullen met daarbij oog voor onze eigen positie.

Kwaliteit (toelichting)

De uitgifte van de bedrijfskavels binnen H2O bedrijventerrein zijn opgenomen in het Regionale Programma Werklocaties (RPW 2019-2030) Noord-Veluwe, deel noord (gemeenten Kop van de Veluwe). De uitgifte wordt ook via dit programma gemonitord binnen de tafel Economie en Bedrijventerreinen Kop van de Veluwe. Uit de laatste concept monitoring over de jaren 2019-2021 blijkt dat de uitgifte van bedrijfskavels (waaronder voor H2O) iets hoger ligt dan de raming. De uitgifte van de bedrijfskavels ligt bij de directie van de H2O BV. Afstemming hierover vindt plaats via de verschillende overlegstructuren (AvA, SOK, regiegroep) zoals is vastgelegd in de Governance Bedrijvenpark H2O (december 2019).

Wij houden vast aan de zondagsrust voor winkels (detailhandel) en stimuleren dat op werkdagen de openstelling van winkels zo veel mogelijk uniform is.

Kwaliteit (toelichting)

In onze contacten met ondernemers stimuleren wij **uniforme winkeltijden**, onder andere via De Nieuwe Winkelstraat.

Het college heeft in 2019 besloten om het huidige coalitieakkoord en collegeprogramma te volgen en **niet over te gaan** tot zondagopenstelling van detailhandel. In 2020 is tijdens de coronacrisis de vraag voor openstelling supermarkten op zondag nog aan de orde geweest in het College op verzoeken van supermarkteigenaren in Heerde. Besloten is ook deze vraag niet te honoreren en het bestaande beleid in de komende jaren de continueren.

Wij nemen deel aan een regionaal werkgeversservicepunt.

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente Heerde is per 1 januari 2020 aangesloten bij de **arbeidsmarkt Stedendriehoek en Noord-Veluwe**.

In deze regio wordt er vanuit het regionale werkbedrijf FactorWerk gewerkt aan een **eenduidige werkgeversdienstverlening** in de arbeidsmarktregio. Elk jaar wordt er een **marktbeperkingsplan** geschreven waarin de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt benoemd worden en waar de **kansberoepen** liggen.

Lucrato voert voor de gemeente Heerde de werkgeversdienstverlening uit.

Voor de gemeente Heerde blijft de samenwerking in de **subregio H2O** belangrijk. Onze werkzoekenden konden in 2021 en kunnen in 2022 nog steeds participeren in de werkmarkten die Hattem en Oldebroek organiseren. De werkzoekenden uit Hattem en Oldebroek worden ook uitgenodigd voor onze werkmarkten.

Wij stimuleren de transitie naar duurzaam en circulair (agrarisch) ondernemerschap.

Kwaliteit (toelichting)

Wij attenderen onze ondernemers op de **beschikbare subsidiestromen en regionale bijeenkomsten**. In 2021 gaven wij weer aandacht aan het actieplan Heerde circulair, dit zal in 2022 voortgezet worden.

Onze benadering is **integraal**: duurzaamheid, circulariteit en economie.

We **stemmen af** met de verschillende beleids- en uitvoeringsambtenaren op het gebied van circulariteit, korte ketens en duurzaamheid.

Meerdere ondernemers hebben contact gelegd met Cleantech development om samen te kijken hoe hun bedrijf verduurzaamd kan worden.

Via Energieke regio en de ondernemersverenigingen is er in 2022 de nodige aandacht voor verduurzaming.

Wij zijn gesprekspartner voor ondernemers over revitalisering van bestaande bedrijventerreinen.

Kwaliteit (toelichting)

De gesprekken met de stakeholders (eigenaren/ondernemers) per terrein zijn gestart in Q2 en Q3 2020 met het ophalen van wensen/behoefte/urgentievraagstukken op de betreffende terreinen. In 2021 is voor de terreinen Heerde en Wapenveld Zuid op basis van de opgehaalde informatie een aanzet gemaakt voor het opstellen van een gezamenlijk plan van aanpak, waarmee ook het subsidietraject richting de provincie Gelderland kan worden opgestart in het kader van Toekomst Bestendige Bedrijventerreinen. Door de coronapandemie heeft het project wat vertraging opgelopen. De projectorganisatie streeft erna om eind Q1/begin Q2 2022 een besluit te nemen over het plan van aanpak op deze twee bedrijventerreinen.

Het bedrijventerrein Wapenveld Noord (VDZ) heeft begin Q1 2022 een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Gelderland voor de uitvoering van de 1e fase van het project

Toekomstbestendige bedrijventerreinen. Aangezien het hier gaat om een particulier bedrijventerrein zal de cofinanciering van het project door de gemeente minimaal tot nihil zijn (afweging op deelprojectniveau).

Wat hebben we bereikt?

Duurzaamheid

- Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nemen we onze verantwoordelijkheid om binnen enkele decennia energieneutraal te wonen en zo min mogelijk afval te produceren, om ons duurzaam te verbinden aan de toekomst.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bewustwording bevorderen van de noodzaak om duurzaam voor onze aarde te zorgen, inwoners en ondernemers te prikkelen om hier een bijdrage aan te leveren en initiatieven te stimuleren en te faciliteren.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de RES 1.0 Cleantech regio opgeleverd en in december door alle overheden vastgesteld. Hieruit vloeit de inspanningsverplichting voort om tot 2030 in onze gemeente aan de slag te gaan met windenergie, zonne-energie, opslagcapaciteit, netbeheer en warmte-uitwisseling.

In navolging van de RES en het Klimaatakkoord is onze gemeente in 2021 begonnen met de lokale uitwerking in twee sporen; elektriciteit en warmte. We zijn begonnen met het proces om te komen tot een lokaal uitnodigingskader voor windenergie en zonne-energie. Hierin staat op welke gebieden de gemeente Heerde zich tot 2030 focust voor de opwek van energie en welke voorwaarden daarbij gelden. Vaststelling is gepland begin 2022, waarna initiatiefnemers de ruimte krijgen om aan de slag te gaan. Parallel zetten we in op het vergroten van zonne-energie op (bedrijfs)daken.

Voor warmte in de gebouwde omgeving zijn we in 2021 gestart met het opstellen van een transitievisie warmte. Vaststelling hiervan is eveneens gepland begin 2022. Het vervolg hierop vormen de grootschalige trajecten van wijkactieplannen. Hiermee kunnen per wijk de technische maatregelen uitgevoerd gaan worden om van het aardgas af te stappen. We blijven tegelijk inzetten op bewustwording en informatie voor onze inwoners en bedrijven.

De speerpunten om ruimtelijk in te spelen op klimaatverandering staan in het **Regionaal Adaptatie Plan (RAP)**.

Onder het motto "Regionaal delen, lokaal doen" is het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) in 2017 vertaald naar onze eigen regio, het werkgebied van het waterschap Vallei en Veluwe.

In december van dat jaar is het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie ondertekend door 28 gemeenten, het waterschap, de provincies Gelderland en Utrecht, Vitens, Veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat. In het manifest is een gezamenlijke ambitie uitgesproken om in 2050 een klimaat-robuste regio te willen zijn waar we veilig, gezond en welvarend samenleven.

In 2020 is een Regionaal Adaptatie Plan (RAP) opgesteld. Het RAP is bedoeld als regionale agenda met een dynamische gereedschapskist om samen te werken aan klimaatverandering. In het RAP zijn thematische ambities en doelen beschreven. Het gaat om de volgende thema's:

1. Prettig wonen en werken.
2. Aangenaam recreëren.
3. Basisfuncties veiligstellen.
4. Natuurlijk bodem- en watersysteem.

Per thema is een gezamenlijke ambitie geformuleerd, de urgentie en het belang om aan de slag te gaan en welke mogelijke maatregelen partners alleen of samen kunnen nemen. Er zijn vele maatregelen mogelijk. Het is echter niet realistisch om alles tegelijk op te pakken. Er is daarom voor gekozen om te focussen op de belangrijkste gezamenlijke opgaves. Er is een concept-werkplan 2021-2022 opgesteld met daarin de gezamenlijk speerpunten en projecten. Het werkplan wordt verder uitgewerkt en er wordt bepaald wie wat gaat doen en hoe de activiteiten worden gefinancierd.

De kadernota lokaal klimaatbeleid 2017-2021 en de contourennota lokaal klimaatbeleid 2017-2021 geven inzicht in de bestaande situatie.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 werken we op diverse onderwerpen aan ons lokale klimaatbeleid. Dit doen we onder de overkoepelende pijlers:

- energietransitie,
- klimaatadaptatie,
- circulaire economie.

Met betrekking tot energietransitie focussen we ons op informeren en stimuleren om te komen tot een toekomstbestendige woningvoorraad. Het Regionaal Energieloket en de energiecoaches zijn hierin belangrijke samenwerkingspartners en zichtbaar voor inwoners.

Op bedrijventerreinen zetten we in op energietransitie bijvoorbeeld met projecten voor zon-op-dak en het programma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen van de provincie.

Voor ons eigen vastgoed nemen waar mogelijk deel aan het ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed.

Voor energie en warmte volgen we het spoor van de RES, ons lokale uitnodigingskader en de warmtetransitie-visie. Mogelijkheden voor innovatie zijn hierin verwerkt.

In 2022 is onze laadvisie gereed.

Deelname aan de uitvoering van het Gelders Energie Akkoord inclusief het Energieloket Veluwe Duurzaam.

Kwaliteit (toelichting)

Het **Regionaal Energieloket** voorziet inwoners van persoonlijk duurzaamheidsadvies en draagt bij aan concrete woningverduurzaming.

In 2021 hebben we deze activiteiten uitgebreid naar de **huursector** i.s.m. Triada en de energiecoaches van Heerde Energiek door de aangevraagde en toegekende subsidie RREW.

De gemeente nam in een aantal programma's actief deel in de uitvoering van het **Gelders Energie Akkoord (GEA)**. Het uitvoeringsprogramma van het GEA liep van 2016-2019.

De onderwerpen rondom **energie opwekking en warmte** kregen door de introductie van de Regionale Energie Strategie verder gestalte en worden in 2022 uitgewerkt in lokale visies.

Het (potentieel) gebruik van zonne-energie en andere duurzame energiebronnen wordt als meerwaarde meegewogen bij toepassing van uitnodigingsplanologie.

Kwaliteit (toelichting)

Bij **grotere initiatieven** worden initiatiefnemers altijd gewezen op de **gemeentelijke duurzaamheidsambities**. Bij toetsing en besluitvorming door het college wordt in de tekst verwoord in hoeverre aan deze ambities kan worden tegemoet gekomen.

In adviesgesprekken en bij beoordeling van conceptaanvragen wordt **duurzame energie als meerwaarde** betrokken en afgewogen.

Vanaf 1 juli 2018 is **gas in bebouwde omgeving** in principe **niet meer toegestaan**. Daardoor ontstaat er automatisch een gesprek met initiatiefnemers over alternatieven en is gebruik van deze alternatieven voor initiatiefnemers **noodzaak** geworden.

Inwoners en ondernemers vragen we om mee te denken over een communicatieplan om een duurzame gemeente vorm te kunnen geven en dit plan vervolgens uit te rollen.

Kwaliteit (toelichting)

Ook in 2022 worden inwoners, maatschappelijke partners, energiecoöperatie en ondernemers onder meer betrokken bij communicatie en informatie over een **duurzame gemeente** als onderdeel van de **Omgevingsvisie, Omgevingsplan** met als onderdelen **energie, circulariteit en gebouwverduurzaming**.

Mogelijkheden bij rijk, provincie, ontwikkelingsmaatschappij Oost-Nederland en anderen benutten om duurzaamheidsambitie in te vullen en actieve deelname in de Cleantech Regio.

Kwaliteit (toelichting)

Wij namen in 2021 en nemen in 2022 actief deel in de **Cleantech Regio** (CTR) en werkgroepen of stuurgroepen die aan verschillende thema's zijn verbonden. Ondernemers worden waar mogelijk gewezen op het netwerk van Cleantech Development (of OostNL).

Mogelijkheden bij andere overheden worden onderzocht en actief benut, waarbij deelname aan de subsidie voor Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (TBB) van de provincie Gelderland een concrete actie is voor 2022.

Revolving fund Duurzaamheidslening particulieren en Stimuleringslening voor verenigingen/instellingen en non-profit organisaties instellen, voor zover de markt geen vergelijkbaar alternatief heeft.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met de provincie Gelderland is de Toekomstbestendig Wonen Lening in de markt gezet. Voor maatschappelijke instellingen en commerciële ondernemingen bestaan in de markt al veel alternatieven. De particuliere lening wordt steeds beter gevonden en de verwachting is dat in 2022 nieuwe financiële dekking hiervoor nodig is.

Samen met het bedrijfsleven, energiecorporatie(s) en inwoners een plan maken (gereed eind 2019) voor het toepassen van duurzame (wind- en zonne)energie in de gemeente of regio, waarin ook het draagvlak in potentiële gebieden is meegenomen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de RES 1.0 vastgesteld. Deze wordt iedere 2 jaar herzien met alle overheden binnen de Cleantech regio. In 2021 zijn we gestart met ons lokale uitnodigingskader voor zonne- en windenergie als uitvoering van de RES. Deze zal in 2022 worden vastgesteld, waarna er ruimte wordt geboden om binnen de vastgestelde ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke kaders met initiatieven te komen. Ook is in 2022 de Transitievisie warmte gereed voor besluitvorming en zullen we bij voldoende middelen en capaciteit starten vervolgstappen voor wijkuitvoeringsplannen.

Te streven naar 100% circulaire afvalinzameling in 2025.

Kwaliteit (toelichting)

In overleg met ROVA in 2019 is een **vervolgstrategie** ontwikkeld voor de verdere uitrol van het **omgekeerd inzamelen**.

Ons uitgangspunt is het realiseren van de doelstellingen van het Landelijk Afvalstoffenplan en het programma VANG (Van Afval Naar Grondstof) en

doorontwikkeling naar uiteindelijk een **volledige circulaire inzameling van grondstoffen**.

Ons uiteindelijke streven is **100% circulaire afvalinzameling**. Als stap op weg hier naar toe is per 1 juli 2019 is een **laagfrequente variant** van het omgekeerd inzamelen ingevoerd. De inzamelingsfrequentie van het restafval is **verlaagd** van 1x per 4 weken naar 1x per 6 weken.

De evaluatie naar de effecten hiervan is in het najaar van 2020 afgerond. Daaruit blijkt dat de verlaging van de inzamelingsfrequentie geruisloos is verlopen. De hoeveelheid restafval is in 2019 met ruim 11% gedaald.

Over 2020 is per inwoner gemiddeld 85 kilogram fijn huishoudelijk restafval ingezameld. Dat is 6 kilogram minder dan over 2019. Dit is een resultaat van de verlaging van de inzamelingsfrequentie. Het effect zou groter zijn geweest ware het niet voor de virusuitbraak. Gemiddeld is in de ROVA gemeenten de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval in 2020 toegenomen met 4 kilogram. In Heerde is sprake van een daling ondanks de virusuitbraak en de ter bestrijding daarvan genomen maatregelen.

In 2019 werd 83% en in 2020 84% van het afval in onze gemeente gescheiden aangeleverd. De landelijke VANG doelstelling van 75% grondstoffscheiding in het jaar 2020 is daarmee ruimschoots gehaald. We zijn goed op weg naar de landelijke doelstelling voor 2025, namelijk 90% grondstoffscheiding. Landelijk gezien ligt het scheidingspercentage in 2020, net als in 2019, op 73%.

Binnen het **actieplan Heerde Circulair** wordt nagedacht over de volgende stappen gericht op het scheiden van grondstoffen en het circulair maken van grondstoffen. Aandachtspunt hierin is het verbeteren van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen.

Bij ons streven naar een circulaire afvalinzameling is de **betaalbaarheid** van de heffing voor onze inwoners een belangrijke randvoorwaarde.

Uitgangspunt is gasloos bouwen, tenzij.

Kwaliteit (toelichting)

Gasloos bouwen is per 1 juli 2018 een **verplichting voor nieuwbouw**.

Vanaf 1 juli 2018 voeren we de bovenstaande landelijke wetgeving uit en toetsen wij bouwaanvragen voor nieuwe bouwlocaties hieraan. Vanaf deze datum worden er in Heerde dan ook geen ontwikkelingen met een gasaansluiting meer vergund.

Wij maken een actieplan Heerde circulair samen met inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties en betrekken de rijksambities daarbij.

Kwaliteit (toelichting)

Het actieplan Heerde circulair is in september 2020 vastgesteld door het college, waarna het plan in oktober 2020 ter advisering is voorgelegd aan de commissie Ruimte. Zij heeft het actieplan voorzien van een positief advies. In het actieplan staat een veelvoud aan (voorgenomen) acties beschreven. Een groot aantal van deze acties is opgenomen ter inspiratie voor onze inwoners, ondernemers en organisaties. Want we willen juist dat ook zij aan de slag gaan met de transitie naar een circulaire economie. We noemen het niet voor niets een inspiratie- en gespreksdocument. Toch zijn er ook veel acties waar wij als gemeente een actieve rol in dienen te spelen. Soms door anderen te faciliteren om het goede te doen, soms door zelf te initiëren en daarmee goede voorbeeld te geven. Een overzicht met de stand van zaken per actie wordt periodiek gedeeld met de gemeenteraad.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat we de afgelopen jaren – met als onderlegger ons lokale actieplan – actief aan de slag zijn gegaan met het thema circulariteit. Dat was in sommige gevallen aftasten, in andere gevallen heel concreet en in weer andere gevallen eigenlijk nog niet mogelijk. In ieder geval is de bewustwording rondom het thema circulariteit gegroeid. Bovendien heeft het geleid tot een aantal concrete aanpassingen in ons handelen.

Wat hebben we bereikt?

Bouwen en Wonen

- Voldoende betaalbare koop- en huurwoningen, verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en duurzame nieuw gebouwde woningen.
- Partijen die weten wat de woningbehoefte is, nemen deel aan het overleg om de woningbouwagenda te bepalen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Blijvend stimuleren en faciliteren van (kleinschalige) nieuwbouwprojecten in de dorpen op inbreidingslocaties met behoud van de identiteit van de dorpen.

Kwaliteit (toelichting)

Vooruitlopend op de Omgevingswet die per 1 januari 2023 ingaat, hanteert de gemeente Heerde de uitnodigingsplanologie. Om te voorzien in de behoefte aan nieuwe woningen zetten we eerst in op inbreiding in stedelijk gebied en transformatie, functieverandering van bestaande bebouwing en woningsplitsing. Bij nieuwe initiatieven dient, naast de maatschappelijke meerwaarde, aangetoond te worden dat er markt is voor de voorgestelde woningen. Uitgangspunt hierbij is de woonvisie en het toevoegen van (leef- en woon)kwaliteit. Wij werken aan een woningvoorraad die optimaal aansluit bij de behoefte, verduurzaming van bestaande woningvoorraad en duurzame nieuwbouw. Nieuwbouw moet passen bij en bijdragen aan het karakter van de desbetreffende kern en moet leiden tot een verbetering van de woonomgeving en de lokale leefbaarheid.

De mogelijkheden voor het financieel stimuleren van het collectief particulier opdrachtgeverschap door de provincie worden verkend.

Kwaliteit (toelichting)

In de woonagenda is vastgelegd dat particulieren meer gestimuleerd moeten worden om met ontwikkel-initiatieven te komen. Dit naast de projectontwikkelaars. Om dit kracht bij te zetten is in de woonagenda de actie opgenomen dat we bij sociale projectontwikkelingen willen inzetten op een constructie van Collectief Opdrachtgeverschap (CPO). De provincie Gelderland heeft vanuit het Actieplan Wonen namelijk een subsidieregeling voor dergelijke initiatieven. Bij een bouwproject in Veessen was het voornemen om dit te ontwikkelen met een CPO constructie. Echter is voor het indienen van een conceptaanvraag door partijen besloten om dit toch uit handen te geven aan een projectontwikkelaar.

De woonvisie en het woningbehoefteonderzoek worden operationeel gemaakt om als leidend beginsel te dienen voor afspraken met eigenaren van sociale woningbouw en initiatiefnemers voor nieuwbouw.

Kwaliteit (toelichting)

De woonagenda 2020 – 2023 is op 3 maart 2020 door het college vastgesteld en een concrete uitwerking van de Woonvisie 2015 – 2025. In de woonagenda is een volkshuisvestelijke woningbouwrichtlijn (woningbouwprogramma) opgenomen die gehanteerd wordt als aanvulling op de Structuurvisie Heerde 2025 en als leidraad voor nieuwe initiatieven. De agenda is ook de basis voor de prestatieafspraken met de woningcorporatie(s). Woonvisie en woonagenda worden onderdeel van de omgevingsvisie. Met de woonagenda kunnen we aan de voorzijde (meer en daadwerkelijk) sturing aan plannen en projecten geven. Doelstelling is om woningvoorraad te realiseren die voldoet aan de kwalitatieve en kwantitatieve behoeften van onze inwoners, rekening houdend met de demografische ontwikkelingen in Heerde. Evaluatie van de woonagenda vindt plaats in 2023.

In prestatieafspraken en contacten met ontwikkelaars aandacht vragen om levensloopbestendig betaalbaar te bouwen voor jonge en oude inwoner, inwoners met een beperking, statushouders en inwoners die beschermd moeten wonen.

Kwaliteit (toelichting)

In de prestatieafspraken met Triada maken wij naast afspraken over betaalbaarheid, beschikbaarheid, kwaliteit, transformatie, leefbaarheid en participatie, ook afspraken over het huisvesten van bijzondere doelgroepen (statushouders, inwoners met een beperking, instromers vanuit beschermd wonen etc.). Deze afspraken worden jaarlijks geëvalueerd.

Naast Triada hebben Woonzorg Nederland en Habion een klein deel van de sociale huurvoorraad in bezit. Zij richten zich primair op de doelgroep (kwetsbare) ouderen. Desondanks hebben wij met hen voor 2022 e.v. ook afspraken kunnen maken over het, onder voorwaarden, huisvesten van bijzondere doelgroepen (statushouders, mensen uit beschermd wonen etc.).

De gemeentelijk onderhandelaar, die op basis van de woonagenda aangesteld is om de eerste gesprekken te voeren met initiatiefnemers verstrekt informatie en geeft instructies, zodat er meer differentiatie plaatsvindt over de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgaven. Betaalbaar bouwen, met name het toevoegen van sociale huurwoningen, is daarbij één van de gespreksonderwerpen.

Inventarisatie (gereed eind 2019) van de inbreidings- en uitbreidingslocatie in alle kernen en het voortvarend oppakken van zoeklocaties.

Kwaliteit (toelichting)

Over dit onderwerp is op 13 juli 2020 door de gemeenteraad met meerderheid van stemmen een motie aangenomen over actief grondbeleid. Een naar aanleiding van deze motie opgestelde discussienota is besproken in de raadscommissie Ruimte van 25 mei 2021. Dit gaf aanleiding om na de zomer van 2021 in een themaraad nogmaals over dit onderwerp in gesprek te gaan.

Inbreiding gaat voor uitbreiding, maar om te kunnen voorzien in de grote woonbehoefte kunnen nieuwe uitleggebieden worden ontwikkeld. Dit is als uitgangspunt opgenomen in de woonagenda en wordt ook als zodanig opgenomen in de omgevingsvisie.

Plannen voor andere (gemeenschappelijke) woonconcepten faciliteren.

Kwaliteit (toelichting)

Om te voorzien in de behoefte aan nieuwe woningen wordt in eerste instantie ingezet op inbreiding in stedelijk gebied, transformatie en functieverandering van bestaande bebouwing.

Bij nieuwe initiatieven dient, naast de maatschappelijke meerwaarde, aangetoond te worden dat het initiatief aansluit bij onze woonvisie met als uitgangspunt kwaliteit en het inzetten van woningen voor zoveel mogelijk doelgroepen. Als dit aangetoond wordt, wordt medewerking verleend.

Naast traditionele woningbouw vallen andere woonconcepten daar zeker onder.

Om duidelijk te maken dat hiervoor ruimte geboden wordt staat in de woonagenda als actie benoemd dat de gemeente zelf een locatiestudie met kavelpaspoort kan opstellen voor alternatieve, innovatieve woonvormen. Dit kunnen tiny house-concepten zijn, maar ook tijdelijke woonconcepten, bijvoorbeeld pauze-woningen of flex-woningen voor spoedzoekers.

Budget hiervoor is door de raad beschikbaar gesteld. Uitvoering vindt plaats in 2022/2023.

Prestatieafspraken met eigenaren van sociale woningbouw maken.

Kwaliteit (toelichting)

Jaarlijks moet er een bod liggen van de corporatie voor 1 juli. Met Triada zijn de afspraken voor het bod 2021 op 17 mei 2021 ambtelijk in breed verband (tripartite

overleg) voorbereid en besproken. In september is er vervolgens zowel bestuurlijk als ambtelijk gesproken over het bod en zijn er nieuwe afspraken gemaakt. Voor 2022 e.v. zijn er voor het eerst meerjarige prestatieafspraken gesloten. Het proces rondom de prestatieafspraken wordt zo efficiënter aangezien veel afspraken over een langere periode gaan. Ook met de gemeente Epe zijn er meerjarige prestatieafspraken gesloten. De gemeente Hattem doet dit vanaf 2023. De prestatieafspraken hebben nu een looptijd van vier jaar, waarbij we elk jaar de afspraken evalueren om zo een vinger aan de pols te houden. Indien nodig kunnen de afspraken tussentijds herijkt worden in de vorm van een addendum.

Met Woonzorg Nederland zijn in 2017 meerjarige prestatieafspraken gesloten. Deze afspraken waren vrij algemeen en hadden een looptijd van vijf jaar. Ook met Woonzorg Nederland moesten nieuwe prestatieafspraken gesloten worden voor 2022. In goed overleg hebben wij met hen maatwerkafspraken kunnen maken voor Heerde. Deze afspraken hebben nu een looptijd van vier jaar en worden jaarlijks geëvalueerd.

Met Habion zijn tot en met 2021 geen prestatieafspraken gesloten. Ieder jaar legde Habion een algemeen bod neer, zonder maatwerk voor Heerde. Daarnaast verliepen de contacten moeizaam. In 2021 is hier verandering in gekomen. We zijn in gesprek geraakt met Habion en hebben ook met hen meerjarige prestatieafspraken kunnen maken. Deze afspraken zijn nog vrij algemeen, maar een eerste stap in samenwerken is gezet. Ook deze afspraken hebben een looptijd van vier jaar. Ieder jaar worden de afspraken geëvalueerd.

Met alle corporaties moeten in 2025 nieuwe prestatieafspraken gesloten worden.

Starterslening aanbieden.

Kwaliteit (toelichting)

In 2013 en 2015 heeft de gemeenteraad besloten om de van de provincie ontvangen subsidiegelden op grond van de Stimuleringsregeling Goedkope Woningbouw 2007 – 2010 (de SGW-gelden) volledig in te zetten voor het verstrekken van startersleningen. Bij raadsbesluit van 6 juli 2015 is de maximale hoogte van de starterslening vastgelegd op 20% van de verwervingskosten met een maximum van €20.000,-. De maximale verwervingskosten, exclusief kosten koper, zijn vastgelegd op €200.000,-. Ondanks de aantrekkende economie is er weinig interesse voor de starterslening.

In 2020 zijn er 3 leningen verstrekt en zijn er 2 leningen afgelost. In 2021 zijn er geen nieuwe leningen verstrekt. Eind 2021 waren er nog 18 lopende startersleningen. Deze leningen worden beheerd door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn).

Per 1 januari 2022 staat er een saldo van € 318.395,- op de rekening-courant bij de SVn die aan het account van de gemeente gekoppeld is. Dit is de bestedingsruimte waarbinnen er nog startersleningen kunnen worden aangevraagd.

Vervangende nieuwbouw in het buitengebied mogelijk maken voor zover het de kwaliteit van het gebied verbetert.

Kwaliteit (toelichting)

Vervangende nieuwbouw in het buitengebied wordt zoveel mogelijk ondersteund en mogelijk gemaakt. Door combinaties te maken met duurzaamheidsmaatregelen kunnen voor eigenaren op termijn besparingen in kosten mogelijk zijn. Vooralsnog zijn in 2021 en 2022 hier regelingen als "rood voor rood" en "geen nieuwe woningen in het buitengebied" vanuit de structuurvisie wel van toepassing.

Dit onderwerp wordt ook een onderdeel van de omgevingsvisie door in buitengebied de voormalige agrarische erven beter te benutten voor onze woonopgave. Dit betekent dat door hergebruik van vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen of nieuwbouw (na sloop) woonruimte gerealiseerd kan worden op een voormalig agrarisch erf. Het ontwikkelen van een nieuw erf is maatwerk. Voor iedere ontwikkeling geldt dat er sprake moet zijn van het toevoegen van kwaliteit passend bij het buitengebied, passend bij het landschap

en passend in het gebied waarin de ontwikkeling plaatsvindt. Het aantal nieuw toe te voegen woningen per ontwikkeling leggen we op voorhand niet vast. Ook dit is maatwerk. Afhankelijk van de kwaliteitsimpuls van de ontwikkeling, de sloopopgave, het landschap en de (toekomstige) functie van het gebied wordt het aantal nieuwe woningen bepaald.

Wij faciliteren plannen voor duurzame nieuwbouw of verduurzaming van bestaande woningen.

Kwaliteit (toelichting)

Wij faciliteren duurzame initiatieven.

Duurzaamheid is als belangrijk toetsingscriterium in de afweging in de uitnodigingsplanologie en in het verlenen van omgevingsvergunningen.

Woningcorporaties en makelaars nemen deel aan het overleg om de woningbouwagenda te bepalen.

Kwaliteit (toelichting)

In januari 2019 vonden twee marktconsultaties plaats als onderdeel van de Woonagenda. Wij spraken met de partijen die zicht hebben op de ontwikkelingen in het particuliere markt segment (ontwikkelaars, banken en makelaars) en met partijen die zicht hebben op de ontwikkelingen in het Wonen en Zorg segment (zorgkantoren en zorgaanbieders). Beide bijeenkomsten zijn goed bezocht. Bij actualisering van de woonagenda worden deze partijen opnieuw betrokken.

Triada maakte onderdeel uit van de projectgroep die samen een woonagenda opstelden. Er werd dus nauw samengewerkt tussen de gemeente en de grootste corporatie in onze gemeente. Triada wordt betrokken bij de actualisering van de Woonagenda. Daarnaast vindt er sinds 2020 ieder jaar in juli een bouwplanoverleg plaats tussen Triada en gemeente. De grotere bouwplannen worden met elkaar besproken en relevante informatie wordt met elkaar gedeeld. De opgave sociale huur is immers fors. Hiermee geven we uitvoering aan een gemaakte prestatieafpraak.

Woningsplitsing onder voorwaarden toestaan en hiervoor kaders maken.

Kwaliteit (toelichting)

De woonagenda was aanleiding om een **discussienota over woningsplitsing** te schrijven.

Deze discussienota is eind 2019 besproken in de raadscommissie Ruimte. De commissie adviseerde woningsplitsing als instrument op de woningmarkt van de gemeente Heerde in te zetten en vraagt het college dit uit te werken.

Deze uitwerking is in de tweede helft van 2020 opgepakt en is op 8 maart 2021 in de vorm van een discussienota besproken in de raadscommissie.

Vervolgstep is verankering van het voorstel in wettelijk instrumentarium.

In november 2021 heeft de gemeenteraad een algemene verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor woningsplitsing, inwoning en tijdelijke woning. De inhoudelijke afwegingsruimte is overgelaten aan het college. Het college heeft de Afwegingsruimte in januari 2022 vastgesteld en ter kennisname verzonden naar de gemeenteraad. Het college heeft aangegeven dat per 1 februari 2022 met deze Afwegingsruimte gewerkt wordt.

Wat hebben we bereikt?

Vliegveld Lelystad

- Herindelings van het luchtruim en zo min mogelijk overlast voor bewoners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bestuurlijke bijdragen aan de lobby voor vervoer per internationale trein in Europa als alternatief voor het vliegverkeer.

Kwaliteit (toelichting)

We kijken welke vormen van vervoer een alternatief kunnen zijn voor het vliegen en of dit nog tijdig als argument kan worden ingebracht. Dit is vooral van belang voor de in voorbereiding zijnde luchtvaartnota.

Wij nemen deel aan de zogenaamde luchtvaartgesprekken en wij leverden eerder inbreng aan de provinciale notitie voor de luchtvaartnota 2020-2050. Ook gaven wij een reactie bij de internetconsultatie voor het invoeren van vliegtaks.

In de regio's Zwolle en Cleantech leveren wij inbreng op het onderwerp bereikbaarheid.

Bereikbaarheid staat op de agenda's van de Clean Tech Regio en de regio Zwolle en op de gebiedsagenda Oost. Daarnaast is er een provinciaal netwerk (kerngroep) voor de luchtvaartnota en de herziening van het luchtruim die gezamenlijke reacties voorbereidt.

Het ontwerp van de Nationale Omgevingsvisie is in 2019 gepubliceerd. Wij hebben in Cleantech Regio-verband hierop een reactie gegeven. Het onderwerp vliegverkeer is in het ontwerp grotendeels doorgeschoven naar de Luchtvaartnota 2020-2050. Verder is met name ook aandacht gevraagd voor de treinverbindingen.

Het ontwerp van de Luchtvaartnota 2020-2050 is ter inzage gelegd. In samenwerking met anderen is een zienswijze ingediend. Daarin geven we aandacht aan de mogelijke alternatieven voor vliegverkeer. Van het ministerie is een reactie ontvangen op onze zienswijze. De Tweede Kamer heeft het onderwerp controversieel verklaard. Door de meerdere regio's wordt inmiddels nadrukkelijk aandacht gevraagd voor specifieke verbindingen als alternatief voor het vliegen.

Door de Regio Zwolle en de Cleantech Regio wordt ingezet op de verbetering van de (inter)nationale treinroutes. Daar wordt actief voor gelobbyd. De gemeente Heerde draagt direct bij aan het lobbybudget van de regio's. De Luchtvaartnota is vastgesteld. De discussie over de (toekomst van de) luchtvaart is daarmee niet afgesloten. In de loop van dit jaar worden hierover een aantal besluiten van de regering verwacht.

Op verzoek faciliteren van bestaande en nieuwe inwonersinitiatieven die verslechtering van het leefklimaat proberen te voorkomen.

Kwaliteit (toelichting)

Het gemeentebestuur richt zich vooral op het **bestuurlijke proces**, vaak in de vorm van **persoonlijke gesprekken** met inwoners. Waar mogelijk en wenselijk worden dan maatschappelijke initiatieven **ondersteund**. Dit gebeurde in 2020 en 2021 onder andere door het succesvol onder de aandacht brengen van de mogelijkheid tot **stuiting van de termijn voor nadeelcompensatie** en het helpen bij de indiening van verzoeken daartoe (in relatie met ontwikkeling vliegveld Lelystad).

Er wordt actief contact onderhouden met SATL.

Wij blijven tezamen met regiogemeenten het gesprek met de minister over vliegveld Lelystad voeren.

Kwaliteit (toelichting)

Standpunt van gemeente Heerde is dat **eerst een herindeling van het luchtruim** moet plaatsvinden en dat na gedegen onderzoek Lelystad Airport pas in gebruik kan worden genomen.

Over de laatste niet gewenste aanpassing van de vliegroute, met een stijgende lijn op de route ter hoogte van Heerde/Wapenveld is een **gezamenlijke brief** aangeboden aan het ministerie.

Een overleg is opgezet tussen de burgemeesters van Elburg, Oldebroek, Hattem en

Heerde. Later is deze aangevuld met portefeuillehouders uit de verschillende colleges. Onderwerpen: Lelystad Airport maar ook de herziening luchtruim en de luchtvaartnota 2020-2050. Dit netwerk heeft ook een ambtelijke component. Inmiddels zijn er ook contacten met de gemeenten Kampen en Zwolle. Dit heeft geleid tot het samen reageren op de routevoorstellen van de Minister. De Minister heeft in 2019 een route gekozen. Deze is in een ARI ter informatie naar de gemeenteraad gezonden.

Op provinciaal niveau wordt ook overleg gevoerd met provincie en andere regio's en gemeenten. Resultaat: een bestuurlijk overleg met het ministerie, afstemming van de bestuurlijke standpunten en vertegenwoordiging in de provinciale kerngroep.

In 2020 is door de gezamenlijke vier gemeenten van de Noord-Veluwe nog een brief naar de desbetreffende Vaste Kamercommissie gezonden, waarin is aangegeven dat het in de situatie van dat moment (juni 2020) niet opportuun is om naar een opening van Lelystad Airport op 1 november 2021 te streven. Een afschrift van deze brief is aan de gemeenteraad gezonden.

Ook is in 2020 door de provinciale partners en de gezamenlijke gemeenten van de Noord-Veluwe een zienswijze in het kader van de Luchtvaartnota 2020-2050 gezonden. Begin 2021 is de ontwerp-Voorkeursbeslissing in het kader van de Luchtruimherziening gepubliceerd. Ook hierop is door de provinciale partners en de gezamenlijke gemeenten van de Noord-Veluwe (dit keer inclusief de gemeente Epe) gereageerd. Deze zienswijze wordt aan de gemeenteraad toegezonden. Onze boodschap is niet wezenlijk veranderd. Wij geven aan dat Lelystad Airport pas geopend moet worden voor groot handelsverkeer als dat nodig is voor de overloop van Schiphol en na de realisatie van de herindeling van het luchtruim. Die herindeling moet voldoende rekening houden met de effecten van het vliegverkeer op de omgeving.

In 2021 hebben wij gezamenlijk met andere gemeenten ook nog gereageerd op de publicatie van de Ontwerpbeschikking Wet natuurbescherming voor Lelystad Airport. Recentelijk hebben wij aan de Informatie (met een afschrift aan de Vaste Kamercommissie) het onderwerp Lelystad Airport ook nog onder de aandacht gebracht. Een afschrift van deze brieven hebben wij ter kennisname aan de gemeenteraad gezonden. Inmiddels zijn ook de gemeenten Voorst en Epe bij de samenwerking van Elburg, Oldebroek, Hattem en Heerde aangesloten. Alle gemeenteraden van de 6 gemeenten hebben een motie met een min of meer gelijke strekking aangenomen over het beoordelen en onderzoeken van de rapporten die over Lelystad Airport zijn verschenen en waarop de besluitvorming wordt gebaseerd. Wij bezien momenteel op welke wijze het best gezamenlijk uitvoering gegeven kan worden aan deze moties.

In oktober 2021 heeft de provincie een brief aan de Minister gezonden met vragen over onder andere Lelystad Airport. In november is onze brief van juni 2021 ook onder de aandacht gebracht van de toen actieve informateurs en onderhandelaars van de verschillende partijen. Recentelijk hebben de 6 gemeenten van de Noord-Veluwe nog een brief aangeboden aan de Vaste Kamercommissie waarin vooral aandacht wordt gevraagd voor geluid en stikstof met betrekking tot Lelystad Airport. Ook is een uitnodiging gedaan om ons gebied te bezoeken.

Wat hebben we bereikt?

Begraven

- Begraven moet betaalbaar en exploitabel blijven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uiterlijk in 2019 worden nadere keuzes gemaakt over de toekomstbestendigheid van begraven in de gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Over de toekomstbestendige exploitatie heeft op 5 oktober 2020 besluitvorming plaatsgevonden. 2021 is het eerste volledige kalenderjaar waarin volgens het nieuwe beleid wordt gewerkt. Dit actiepunt uit het collegeprogramma is afgewerkt.

Voortgang geven aan het onderzoek om de tarieven voor begraven en beheer en onderhoud betaalbaar te houden.

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek is met de besluitvorming op 5 oktober 2020 door de raad afgerond.

Duurzaamheid

Toelichting op product Duurzaamheid

De kosten van de ambtelijke capaciteit, eventuele externe advisering en de bijdrage aan het energieloket en regiotaken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Duurzaamheid						
521600 Duurzaamheid	229.297	186.728	302.808	489.536	311.926	177.610
Totaal Duurzaamheid	229.297	186.728	302.808	489.536	311.926	177.610
Totaal Lasten	229.297	186.728	302.808	489.536	311.926	177.610
Baten						
Duurzaamheid						
521600 Duurzaamheid	-146.875	0	-137.808	-137.808	-65.663	-72.145
521601 Reserve Duurzaamheid	0	0	-150.000	-150.000	-62.942	-87.058
Totaal Duurzaamheid	-146.875	0	-287.808	-287.808	-128.605	-159.203
Totaal Baten	-146.875	0	-287.808	-287.808	-128.605	-159.203
Resultaat	82.422	186.728	15.000	201.728	183.321	18.407

Toelichting op de lasten en baten product Duurzaamheid

Lasten

Bij het product Duurzaamheid is bijna **€178.000,-** minder uitgegeven dan was geraamd. Hieronder is een verklaring gegeven van deze afwijking.

Lagere uitgaven uitvoeringregeling reductie energiegebruik	€81.000
--	---------

Lagere uitgaven transitievisie warmte	€87.000
---------------------------------------	---------

Restantbudget Duurzaamheid	€23.000
----------------------------	---------

Hogere salariskosten

-/- €13.000

Totaal

€178.000

521600 Duurzaamheid

In 2021 zijn er middelen aangevraagd en toegekend voor de uitvoer van de regeling 'Reductie energiegebruik woningen'. Deze regeling is actief in de jaren 2021 en 2022. Het gros van de activiteiten staat gepland in 2022 (o.a. cadeaubonnen) en wordt uitgevoerd door partijen zoals het Regionaal Energieloket. Dat is de reden dat in 2021 niet alle middelen van deze regeling zijn gebruikt. Het restant ad. €81.000,- is daarom via de balans overgeheveld naar 2022.

In 2021 is er gestart met het opstellen van de Transitievisie warmte. Middelen hiervoor zijn ontvangen bij de Decemercirculaire van 2020. Uw raad heeft in 2021 €150.000,- beschikbaar gesteld voor het opstellen van de 'Transitievisie warmte'. Een deel van de onderzoeken en werkzaamheden is in 2021 verricht. Een belangrijk deel loopt nog door in 2022, tot en met de vaststelling in de gemeenteraad. Het restant van €87.000,- wordt daarom ingezet in 2022.

Van het reguliere budget voor Duurzaamheid is in 2021 €23.000,- overgehouden. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld om dit bedrag naar 2022 over te hevelen en in te zetten voor de realisatie van laadpalen in de buurt van de gemeentelijke gebouwen.

De werkelijke salariskosten bij de afdeling ROW waren hoger dan geraamd. Hierdoor is de doorbelasting naar de producten waarvoor deze afdeling heeft gewerkt, ook hoger (€13.000,-). Het totaalbeeld van de loonkosten van de hele organisatie is opgenomen bij het onderdeel Overhead.

Baten

521600 Duurzaamheid

Zoals hierboven al is aangegeven resteren er nog gelden uit 2 duurzaamheidsregelingen; in totaal **€159.000,-**. Deze regelingen worden in 2022 verder uitgewerkt.

Economie

Toelichting op product Economie

Ambtelijke capaciteit, externe advisering bijdrage vitale vakantieparken, bijdragen aan de Regio Zwolle en de Cleantech Regio, de huur van het plein van de Johanneskerk in Heerde en energieverbruik ten behoeve van de markt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Economie						
533000 Economische zaken	262.500	323.412	40.485	363.897	259.445	104.452
533050 Markten	35.968	35.306	0	35.306	37.882	-2.576
533100 Festiviteiten	2.418	5.029	0	5.029	2.621	2.408
Totaal Economie	300.886	363.747	40.485	404.232	299.948	104.284
Totaal Lasten	300.886	363.747	40.485	404.232	299.948	104.284
Baten						
Economie						

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
533050 Markten	-16.008	-22.250	10.000	-12.250	-11.511	-739
533100 Festiviteiten	0	-1.270	0	-1.270	446	-1.716
533150 Marktgeld	0	0	0	0	0	0
Totaal Economie	-16.008	-23.520	10.000	-13.520	-11.066	-2.454
Totaal Baten	-16.008	-23.520	10.000	-13.520	-11.066	-2.454
Resultaat	284.878	340.227	50.485	390.712	288.882	101.830

Toelichting op de lasten en baten product Economie

Lasten

In 2021 is er bijna **€104.000,-** minder uitgegeven dan begroot. Hieronder is dit verschil verklaard.

Steunfonds voor ondernemers	€10.000
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	€25.000
Lagere bijdrage Ondernemersfonds	€77.000
Hogere doorbelasting salariskosten	-/- €11.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€3.000</u>
Totaal	€104.000

533000 Economische zaken

In 2021 is er door verschillende lokale belangenorganisaties/verenigingen een gezamenlijk steunfonds opgericht om ondernemers die door de 'coronapandemie' in financiële moeilijkheden zijn terechtgekomen en niet en/of onvoldoende financiële steun vanuit de rijksoverheid ontvangen, een bijdrage toe te kennen. Aangezien de maatregelen vanuit de 'coronapandemie' nog maar recent zijn opgeheven, zal 2022 nog als uitloopjaar fungeren voor het extra steunfonds. Veel ondernemers kunnen nu pas de balans opmaken hoe ze er financieel voorstaan. Uitloop van het steunfonds 2022 is daarom noodzakelijk, daarom wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld om dit niet aangewende budget van €10.000,- naar 2022 over te hevelen.

Door de coronacrisis heeft het project 'Toekomstbestendige bedrijventerreinen' vertraging opgelopen zowel aan gemeentelijke zijde als aan de ondernemerskant. In Q4 2021 is daarom besloten om de projectorganisatie in Q1 2022 de tijd te geven om de draagkracht voor de uitvoering van de verschillende ambities in het project nader te onderzoeken. Naast de gemeente, zijn de ondernemers in dit project ook stakeholder en financieel verantwoordelijk. Draagkracht onder de ondernemers voor uitvoering en financiering is daarom essentieel om over te kunnen gaan tot uitvoering. Ook voor dit

budget van €25.000,- wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld om dit naar 2022 over te hevelen.

De geraamde bijdrage van €180.000,- aan het Ondernemersfonds is niet gehaald; in werkelijkheid is er €103.000,- uitgegeven; een verschil van €77.000,-. Dit geld wordt via de OZB geïnd en vervolgens doorgestort. De eindafrekening over 2021 vindt overigens pas plaats medio 2022.

De werkelijke salariskosten bij de afdeling ROW waren hoger dan geraamd. Hierdoor is de doorbelasting naar de producten waarvoor deze afdeling heeft gewerkt, ook hoger (€11.000,-). Het totaalbeeld van de loonkosten van de hele organisatie is opgenomen bij het onderdeel Overhead.

Baten

Geen opmerkingen.

Toerisme

Toelichting op product Toerisme

Faciliteren van 'Wij zijn Heerde', Visit Veluwe, promotie van Cittaslow en toeristische infrastructuur.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Toerisme						
533200 Toerisme & Recreatie	363.901	381.372	36.587	417.959	440.794	-22.835
Totaal Toerisme	363.901	381.372	36.587	417.959	440.794	-22.835
Totaal Lasten	363.901	381.372	36.587	417.959	440.794	-22.835
Baten						
Toerisme						
533200 Toerisme & Recreatie	-42.507	0	-21.587	-21.587	-96.979	75.392
Totaal Toerisme	-42.507	0	-21.587	-21.587	-96.979	75.392
Totaal Baten	-42.507	0	-21.587	-21.587	-96.979	75.392
Resultaat	321.394	381.372	15.000	396.372	343.815	52.557

Toelichting op de lasten en baten product Toerisme

Lasten

Bij het product Toerisme is in totaliteit **€23.000,-** meer uitgegeven dan geraamd. In onderstaande tabel is dit verschil uitgesplitst en daaronder is hierover een toelichting gegeven.

Lagere kapitaallasten	€26.000
-----------------------	---------

Lagere kosten Veluwe op-1/regionale projecten	€18.000
Lagere bijdrage Vitale vakantieparken	€11.000
Materplan IJsselvallei	-/- €76.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	-/- €2.000
Totaal	-/- €23.000

533200 Toerisme & Recreatie

De kapitaallasten zijn €26.000,- lager doordat geplande investeringen (wandelpadennetwerk / fietspaden) nog niet zijn uitgevoerd. Daarnaast zijn de werkelijke rentekosten lager door het afsluiten van goedkopere leningen.

De gemeente Heerde is actief deelnemer in de samenwerking op de Veluwe (Veluwe-op-1). Met partners wordt binnen die samenwerking gewerkt aan de Veluweagenda 2030. Een aantal projecten binnen die regionale agenda is – onder andere als gevolg van corona - later op gang gekomen dan we van tevoren hadden ingeschat (project belevingsgebieden Veluwe, recreatiezoning Veluwe). Daardoor vallen de kosten voor 2021 die projecten €18.000,- lager uit dan ingeschat.

Als gevolg van Corona is er vertraging opgetreden in de uitvoering van het programma 'Vitale Vakantie'. Daarnaast komt een aantal projecten uit de Veluwe-op-1 agenda wat later op gang dan we hadden ingeschat. Daardoor vallen de kosten in totaal ongeveer €11.000,- lager uit.

In 2021 is er een subsidiebedrag van de provincie ontvangen voor de ontwikkeling van een 'Masterplan IJsselvallei'; hiervan is inmiddels €76.000,- uitgegeven; het restant wordt in 2022 aangewend (zie ook toelichting bij de baten).

De werkelijke salariskosten bij de afdeling ROW waren hoger dan geraamd. Hierdoor is de doorbelasting naar de producten waarvoor deze afdeling heeft gewerkt, ook hoger (€19.000,-). Het totaalbeeld van de loonkosten van de hele organisatie is opgenomen bij het onderdeel Overhead.

Baten

533200 Toerisme & Recreatie

In 2021 is er van de provincie Gelderland een subsidiebedrag van €129.000,- ontvangen voor de ontwikkeling van een 'Masterplan IJsselvallei'. Van dit subsidiebedrag is **€76.000,-** uitgegeven; het restant wordt overgeheveld naar 2022. Deze bijdrage was niet in de begroting opgenomen maar verloopt voor de exploitatie budgetneutraal.

Bouwen en wonen

Toelichting op product Bouwen en Wonen

Ambtelijke capaciteit, beheerkosten startersleningen, bijdragen aan externe onderzoeken en aan de regionaal woonruimteverdeelcommissie, kosten voor de woonwagens die op het terrein Krimpenbos staan en leges WABO voor bouwvergunningen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Bouwen & Wonen						
545000 Volkshuisvesting	199.824	237.178	17.500	254.678	272.541	-17.863
545050 Woonwagenkamp	1.187	10.387	0	10.387	434	9.953
545100 Vergunning & toezicht Bouwen	418.693	447.079	330.000	777.079	699.528	77.551
545250 Milieubeheer	284.370	359.734	19.000	378.734	347.991	30.743
Totaal Bouwen & Wonen	904.075	1.054.378	366.500	1.420.878	1.320.494	100.384
Totaal Lasten	904.075	1.054.378	366.500	1.420.878	1.320.494	100.384
Baten						
Bouwen & Wonen						
545000 Volkshuisvesting	0	0	0	0	-36.000	36.000
545050 Woonwagenkamp	-3.788	-3.855	0	-3.855	-3.855	0
545100 Vergunning & toezicht Bouwen	0	0	0	0	-515	515
545200 Leges WABO	-1.053.446	-403.000	-345.000	-748.000	-769.807	21.807
545250 Milieubeheer	-14.992	-62.322	56.912	-5.410	0	-5.410
Totaal Bouwen & Wonen	-1.072.225	-469.177	-288.088	-757.265	-810.177	52.912
Totaal Baten	-1.072.225	-469.177	-288.088	-757.265	-810.177	52.912
Resultaat	-168.151	585.201	78.412	663.613	510.317	153.296

Toelichting op de lasten en baten product Bouwen en Wonen

Lasten

Aan het product Bouwen en wonen is in 2021 **€100.000,-** minder uitgegeven dan geraamd. Hieronder is de oorzaak daarvan toegelicht.

Vereveningsbijdrage sociale woningbouw	-/- €36.000
Lagere uitgaven startnotitie Woonagenda	€12.000
Lagere onderhoudskosten woonwagenkamp	€10.000
Minder bouwactiviteiten	€77.000

Lagere bijdrage Omgevingsdienst/geluidssanering	€23.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€14.000</u>
Totaal	€100.000

545000 Volkshuisvesting

In 2021 is er €36.000,- ontvangen als vereveningsbijdrage voor sociale woningbouw. Dit geld is doorgestort naar de reserve en verloopt voor de exploitatie budgetneutraal (zie ook de inkomstenkant).

Zowel bij de Voorjaarsnota als bij de Najaarsnota 2021 is er budget voor het opstellen van de Woonagenda bijgeraamd. Hiervan resteert nog €12.000,-. Voor 2022 worden deze werkzaamheden voortgezet. De verwachting is dat het reeds beschikbare budget hiervoor toereikend is.

545050 Woonwagenkamp

In 2021 is er geen onderhoud uitgevoerd op het woonwagenkamp. Hierdoor is het hiervoor beschikbare budget van bijna €10.000,- overgehouden .

545100 Vergunning & toezicht Bouwen

Doordat er minder concrete bouwactiviteiten tot stand kwamen dan vooraf was verondersteld, waren de externe adviseringkosten ruim €77.000,- lager. Bij de Najaarsnota was hiervoor nog €330.000,- bijgeraamd. Deze stagnering in de vergunningverlening is ook terug te zien bij de legesinkomsten. Deze waren ook lager dan geraamd.

545250 Milieubeheer

Op deze post is €23.000,- minder uitgegeven dan geraamd. Dit is vooral het gevolg van een lagere bijdrage van €17.000,- aan de Omgevingsdienst dan geraamd. Voor het uit kunnen voeren van adviestaken i.v.m. natuur en ecologie is er in de primaire begroting extra financiële ruimte gereserveerd binnen de bijdrage aan de Omgevingsdienst waarvan in 2021 mede als gevolg van de stikstofcrisis maar weinig gebruik is gemaakt. Afrekening van de uitvoering van deze adviestaken vindt plaats op basis van werkelijk gemaakte uren hetgeen resulteert in een lagere bijdrage aan de Omgevingsdienst. Daarnaast is er €6.000,- minder uitgegeven aan de ODNV voor de sanering van wegverkeerlawaaai. Voorgesteld wordt om dit budget naar 2022 over te hevelen.

Baten

De werkelijke ontvangsten zijn bij dit product **€53.000,-** lager dan de raming. De belangrijkste 2 oorzaken hiervan zijn hieronder toegelicht.

Vereveningsbijdrage sociale woningbouw	€36.000
Hogere legesinkomsten	€22.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/- €5.000</u>
Totaal	€53.000

545200 Volkshuisvesting

De ontvangen 'vereveningsbijdrage sociale woningbouw' van €36.000,- is doorgestort naar de reserve (zie ook de uitgavenkant).

545200 Leges WABO

Het bedrag aan legesinkomsten WABO is €22.000,- hoger dan geraamd. Ondanks de stikstofcrisis, en de schaarste op de arbeidsmarkt (zowel intern als extern) zijn de geraamde legesinkomsten toch gehaald.

Ruimtelijke ontwikkeling

Toelichting op product Ruimtelijke ontwikkeling

Ambtelijke capaciteit voor eigen plannen, initiatieven van derden en planschades en externe advisering hierover.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Ruimtelijke ontwikkeling						
547000 RO eigen plannen	160.841	221.665	10.000	231.665	209.777	21.888
547050 RO initiatieven van derden	126.526	152.315	0	152.315	159.301	-6.986
547100 RO toezicht handhaving	2.702	2.738	0	2.738	3.200	-462
547150 Planschades	9.907	25.000	-10.000	15.000	0	15.000
547250 Omgevingswet	262.544	0	189.000	189.000	39.702	149.298
547300 Vliegveld Lelystad	0	0	10.000	10.000	0	10.000
547350 Hoenwaard 2030	11.250	0	0	0	0	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	573.770	401.718	199.000	600.718	411.980	188.738
Totaal Lasten	573.770	401.718	199.000	600.718	411.980	188.738
Baten						
Ruimtelijke ontwikkeling						
547000 RO eigen plannen	0	-34.760	0	-34.760	0	-34.760
547050 RO initiatieven van derden	-71.126	-50.510	0	-50.510	-79.527	29.017
547150 Planschades	-3.863	-25.000	0	-25.000	-6.540	-18.460
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	-74.989	-110.270	0	-110.270	-86.067	-24.203
Totaal Baten	-74.989	-110.270	0	-110.270	-86.067	-24.203
Resultaat	498.781	291.448	199.000	490.448	325.913	164.535

Toelichting op de lasten en baten product Ruimtelijke ontwikkeling

Lasten

Bij het product Ruimtelijke ontwikkeling is in 2021 **€189.000,-** minder uitgegeven dan vooraf was geraamd. Hieronder is een verklaring gegeven van deze afwijking.

RO eigen plannen	€22.000
RO initiatieven van derden	-/- €7.000
Planschades	€15.000
Omgevingswet	€149.000
Vliegveld Lelystad	<u>€10.000</u>
Totaal	€189.000

547000 RO eigen plannen

De omgevingsvisie is in ontwikkeling en vervangt na vaststelling de huidige structuurvisie Heerde 2025. Het streven is om in de tweede helft van 2022 de omgevingsvisie te laten vaststellen door de gemeenteraad. Het resterende budget ad. €22.000,- is voornamelijk nodig voor het adviesbureau dat de gemeente helpt bij het opstellen van de omgevingsvisie. Voorgesteld wordt daarom om het resterende budget naar 2022 over te hevelen.

547050 RO initiatieven van derden

Er zijn meer ruimtelijke procedures in behandeling genomen dan was verwacht. Hierdoor is meer gebruik gemaakt van externe inhuur (€7.000,-) dan vooraf was begroot.

547150 Planschades

Er zijn in 2021 wel planschadeverzoeken binnengekomen, maar allemaal aan het einde van het jaar. Deze verzoeken lopen daarom door in 2022 en de bijkomende kosten worden daarom ook in 2022 gemaakt. Hierdoor is er in 2021 niets uitgegeven van het geraamde budget van €15.000,-.

547250 Omgevingswet

De beoogde datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is aangepast. De Omgevingswet treedt nu inwerking op 1-1-2023 i.p.v. 1-7-2022. Dit is van invloed op de werkzaamheden en de kosten die moeten worden gemaakt om de Omgevingswet goed te implementeren in de gemeente. De raad zal daarom worden voorgesteld om het resterende budget van €149.000,- naar 2022 over te hevelen.

547300 Vliegveld Lelystad

Naar aanleiding van de motie van gemeenteraad over het mogelijk uitvoeren van extra onderzoek naar stikstof en geluid is €10.000,- gereserveerd. Dit onderzoek is vooralsnog niet opgepakt, omdat vanuit andere overheidsorganisaties in de tussentijd ook onderzoeken zijn uitgevoerd. Het resterende budget moet worden overgeheveld naar 2022, zodat alsnog onderzoek kan worden uitgevoerd als dit noodzakelijk is.

Baten

Bij de inkomsten is dit jaar **€24.000,-** minder ontvangen dan vooraf was geraamd. Hieronder is een verklaring gegeven van deze afwijking.

RO eigen plannen	-/- €35.000
------------------	-------------

RO initiatieven van derden	€29.000
Planschades	-/- €18.000
Totaal	-/- €24.000

547000 RO eigen plannen

In 2021 zijn er geen inkomsten uit eigen plannen ontvangen. Dit resulteert in een nadeel voor de exploitatie van €35.000,-.

547050 RO initiatieven van derden

Er zijn meer ruimtelijke procedures in behandeling genomen dan was verwacht. Hierdoor zijn de legesinkomsten hoger uitgevallen dan begroot.

547150 Planschades

Er zijn in 2021 wel planschadeverzoeken binnengekomen, maar allemaal aan het einde van het jaar. Er zijn daarom in 2021 geen planschadebedragen ingevorderd. Deze planschadeverzoeken lopen door in 2022 en de invorderingen worden ook in 2022 uitgevoerd.

Accommodaties

Toelichting op product Accommodaties

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Accommodaties						
502060 Carillion	1.952	1.650	0	1.650	1.569	81
502080 Podiumvoorziening dorpsplein Heerde	0	1.070	0	1.070	0	1.070
502120 Muziekkoepeel Veessen	0	3.330	0	3.330	0	3.330
502180 Stalling werf	20.271	15.860	0	15.860	20.824	-4.964
502640 Flessenbergerweg 39	23.153	24.174	0	24.174	24.985	-811
502680 Villa Jacoba	36.008	31.940	0	31.940	39.190	-7.250
502740 Nachtegaalweg 48	30.497	20.825	41.965	62.790	77.035	-14.245
549150 Onderhoudsplan gem. accommodaties	112.593	171.798	10.000	181.798	161.951	19.847
549200 Vrijkomende locaties	313.720	83.765	-36.246	47.519	207.232	-159.713
549201 Reserve vrijkomende locaties	0	0	0	0	0	0
Totaal Accommodaties	538.194	354.412	15.719	370.131	532.786	-162.655
Totaal Lasten	538.194	354.412	15.719	370.131	532.786	-162.655
Baten						

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Accommodaties						
502001 Reserve gebouwen	-67.000	-18.000	-72.250	-90.250	-80.250	-10.000
502180 Stalling werf	-599	0	0	0	-651	651
502640 Flessenbergerweg 39	-11.603	0	-9.028	-9.028	-3.119	-5.909
502680 Villa Jacoba	-16.776	-18.295	0	-18.295	-20.994	2.699
502740 Nachtegaalweg 48	-51.467	-22.238	22.238	0	0	0
549150 Onderhoudsplan gem. accommodaties	-36.963	-35.060	0	-35.060	-33.240	-1.820
549200 Vrijkomende locaties	-361.040	0	0	0	-611.558	611.558
549201 Reserve vrijkomende locaties	-32.968	-32.968	19.203	-13.765	-62.097	48.332
Totaal Accommodaties	-578.416	-126.561	-39.837	-166.398	-811.909	645.511
Totaal Baten	-578.416	-126.561	-39.837	-166.398	-811.909	645.511
Resultaat	-40.222	227.851	-24.118	203.733	-279.123	482.856

Toelichting op de lasten en baten product Accommodaties

Lasten

Voor bovengenoemde accommodaties is in 2021 afgerond **€163.000,-** meer uitgegeven. Dit verschil is voornamelijk het gevolg van 3 posten die onderstaand zijn opgenomen.

Kosten bouw- en woonrijp maken Nachtegaalsweg 48	-/- €15.000
--	-------------

Lagere kapitaallasten gemeentelijke accommodaties	€21.000
---	---------

Afboeken boekwaarde Zwarteweg	-/- €159.000
-------------------------------	--------------

Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/- €10.000</u>
--	--------------------

Totaal	-/- €163.000
---------------	---------------------

502740 Nachtegaalsweg 48

In het begin van 2021 is er nog voor €15.000,- kosten gemaakt voor het bouw- en woonrijp maken van de grond aan de Nachtegaalsweg (voormalig Drieluik). Inmiddels is dit project afgerond en is er woningbouw gerealiseerd op deze locatie.

549150 Onderhoudsplan gemeentelijke accommodaties

De lagere kapitaallasten van €21.000,- zijn het gevolg van een (nog) niet aangewend

investeringsbedrag voor accommodaties. Dit bedrag kan worden ingezet wanneer er acuut geld nodig is bij onvoorziene omstandigheden.

549200 Vrijkomende locaties

Het terrein met opstallen van de voormalig ambulancepost aan de Zwarteweg is verkocht in 2021. Het gevolg hiervan was dat de nog aanwezige boekwaarde op deze locatie ook moest worden afgeboekt. Een extra kostenpost van €159.000,-. Zowel de opbrengst van het terrein als de afboeking van de boekwaarde waren niet in de begroting opgenomen.

Baten

De inkomsten zijn afgerond **€646.000,-** hoger dan de raming. Deze hogere inkomsten zijn hieronder toegelicht.

Lagere onttrekking reserve gebouwen	-/-€10.000
Verkoop locatie Zwarteweg	€612.000
Versnelde afboeking boekwaarde	€48.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/-€4.000</u>
Totaal	€646.000

502001 Reserve gebouwen

De vervanging van de toegangsinstallatie van de hoofdingang van het gemeentekantoor was gepland in 2021 maar is nog niet uitgevoerd. De hiervoor geraamde kosten van €10.000,- zouden worden gedekt uit de reserve gebouwen, maar omdat de vervanging nog niet heeft plaatsgevonden is er ook niets hiervoor uit de reserve gebouwen onttrokken.

549200 Vrijkomende locaties

De verkoop van het terrein met opstallen aan de Zwarteweg heeft afgerond €612.000,- opgeleverd. De overdracht vond eind september plaats waardoor de verwerking niet in de Najaarsnota 2021 heeft plaatsgevonden.

549201 Reserve vrijkomende locaties

Door de verkopen van beide locaties moest de resterende boekwaarde van de terreinen worden afgeboekt. Normaliter wordt jaarlijks een deel gedekt door een investeringsreserve, nu is ineens het totale bedrag afgeboekt van deze reserve. Dit resulteert in een overschrijding van €48.000,-.

Beheer en onderhoud

Toelichting op product Beheer en Onderhoud

Beheer en onderhoud van kapitaalgoederen (wegen, fietspaden, groen, openbare verlichting, riolering, speeltoestellen) en grondzaken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Beheer & Onderhoud						
502100 Zoutloods	25.018	23.440	0	23.440	24.867	-1.427
502500 Sportpark Molenbeek	6.686	8.200	15.000	23.200	6.064	17.136
502520 Sportpark Eeuwlanden	7.566	5.280	0	5.280	6.826	-1.546
502540 Sportpark Monnikenbos	8.010	6.840	0	6.840	8.052	-1.212
502560 Sportpark Veessen	1.828	1.570	0	1.570	1.635	-65
502620 Aula en baarhuisjes	35.575	33.065	0	33.065	23.830	9.235
515002 Dieseloliespoor thv Sportvelden ad Veldw	990	0	0	0	0	0
515004 Schadelichtmast nr 28 thv Eperweg 54	1.918	0	0	0	0	0
515008 Lichtmast Eeuwlandseweg / Molenweg	1.460	0	0	0	0	0
515009 Welcomsbord thv Landgoed Steenberg	834	0	0	0	0	0
515810 Lichtmast 8 Grote weg Wapenveld	1.780	0	0	0	0	0
515901 Lichtmast kanaaldijk lagestraat	1.773	0	0	0	0	0
515903 Tolbrug IJsseldijk Veessen	0	0	0	0	16.886	-16.886
549300 Buitensportaccommodaties	341.920	340.830	0	340.830	330.209	10.621
551000 Gemeentelijke gronden	92.959	157.725	0	157.725	198.302	-40.577
551050 Erfpachten	8.600	2.150	0	2.150	4.050	-1.900
551100 Kadaster & Landmeten	52.109	54.818	0	54.818	35.129	19.689
551103 RP-911-F	136	0	0	0	521	-521
551150 Straatreiniging&Gladheidbestrijding	92.203	148.664	8.000	156.664	172.057	-15.393
551200 Beheerplan Wegen	1.425.982	1.636.177	22.000	1.658.177	1.442.216	215.961
551202 35-VVG-5 Ford	9.553	0	0	0	2.149	-2.149
551203 34-VVG-5 Ford	6.484	0	0	0	4.983	-4.983
551204 BL-BH-33 Vrachtauto Mercedes	722	0	0	0	0	0
551205 23-KBK-5 Peugeot partner	2.977	0	0	0	4.472	-4.472
551206 2-VDZ-49 peugeot partner	3.235	0	0	0	3.533	-3.533
551207 Tractor New Holland TR-AK-GH	17.258	0	0	0	25.594	-25.594
551208 5-VZL-60 Mitsubishi	5.403	0	0	0	7.042	-7.042
551209 BX-VD-29 vrachtauto Mercedes	22.827	0	0	0	20.199	-20.199
551210 5-VHF-05 Porter 1.3 kipper	1.703	0	0	0	2.619	-2.619
551211 T4-03-0 New Holland 40/30	5.294	0	0	0	15.661	-15.661
551212 Versnipperaer Schiesling 105MX	702	0	0	0	29	-29
551213 DI-VE-RS wegen bladblazers ed	8.953	0	0	0	19.453	-19.453
551214 Klepelmaaier	3.959	0	0	0	8.517	-8.517
551220 Gronddepot	29.554	42.644	-10.000	32.644	25.559	7.085
551250 Huisnummering/straatnaamborden	1.545	1.850	0	1.850	2.583	-733
551350 Herstel degeneratieschade	136.937	111.561	0	111.561	104.107	7.454
551400 Beheerplan Kunstwerken	222.499	272.492	0	272.492	212.146	60.346
551450 Verkeersmaatregelen	94.858	117.978	0	117.978	90.487	27.491

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
551600 Beheerplan Water	73.489	99.265	0	99.265	72.481	26.784
551650 Verkeers- en vervoersplan	39.794	43.148	0	43.148	41.290	1.858
551750 Beheerplan Verlichting	220.634	232.848	0	232.848	196.505	36.343
551800 Beheerplan Openbaar groen	1.127.861	1.308.929	-1.420	1.307.509	1.162.845	144.664
551802 1-VKL-31 Mercedes	5.670	0	0	0	4.478	-4.478
551803 8-VTN-63 Mercedes	10.080	0	0	0	4.231	-4.231
551804 5-VZL-61 Mitsubishi	5.106	0	0	0	4.822	-4.822
551805 8-VJF-85 Mercedes	4.944	0	0	0	4.532	-4.532
551806 5-VZL-62 Mitsubishi	3.921	0	0	0	5.031	-5.031
551807 94-BV-ZB Porter 1.3 kipper	1.868	0	0	0	920	-920
551808 2-VFL-73 Mercedes	4.700	0	0	0	4.718	-4.718
551809 2-VHF-05 Mercedes	183	0	0	0	0	0
551810 VB-868-H Mercedes	5.249	0	0	0	4.696	-4.696
551811 Versnipperaars Shiesling 400 ZX	1.241	0	0	0	435	-435
551812 56-BX-DD Mercedes	4.156	0	0	0	3.732	-3.732
551813 SA-BO John Deere	5.474	0	0	0	7.866	-7.866
551814 Di-Ve-RS bladblazer groen	19.150	0	0	0	33.812	-33.812
551815 BO-OM-ER	3.397	0	0	0	2.249	-2.249
551816 KU-BO-TA	3.797	0	0	0	1.476	-1.476
551817 RA-NS-OM	2.504	0	0	0	2.461	-2.461
551850 Beheerplan Speeltuinen	64.815	82.327	0	82.327	65.906	16.421
551900 Onderhoudsplan Begraafplaatsen	417.610	413.471	55.000	468.471	414.984	53.487
551901 Reserve Begraafplaatsen	111.189	0	0	0	50.182	-50.182
551902 HA-ZA-A Hansa Kraan	9.981	0	0	0	2.112	-2.112
551903 DI-VE-RS Begraafplaats bladblazers ed	11.379	0	0	0	12.896	-12.896
552000 Onderhoudsplan Reiniging	1.585.164	1.600.072	11.000	1.611.072	1.639.286	-28.214
552100 Onderhoudsplan Riolering	944.680	1.154.515	6.427	1.160.942	948.221	212.721
552102 DI-VE-RS ROM	2.353	0	0	0	1.652	-1.652
552103 Voorziening Onderhoudsplan Riolering	97.809	0	0	0	283.548	-283.548
552200 Huisaansluiting riolering	104.220	2.131	0	2.131	39.090	-36.959
Totaal Beheer & Onderhoud	7.574.229	7.901.990	106.007	8.007.997	7.836.236	171.761
Totaal Lasten	7.574.229	7.901.990	106.007	8.007.997	7.836.236	171.761
Baten						
Beheer & Onderhoud						
502620 Aula en baarhuisjes	-211	0	0	0	0	0
515002 Dieseloliespoor thv Sportvelden ad Veldw	-2.216	0	0	0	0	0
515004 Schadelichtmast nr 28 thv Eperweg 54	-2.328	0	0	0	0	0
515008 Lichtmast Eeuwlandseweg / Molenweg	-1.977	0	0	0	0	0
515009 Welcomsbord thv Landgoed Steenberg	-834	0	0	0	0	0
515010 Persleiding geraakt thv Losweg 1 Vorchte	-1.532	0	0	0	0	0
515704 Schadelichtmast nr 40 thv Dorpstraat	-1.929	0	0	0	0	0
515810 Lichtmast 8 Grote weg Wapenveld	0	0	0	0	-2.217	2.217

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
515901 Lichtmast kanaaldijk lagestraat	-1.732	0	0	0	0	0
515902 Schade brugleuning	-6.985	0	0	0	0	0
515903 Tolbrug IJsseldijk Veessen	-33.000	0	0	0	0	0
549300 Buitensportaccommodaties	-61.534	-53.865	0	-53.865	-50.864	-3.001
551000 Gemeentelijke gronden	-105.976	-58.495	0	-58.495	-287.630	229.135
551050 Erfpachten	-56.500	-49.740	0	-49.740	-50.883	1.143
551100 Kadaster & Landmeten	-1.055	-2.130	0	-2.130	-182	-1.948
551150 Straatreiniging&Gladheidbestrijding	-1.889	0	0	0	0	0
551200 Beheerplan Wegen	1.130	0	0	0	-24.890	24.890
551201 Reserve Beheerplan Wegen	-26.000	0	-10.000	-10.000	0	-10.000
551203 34-VVG-5 Ford	0	0	0	0	-3.000	3.000
551220 Gronddepot	-34.262	-42.644	10.000	-32.644	-15.533	-17.111
551350 Herstel degeneratieschade	-47.235	-96.410	0	-96.410	-76.897	-19.513
551401 Reserve Beheerplan Kunstwerken	-114.657	-114.657	0	-114.657	-114.657	0
551450 Verkeersmaatregelen	-60	0	0	0	-180	180
551550 Inritvergunningen	-862	0	0	0	0	0
551650 Verkeers- en vervoersplan	-259	0	0	0	0	0
551750 Beheerplan Verlichting	-1.355	-4.980	0	-4.980	-12.772	7.792
551800 Beheerplan Openbaar groen	-23.000	0	0	0	-1.253	1.253
551901 Reserve Begraafplaatsen	-34.283	-69.270	-49.172	-118.442	0	-118.442
551950 Inkomsten begraafplaatsen	-679.059	-497.493	-5.828	-503.321	-619.646	116.325
552001 Reserve Reiniging	-226.756	-70.979	-3.934	-74.913	-103.910	28.997
552050 Inkomsten reiniging	-1.704.351	-1.983.392	-10.911	-1.994.303	-1.991.987	-2.316
552051 Inkomsten reiniging (Dividend)	-127.665	0	0	0	0	0
552100 Onderhoudsplan Riolering	0	0	50.939	50.939	-71.892	122.831
552102 DI-VE-RS ROM	0	-50.939	0	-50.939	0	-50.939
552150 Inkomsten riolering	-1.424.344	-1.389.476	-57.366	-1.446.842	-1.461.665	14.823
552200 Huisaansluiting riolering	-60.200	-2.131	0	-2.131	-10.500	8.369
Totaal Beheer & Onderhoud	-4.782.913	-4.486.601	-76.272	-4.562.873	-4.900.558	337.685
Totaal Baten	-4.782.913	-4.486.601	-76.272	-4.562.873	-4.900.558	337.685
Resultaat	2.791.316	3.415.389	29.735	3.445.124	2.935.678	509.446

Toelichting op de lasten en baten Beheer en Onderhoud

Lasten

Aan het product Beheer en onderhoud is in 2021 **€172.000,-** minder uitgegeven dan geraamd. Hieronder is de oorzaak daarvan toegelicht.

Geen extra werkzaamheden uitgevoerd Sport Molenbeek	€17.000
Minder onderhoud Aula en baarhuisje	€ 9.000
Lagere uitkering verzekering werken derden	-/- €17.000

Buitensportaccommodaties	€11.000
Extra kosten gemeentelijke gronden	-/-€ 41.000
Lagere kosten kadaster en landmeten	€20.000
Hoger kosten straatreiniging en Gladheidsbestrijding	-/-€15.000
lagere kosten beheerplan wegen	€216.000
Tractie	-/- €215.000
Lagere kosten beheerplan kunstwerken	€60.000
Lagere kosten verkeersmaatregelen	€27.000
Lagere kosten beheerplan water	€27.000
Lagere kosten beheerplan verlichting	€36.000
Lagere kosten beheerplan groen	€145.000
Lagere kosten beheerplan speeltuinen	€16.000
Lagere kosten onderhoudsplan begraafplaatsen	€53.000
Hogere kosten onderhoudsplan reiniging	-/-€28.000
Lagere kosten onderhoudsplan riolering	€213.000
Voorziening riolering	-/- €284.000
Minder inkomsten huisaansluiting riolering	-/-€37.000
Niet toegelichte posten onder de €10.000,-	-/-€41.000
Totaal	€172.000

502500 Sport Molenbeek

Er is een positief saldo van €17.000,-. In de Voorjaarsnota is een bedrag van €15.000,- beschikbaar gesteld voor aanpassing riolering. Vanwege Covid-19 zijn deze werkzaamheden nog niet uitgevoerd. Werkzaamheden zijn gepland in het voorjaar 2022.

502620 Aula en baarhuisje

Hier is een positief saldo van €9.000,-. Het positieve resultaat wordt onder andere veroorzaakt door het niet kunnen aanpassen van het cementgipsplaten plafond in corona tijd.

515903 Werken derden

Er is een negatief saldo van €17.000,- omdat de schade kosten voor reparatie aan de Tolbrug in Veessen maar ongeveer voor de helft werden vergoed door de verzekering.

549300 Buitensportaccommodaties

Hier is een positief saldo van €11.000,- i.v.m. lagere uitgaven op afschrijvingen en rente van de investeringen.

551000 Gemeentelijke gronden

Hier is een negatief bedrag van €41.000,- als gevolg van inhuur extra personeel voor verkoop percelen (€12.800,-) en een afboeking van €32.200,- vanuit het jaar 2019 van een uiteindelijk toch niet ontvangen bijdrage van een nutsbedrijf.

551100 Kadaster en Landmeter

Hier is een positief saldo van €20.000,-. Dit komt door het uitblijven van de software up-data en er is minder uitzetwerk gedaan door de beperkte bouwplannen.

551150 Straatreiniging & Gladheidbestrijding

Hier is een negatief saldo van €15.000,-. Dit is veroorzaakt door een flinke verhoging van de verzekering voor het strooi materieel. Daarnaast zijn er extra noodzakelijke kosten gemaakt voor de up-date van de bewaking van het gladheid meldsysteem.

551200 Beheerplan wegen

Hier is een positief saldo van €216.000,-. Dit positieve resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door een veel lagere rente en afschrijving van de investeringen. Daarnaast zijn er minder middelen nodig geweest voor het onderhoud aan het materieel.

5512xx Tractiemiddelen

De tractiemiddelen worden in een totaal bedrag geraamd op het product wegen, plantsoenen, riolering en begraaftplaatsen. De werkelijke uitgaven worden per tractiemiddel verantwoord. Door deze opzet lijkt er een tekort te zijn op de tractiemiddelen van €215.000,- maar zoals genoemd worden deze per product geraamd en niet per tractiemiddel.

551400 Beheerplan Kunstwerken

Er is een positief saldo van €60.000,-. Dit wordt deels veroorzaakt door een lagere rente en afschrijving op de investeringen. Voor het onderhoud van de duikers en bruggen is ongeveer € 40.000,- minder nodig geweest om het onderhoud uit te voeren.

551450 Verkeersmaatregelen

Hier is een positief saldo van €27.000,-. Dit wordt ongeveer voor de helft veroorzaakt door een lagere rente en afschrijving op de investeringen. Het andere deel wordt veroorzaakt door minder vervanging van verkeersborden en lagere kosten aan de Verkeerregelinstantie.

551600 Beheerplan Water

Hier is een positief saldo van €27.000,-. Dit positief resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door minder slootafval en daardoor lagere verwerkingskosten.

551750 Beheerplan Verlichting

Hier is een positief saldo van €36.000,-. Dit wordt ongeveer voor de helft veroorzaakt door de inkomsten van schade aan lichtmasten uit 2020 van het waarborgfonds die als inkomsten in 2021 zijn geboekt. Daarnaast is door Covid-19 de levering van materialen en personeel een probleem geweest in 2021, waardoor al het geplande onderhoud niet heeft kunnen plaatsvinden.

551800 Beheerplan Openbaar groen

Hier is een positief saldo van €145.000,-. Dit overschot heeft meerdere oorzaken. De

brandstof, motorrijtuigenbelasting en de verzekering van het materieel en wagenpark van ongeveer €45.000,- zijn niet geboekt. De personele bezetting van de Felua groep op de gemeentewerf in 2021 is niet voldoende geweest in 2021. Daarom is hier een overschot van ruim €30.000,- Het resterende overschot van €70.000,- wordt veroorzaakt door lager verwerkingskosten, minder maaiwerk, minder eikenprocessierupsen, minder boom controle en lagere kosten aan het onderhoud van het materieel.

551850 Beheerplan Speeltuinen

Hier is een positief saldo van €16.000,-. Dit veroorzaakt door een deel van een lagere rente en afschrijvingen op investeringen van ongeveer €6.000,-. Daarnaast is ongeveer €10.000,- minder aan onderhoud uitgevoerd door onder andere Covid-19.

551900 Onderhoudsplan Begraafplaatsen

Hier is een positief saldo van €53.000,-. Er zijn geen kosten gemaakt voor inhuur personeel deren (€7.000,-) en personeelskosten Felua groep (€32.000,-). Daarnaast is de huur van het gebouw van de postduivenvereniging beëindigd (€5.000,-). Ook zijn er geen kosten verantwoord op schoonmaakkosten (€5.000,-) en verzekering materiaal wagenpark (€3.250,-). Bij de aanvang van het jaar 2021 was de verwachting dat er €118.000,- onttrokken zou moeten worden uit de reserve begraafplaatsen (deze post staat bij het onderdeel "baten"). In werkelijkheid is de exploitatie meegevallen. Er wordt namelijk €50.000,- toegevoegd aan de reserve afkoopsommen onderhoud graven.

552000 Onderhoudsplan Reiniging

Hier is een negatief saldo van €28.000,-. De eindafrekening met ROVA is hoger omdat er meer afval is ingezameld dan was voorzien in 2021.

552100 Onderhoud Riolering

Hier is een positief saldo van €213.000,-. Er is een lagere afschrijving en rente van €76.000,-. Het resterende overschot komt omdat er in 2021 veel tijd is opgegaan in het opstellen van het nieuwe GRP 2022-2026. Daardoor zijn diverse uitgaven niet gedaan.

551203 Voorziening riolering

De exploitatie van riolering sluit met een positief saldo van €284.000,-. Dit bedrag wordt met deze mutatie toegevoegd aan de voorziening riolering.

552200 Huisaansluiting riolering

Er wordt standaard geen raming gemaakt van de uitgaven derden en inkomsten uit rioolhuisaansluitingen omdat de verwachting is dat deze elkaar opheffen. Voor het jaar 2021 komt dit niet uit omdat er achterstand is ontstaan in het in rekening brengen van de huisaansluitingen. Hierdoor ontstaat het verschil van €37.000,-.

Baten

De werkelijke ontvangsten zijn bij dit product **€338.000,-** hoger dan de raming . De belangrijkste oorzaken hiervan zijn hieronder toegelicht.

Gemeentelijk gronden	€229.000
Beheerplan wegen	€25.000
Reserve Beheerplan Wegen	-/-€10.000
Gronddepot	-/-€17.000
Herstel Degeneratieschade	-/-€20.000
Reserve begraafplaatsen	-/-€118.000

Inkomsten begraafplaatsen	€116.000
Reserve Reiniging	€29.000
Onderhoudsplan Riolering	€123.000
DI-VE-RS ROM	-/-€51.000
Inkomsten Riolering	€15.000
Huisaansluitingen riolering	€8.000
Overige kleinere afwijkingen (niet toegelicht)	€9.000
Totaal	€338.000

Baten

551000 Gemeentelijk gronden

Er is €229.000,- meer ontvangen dan geraamd. In hoofdzaak bestaat de extra opbrengst uit de niet geraamde verkoop van het perceel Zwolseweg 51 en de opbrengst van opstalrechten in verband met het plaatsen van een trafo op gemeentegrond.

551200 Beheerplan wegen

Er is een niet geraamde onderhoudsbijdrage ontvangen en een tractiemiddel van wegen verkocht met een totaal opbrengst van bijna €25.000,-.

551201 Reserve beheerplan wegen

Vanuit de jaarrekening 2020 is €10.000,- overgeheveld in verband met overlast wilde zwijnen naar 2021. Dit bedrag is niet uitgegeven.

551220 Gronddepot

Uitgangspunt van het eigen gronddepot is dat het depot zichzelf kosten neutraal in stand moet kunnen houden. In het jaar 2021 is er per saldo €17.000,- meer aan kosten geboekt dan opbrengsten.

551350 Herstel degeneratieschade

Er is €20.000,- minder binnengekomen uit opbrengsten degeneratieschade.

551901 Reserve begraafplaatsen

Bij de aanvang van het jaar 2021 was de verwachting dat er €118.000,- onttrokken zou moeten worden uit de reserve begraafplaatsen. In werkelijkheid is 2021 afwijkend van de prognose. Er wordt in plaats van een onttrekking €50.000,- toegevoegd aan de reserve afkoopsommen onderhoud graven. (deze post staat onder het hoofdstuk "lasten").

551950 Inkomsten begraafplaatsen

De hogere inkomsten van €116.000,- betreffen hoofdzakelijk een hogere opbrengst voor afkoopsommen onderhoud graven.

552001 Reserve Reiniging

Bij de exploitatieberekening van de tarieven 2021 afvalstoffenheffing was berekend dat het tekort €75.000,- zou zijn. In werkelijkheid is de exploitatie nog voor €29.000,- tegengevallen en moet er €104.000,- onttrokken worden aan de reserve afvalstoffenheffing. Hoofdoorzaak is dat de afrekening 2021 van de ROVA €72.000,- is tegengevallen.

552100 Onderhoudsplan Riolering

Wij hebben een niet geraamde subsidie van €72.000,- ontvangen van de provincie voor het verplaatsen van een pompunit aan de Eperweg. Daarnaast is de geraamde onttrekking uit de voorziening van €51.000,- niet nodig geweest omdat er een voordelig exploitatieresultaat was (zie ook toelichting onder lasten 552103 Voorziening riolering).

552102 DI-VE-RS ROM

Hier staat per abuis een mutatie in de voorziening riolering van €51.000,-.

552150 inkomsten riolering

Er is bijna €15.000,- meer aan rioolheffingen opgelegd dan geraamd.

552200 huisaansluiting riolering

Er wordt standaard geen raming gemaakt van de uitgaven derden en inkomsten uit rioolhuisaansluitingen omdat de verwachting is dat deze elkaar opheffen. Voor het jaar 2021 komt dit niet uit omdat abusievelijk de brieven waarin de huisaansluitingen in rekening worden gebracht niet zijn verzonden. Dat gaf een nadeel van €8.000,-. Dit is alsnog in 2022 afgewikkeld.

Bosbeheer

Toelichting op product Bosbeheer

Het beheer en onderhoud van het gemeentelijk bos- en heidegebied.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Bosbeheer						
502200 Gebouwen Bosbedrijf	10.597	8.802	0	8.802	13.645	-4.843
555000 Bosbeheer	77.063	90.756	11.314	102.070	80.937	21.133
555050 Recreatiebeheer	3.103	3.314	-3.314	0	0	0
Totaal Bosbeheer	90.763	102.872	8.000	110.872	94.582	16.290
Totaal Lasten	90.763	102.872	8.000	110.872	94.582	16.290
Baten						
Bosbeheer						
502200 Gebouwen Bosbedrijf	-34.570	-8.324	0	-8.324	-7.942	-382
555000 Bosbeheer	-156.351	-146.826	-18.000	-164.826	-162.598	-2.228
Totaal Bosbeheer	-190.921	-155.150	-18.000	-173.150	-170.540	-2.610
Totaal Baten	-190.921	-155.150	-18.000	-173.150	-170.540	-2.610
Resultaat	-100.158	-52.278	-10.000	-62.278	-75.958	13.680

Toelichting op de lasten en baten Bosbeheer

Lasten

555000 Bosbeheer

In 2021 is er €16.000,- minder aan het product Bosbeheer uitgegeven. Dit komt doordat er tijdens Covid-19 minder werkzaamheden in het bos zijn verricht. Hierdoor is er €21.000,- minder uitgegeven op de 3 posten, te

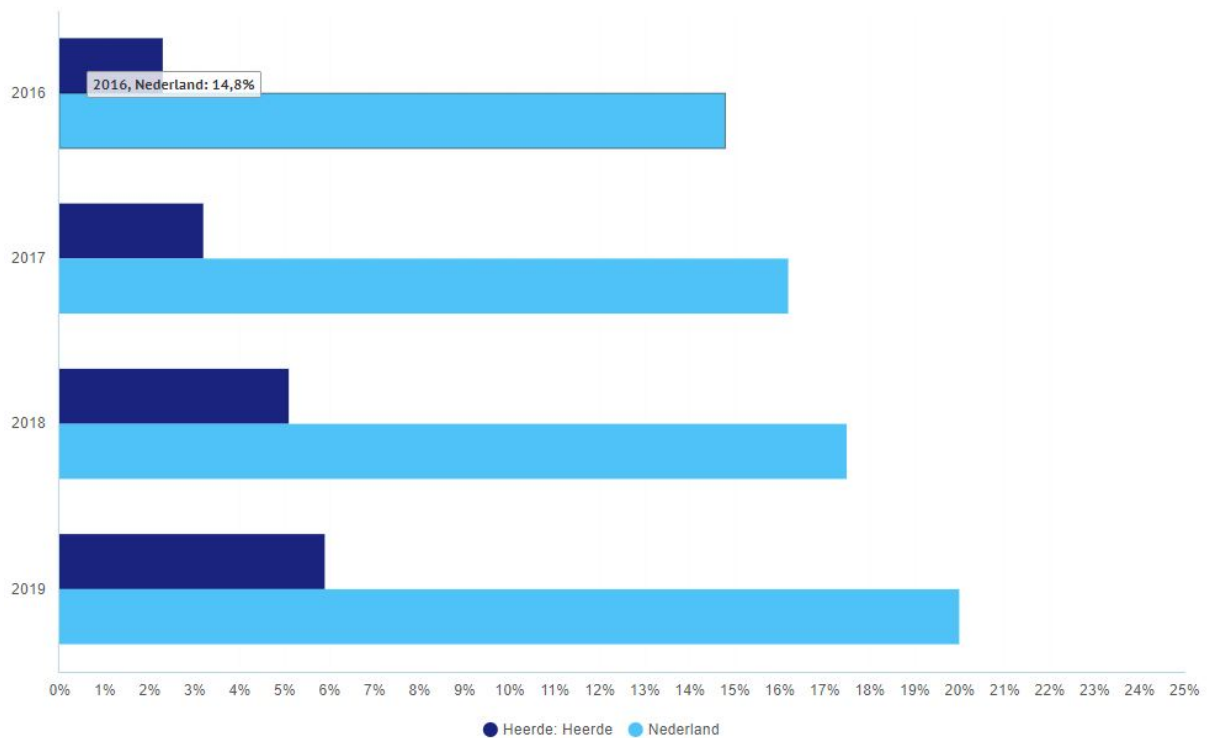
weten: recreatie, materieel & onderhoud en bosverzorging. De overschrijding van €5.000,- bij de gebouwen van het Bosbedrijf is het gevolg van hogere energiekosten. Deze kosten worden weer verrekend met de pacht die in rekening wordt gebracht voor de bosschuur.

Baten

Geen bijzonderheden.

BBV-Indicatoren programma (Openbare) ruimte, wonen en ondernemen

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit - Heerde, %

berekening | 2016 - 2019

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

Heerde

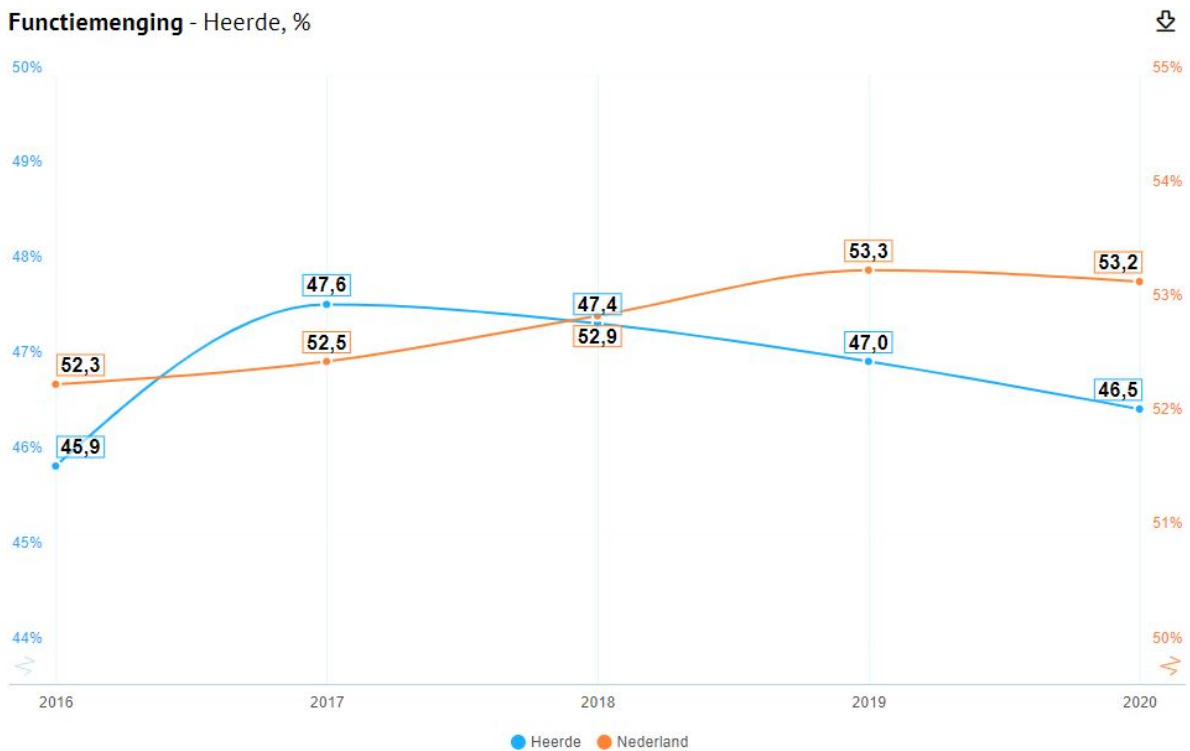

Nederland

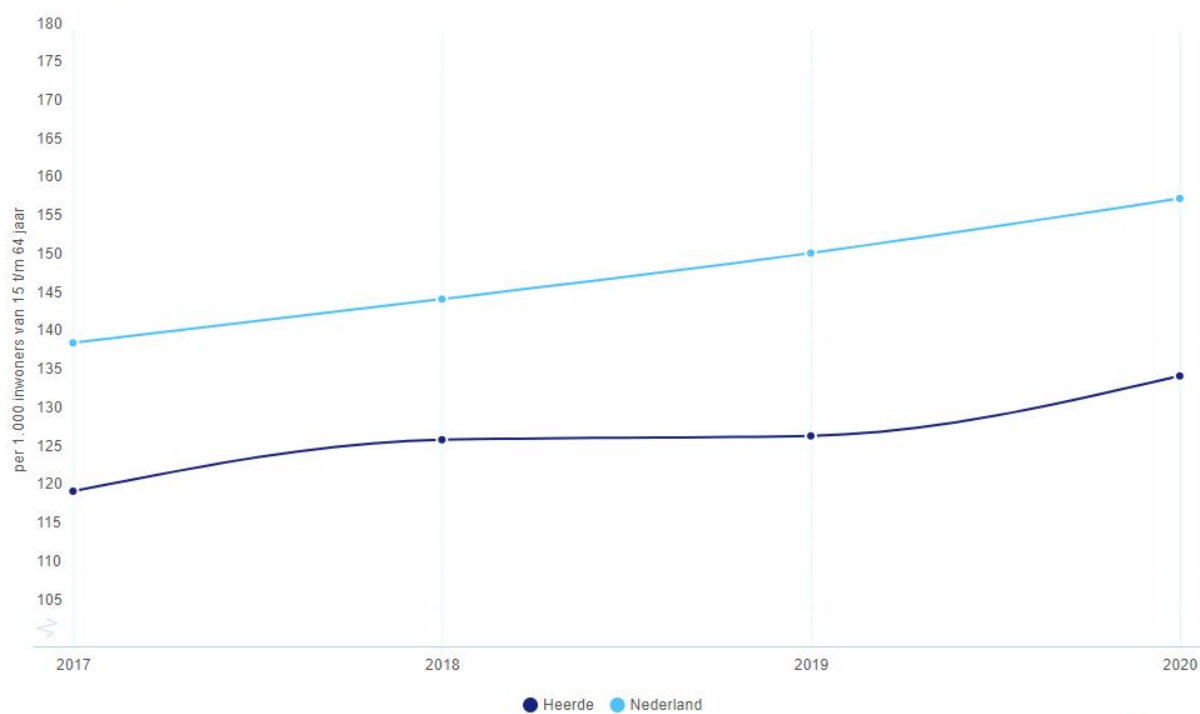
CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2019

Funciemenging - Heerde, %

CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research | 2016 - 2020

Vestigingen (van bedrijven) - Heerde, per 1.000 inw.15 t/m 64jr

LISA | 2017 - 2020

4. Sociaal maatschappelijk

Toelichting op programma Sociaal Maatschappelijk

Het programma Sociaal Maatschappelijk gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt en heeft primair betrekking op zorg, welzijn, arbeid, onderwijs, volksgezondheid en vrijetijdsbesteding zoals sport en kunst en cultuur. Het gaat om mensen en de wijze waarop zij in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving en invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.

Collegeprogramma Samenleving

Algemeen

- Niemand staat aan de kant.
- Ouderen zijn in beeld.
- Inwoners zijn betrokken en actief in hun buurt, in verenigingen en in vrijwilligersorganisaties. Zij zijn verantwoordelijk voor hun eigen welbevinden en houden zo lang mogelijk zelf de regie.
- Inwoners die dit niet kunnen worden ondersteund.

De gemeente heeft een vangnet voor inwoners en ondersteunt verenigingen en vrijwilligersorganisaties.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is een reguliere taak. Jaarlijks kunnen (vrijwilligers-)organisaties subsidie aanvragen. De vrijwilligerscoördinator, de sociaal werkers en de jongerenwerker ontvangen jaarlijks een subsidie om onder andere vrijwilligers te ondersteunen. Er wordt samengewerkt met o.a. het vrijwilligersplatform.

In 2021 is er met extra coronagelden een ouderenwerker, jongerenwerker, coördinator welzijnsvrijwilligers en coördinator participatievrijwilligers aangesteld. Dit is geen structurele ondersteuning, maar geeft voor een periode van een jaar de mogelijkheid om kwetsbare inwoners in beeld te krijgen en ondersteuning te bieden. De voortgang wordt gemonitord om resultaten te kunnen borgen na afloop van deze tijdelijke ondersteuning.

Initiatieven van inwoners faciliteren we zo nodig met een leefbaarheidsbudget.

Kwaliteit (toelichting)

2019-2020 is vooral gebruikt om samen met inwoners en inwonersvertegenwoordiging (b.v. adviesraad sociaal domein) te onderzoeken en te verkennen hoe we inwonersinitiatieven snel kunnen signaleren en passend ondersteunen. Bij sommige initiatieven wordt er om financiële steun gevraagd en bij andere meer om organisatorische begeleiding. Ook is er contact en afstemming over initiatieven met de leefbaarheidsalliantie van de provincie Gelderland. Zij bieden hiervoor diverse vormen van ondersteuning.

In 2020 hebben we initiatieven gezien gericht op de gevolgen van de corona crisis in Heerde. Dit waren korte tijdelijke projecten waarbij weinig ondersteuning en begeleiding gevraagd werd. Inwonersinitiatieven hebben gemeentebreed aandacht, dit is voortgezet in 2021. In 2022 zal de situatie opnieuw bekeken worden om te kijken of en hoe een leefbaarheidsbudget vorm gegeven kan worden.

Inwoners ouder dan 75 jaar krijgen per brief het aanbod of zij een gesprek willen met een vrijwilliger en we organiseren het aanbod van vrijwilligers om ouderen te bezoeken.

Kwaliteit (toelichting)

De huisartsen zetten zich in om hun patienten, die ouderen zijn dan 75 jaar en gezondheidsproblemen hebben, te bezoeken. De gemeente wil dubbel preventief bezoek voorkomen. Mogelijk dat er in 2021 een andere vorm gekozen gaat worden om inwoners van 75 jaar en ouder te benaderen dan een brief te sturen.

Via STIP wordt er een welzijnsvrijwilligerspoule (maatjes) opgezet in 2021 om kwetsbare of eenzame ouderen te kunnen bezoeken. Daarnaast is vanuit de corona gelden een extra ouderenwerker ingezet voor de periode van een jaar om kwetsbare ouderen te signaleren en met hen in gesprek te gaan.

Verdere ontschotting van het sociaal domein ten behoeve van efficiënte en effectieve inzet van de middelen.

Kwaliteit (toelichting)

Ontschotting is onderdeel van de transformatie en wordt breed uitgevoerd. Bijvoorbeeld in 2019 en volgend voor de gezamenlijke inkoop van maatwerkvoorzieningen voor jeugd en maatschappelijke ondersteuning. Ook werken we sinds 2019 met een integrale verordening jeugd en Wmo. In 2019 en 2020 is gewerkt aan het proces "aanpak van 0-100" om de toegang tot (collectief) gefinancierde zorg en ondersteuning integraal te benaderen met meer en betere samenwerking tussen professionals, ketenpartners, vrijwilligers, kerken, verenigingen en mantelzorgers. Vanaf 2021 werken medewerkers, zowel Wmo, jeugd als werk en inkomen, op 1 locatie (STIP).

Integraal werken rondom een casus staat centraal. Het gaat om ontschotting binnen de decentralisaties en om het versterken van de verbinding met ketenpartners en overige betrokken organisaties.

Preventie

- Familie, buurtbewoners en maatschappelijke instellingen en organisaties hebben oog voor problemen bij inwoners en weten waar ze bij problemen met hun signaal terecht kunnen.
- Algemene voorzieningen zijn bij inwoners bekend evenals mogelijkheden voor financiële ondersteuning om deel te kunnen nemen aan maatschappelijke activiteiten.
- Ambulante medewerkers zijn zichtbaar en bekend in de wijk en hebben goede contacten met partijen om vroegtijdig (financiële) problemen te signaleren.

Afspraken met partijen om het oplopen van (financiële) problemen te voorkomen en als gemeente het goede voorbeeld geven.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het beleidsplan schulddienstverlening vastgesteld door de raad. Hier geven we in 2022 en verder uitvoering aan. Dit wordt gecombineerd met armoedebestrijding. Verder optimaliseren we de wettelijke taak vroegsignalering van schulden in 2022.

Afspraken met woningcorporatie over verantwoordelijkheden van partijen bij huurschulden en overige sociale problematiek.

Kwaliteit (toelichting)

Woningcorporatie Triada is een partner in de ketensamenwerking armoedebestrijding van de gemeente Heerde. We hebben met hen afspraken gemaakt over de procedures in geval van schulden en betalingsachterstanden. Er zijn korte lijnen met en er wordt snel geschakeld tussen Triada en de medewerkers schulddienstverlening van de gemeente Heerde. Daarnaast is de samenwerking met Triada gericht op het zo snel mogelijk in beeld krijgen van zorgelijke woon- en leefsituaties waardoor er adequate hulp ingezet kan worden. Triada is kernpartner in de aanpak 0-100+. Triada heeft zich in recentelijk

aangesloten bij de vroegsignalering van schulden, dit ontwikkelen we verder, waar mogelijk.

Algemene voorzieningen faciliteren waarbij de huidige eigen bijdrage voor de algemene voorziening schoon en leefbaar huis niet wordt verhoogd.

Kwaliteit (toelichting)

Het abonnementstarief voor voorzieningen Wmo geldt vanaf 2020 ook voor de algemene voorziening schoon en leefbaar huis. Als gevolg hiervan en een wijziging in de CAO (reële uurprijs) zien we een toename van het aantal inwoners dat gebruik maakt van de algemene voorziening. Gezien de verwachte sterke toename van de kosten heeft de raad op 20 april 2020 besloten extra budget ter beschikbaar te stellen. Op 5 juli 2021 heeft de raad besloten om huishoudelijke ondersteuning in 2022 en 2023 te blijven bieden via de algemene voorziening schoon en leefbaar huis. Hierbij wordt een wachtlijst gehanteerd van 12 weken (met uitzondering van inwoners in een kwetsbare situatie) voordat gebruik kan worden gemaakt van de algemene voorziening

Frequentie, bij de beoogde ontvangers passende, voorlichting en communicatie om inwoners te prikkelen hun rol te nemen en hen te informeren welke preventieve sociaal maatschappelijke ondersteuningsmogelijkheden er zijn.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is een reguliere activiteit. Via de gemeentepagina, internetsite en door het organiseren van, op de doelgroep gerichte, bijeenkomsten vestigen we de aandacht op de ondersteuningsmogelijkheden die er zijn en prikkelen we de inwoners hun rol te nemen.

Het aanbod van sociaal maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen is zichtbaar in de dorpen en wordt waar nodig heroverwogen.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is onderdeel van de aanpak van 0-100+ (Stip) waarbij er onderzocht wordt hoe de fysieke vindplaats c.q. ontmoetingsplekken voor het sociaal domein voor inwoners ingericht moeten worden. In 2021 is, binnen de aanpak 0-100+ (Stip), vorm gegeven aan een brede basisvoorziening.

Onderzoeken of de Whatsapp buurtpreventie uitgebreid kan worden naar het sociaal domein om zo de zelfredzaamheid van inwoners in de groep te ondersteunen.

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van het onderzoek zal plaatsvinden in 2021. In verband met Corona is er contact geweest met de Whatsapp groepen. Er is een lijst met lokale Whatsapp groepen waartoe inzake Corona toestemming is gegeven om hieraan deel te nemen. Momenteel wordt er gesproken of er ook vanuit het sociaal domein en bevordering van zelfredzaamheid deelgenomen mag worden.

Voor ondersteuning van kwetsbare ouderen en ter ondersteuning van mantelzorgers ondersteunt de gemeente het communicatieplatform OZO verbindzorg. Dit is een digitale beveiligde manier om het netwerk rondom de kwetsbare inwoner te betrekken en informeren, waarbij de inwoner zelf de eigenaar is.

Waar mogelijk wordt laagdrempelige opvang met hulp van de samenleving geboden in bestaande accommodaties.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is onderdeel van de aanpak 0-100+ waarbij er onderzocht is hoe fysieke vindplaats c.q. ontmoetingsplekken voor het sociaal domein voor inwoners ingericht kunnen worden.

In 2020 heeft dit geleid tot het herstructureren van de algemene voorziening regioondersteuning: oriëntatie naar een brede dag voorziening in bestaande accommodaties in plaats van gefragmenteerde dagbesteding. Vanaf 2021 starten dagactiviteiten in de locatie STIP Heerde. Door samen te werken vanuit één plek kunnen we inwoners goed van dienst zijn met alle vragen op sociaal gebied, bijvoorbeeld over jeugdzaken, werk en inkomen en voorzieningen voor mensen met een beperking. Het is een laagdrempelig inloopcentrum waar iedereen binnen kan lopen voor ontmoeting, activiteiten, samenzijn en een kopje koffie. Binnen de aanpak 0-100+ wordt het inlooppunt GGZ door lokale GGZ/LVB aanbieders georganiseerd.

Laaggeletterdheid

- Iedereen taal-, reken- en digitaal vaardig binnen de mogelijkheden van de inwoner.

Passend maatwerk aanbieden voor inwoners om hen taal-, reken- en digitaal vaardig te maken.

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de WEB-middelen (Wet Educatie Beroepsonderwijs) wordt aan inwoners de mogelijkheid geboden om formele taallessen te volgen. Daarnaast is er minimaal acht uur per week een Taalpuntdocent beschikbaar en heeft ondermeer Senior Web als ook Werkbedrijf Lucrato ondersteuning geboden in het aanleren van (digitale) basisvaardigheden. Dit is een reguliere activiteit. Vanaf 2020 verzorgt TopTaal de formele taallessen. In 2021 hebben we de dienstverlening voortgezet en gewerkt aan een lokaal uitvoeringsplan laaggeletterdheid.

Samen met Oldebroek en Hattem faciliteren we partijen in het Taalpunt.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 hebben wij samen met de gemeenten Hattem, Oldebroek, Epe en Elburg het Taalpunt verzorgd en een stuurgroep onderhouden samen met de Bibliotheek. We pakken gezamenlijk acties op, zoals bijvoorbeeld invulling van de Week Lezen en Schrijven.

Volwassen inwoners die een uitkering ontvangen faciliteren om deel te nemen aan trainingen om taal-, reken- en digitale vaardigheden te leren.

Kwaliteit (toelichting)

Is een reguliere activiteit. Wanneer geconstateerd wordt dat een inwoner met een uitkering een achterstand of beperking heeft op gebied van taal, rekenen of digitale vaardigheid wordt hij of zij doorverwezen naar een passende training/ondersteuning. In 2020 hebben we taallessen voor een deel digitaal aangeboden. Standaard nemen we de taalmeter af bij iedere inwoner die een bijstandsuitkering aanvraagt. We zijn daarnaast ook begonnen met het screenen van het zittende bestand met de taalmeter.

Informatie en toegankelijkheid sociaal domein

- Inwoners van 0 tot 100+ kunnen terecht bij één centraal loket en er is één regisseur per gezin.
- Er wordt integraal besproken wat inwoners zelf, met hulp van hun omgeving of algemene voorzieningen, kunnen. Als dit geen oplossing biedt, wordt samen met

de inwoner in beeld gebracht welke ondersteuning nodig is. Huisgenoten, mantelzorgers en onafhankelijk cliëntadviseurs zijn welkom bij dit gesprek.

In stand houden bestaande toegang via Centrum voor Jeugd en Gezin en Zorgvraag Heerde totdat het centrale loket is gerealiseerd.

Kwaliteit (toelichting)

Met ingang van 2021 is STIP gerealiseerd en werken CJG en Zorgvraag Heerde vanuit deze locatie.

Inwoners vinden bij het centrale loket een deskundig luisterend oor en een adequate aanpak van de vraag binnen een aanvaardbare termijn.

Kwaliteit (toelichting)

De locatie STIP (0-100+) is eind 2021 met een fysieke locatie gerealiseerd. Deze centrale ingang heeft als groot voordeel dat we meer integraal kunnen werken en inwoners maar naar 1 plek hoeven. We blijven bezig met de doorontwikkeling van deze centrale toegang, hoe kunnen we nog betere dienstverlening bieden?

Waar mogelijk verdere ontschotting welzijn en zorg.

Kwaliteit (toelichting)

Transformatie van het sociaal domein met een rol voor preventie hierin komt trapsgewijs tot stand. Dit vereist grote veranderingen in ons denken en handelen. Het betreft een verschuiving van het bestrijden van symptomen naar het versterken van de lokale samenleving, naar meer voorkomen van problemen en het gebruik maken van de eigen kracht. De gemeente wil dat welzijn en zorg meer integraal benaderd en uitgevoerd worden. Het bundelen van de krachten geeft een sterker fundament waardoor er vroegtijdig (ter voorkoming) en beter kan worden aangesloten bij de vragen en signalen van inwoners. Ook kan hierdoor overbelasting van vrijwilligers of mantelzorgers worden voorkomen.

Eind 2020 hebben we de locatie STIP in Heerde gerealiseerd en vanaf 2021 zijn er twee inlooplocaties waar welzijn, ondersteuning en zorg vertegenwoordigd zijn. Door samen te werken vanuit één plek kunnen we inwoners goed van dienst zijn met alle vragen op sociaal gebied, bijvoorbeeld over jeugdzaken, werk en inkomen en voorzieningen voor mensen met een beperking. STIP is een laagdrempelig inloopcentrum waar iedereen binnen kan lopen voor ontmoeting, activiteiten, samenzijn en een kopje koffie.

Wet publieke gezondheid / Volksgezondheid

- Inwoners kennen de gevaren van het overmatig gebruik van drank, drugs, medicijnen en gamen.
- Ze herkennen drank-, drugs-, medicijn- en gameverslaving en weten waar ze aan moeten kloppen voor hulp.

Frequentie, bij de beoogde ontvanger(s) passende, voorlichting en communicatie over verslavingsproblematiek.

Kwaliteit (toelichting)

Tactus geeft voorlichting over verslaving op de scholen en zet preventieve middelen op maat in. Ook werkt STIP intensief samen met de Noordgouw en het Sprengencollege rondom verslavingsproblematiek.

Preventieve activiteiten en begeleiding bij verslavingsproblematiek.

Kwaliteit (toelichting)

Tactus geeft voorlichting over verslaving op de scholen en zet preventieve middelen op maat in. Ook werkt STIP intensief samen met de Noordgouw en het Sprengencollege rondom verslavingsproblematiek.

Zorg bij verward gedrag

- Er is een 24/7 sluitende (zorg)keten voor (het signaleren van) inwoners met verward gedrag en afspraken over vervoer, crisisplekken, huisvesting en dagactiviteiten.

Een regionale en lokale sluitende aanpak, waarbij aandacht is voor de combinatie van problemen die tot verward gedrag leiden.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 is uitwerking gegeven aan afspraken zoals vastgelegd in de nota 'sluitende aanpak personen met verward gedrag' en is de aanpak integraal onderdeel van de recent door de raad vastgestelde kadernota Beschermd Thuis 2020-2030. De uitwerking van de regionale kaders worden verwerkt in de lokale uitvoeringsplannen. Dit zal plaatsvinden in samenhang met de jaarlijkse periodieke evaluatie van het huidige uitvoeringsplannen.

Er zijn duidelijke afspraken wie de regie voert.

Kwaliteit (toelichting)

De afspraken die in een convenant zijn vastgelegd over regievoering zijn in 2019 en 2020 doorgevoerd. Dit convenant is verlengd tot 1-1-2023.

In de recent door de raad vastgestelde kadernota Beschermd Thuis 2020-2030 vallen de aanpak verwarde personen, maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De uitwerking van de regionale kaders worden verwerkt in de lokale uitvoeringsplannen. Dit zal plaatsvinden in samenhang met de jaarlijkse periodieke evaluatie van het huidige uitvoeringsplannen.

We staan open voor vernieuwende vormen van zorg voor inwoners met verward gedrag.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 zijn de voorbereidingen voor STIP afgerond en per 1 januari 2021 is STIP geopend. STIP moet een herkenbaar meldpunt zijn voor mensen met onbegrepen/verward gedrag.

Vanuit de regio worden gelden beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van algemene voorzieningen. Deze gelden zijn onderdeel van het convenant dat 27 mei 2019 door de raad is vastgesteld. Een brede basisvoorziening/inloop voor de doelgroep GGZ/LVB krijgt in 2021 structureel vorm en is integraal betrokken onder STIP.

Zorg en veiligheid voor personen met verward gedrag worden integraal (bestuurlijk) besproken en waar mogelijk geïntegreerd aangeboden voor alle inwoners.

Kwaliteit (toelichting)

De Wet Verplichte GGZ is geïmplementeerd in januari 2020. Deze integreert het zorg- en veiligheidsdomein rondom personen met verward gedrag. Vanaf 2020 is het mogelijk om een melding te maken bij het college van B&W en is de burgemeester gemachtigd om een crisismaatregel af te geven.

Participatie en Werk

- We willen dat zoveel mogelijk inwoners werken. Ook inwoners met een arbeidsbeperking.

- Wie geen werk maar wel een uitkering heeft, maakt een plan hoe hij of zij een waardevolle bijdrage aan de samenleving kan leveren.

Als scholing of arbeidservaring nodig is voor inwoners die een uitkering hebben, zijn daarvoor mogelijkheden.

Kwaliteit (toelichting)

Scholing wordt op de huidige arbeidsmarkt steeds belangrijker. Vanuit Lucrato is er een breed aanbod aan opleidingsmogelijkheden die aansluiten op de vraag uit de arbeidsmarkt. Daarnaast is er altijd sprake van maatwerk en zijn we aangesloten bij de Human Capital Agenda Zwolle waaruit ook scholingsmogelijkheden bekostigd worden. In samenspraak met de kandidaten wordt gekeken wat nodig is om de aansluiting op de arbeidsmarkt te maken. Taalonderwijs, digitale vaardigheden en veiligheidstrainingen zijn voorbeelden van mogelijkheden. Het aanbieden van opleidingen en trainingen is een reguliere activiteit die wij blijven voortzetten, hetzij digitaal hetzij fysiek.

Door de aantrekkelijke arbeidsmarkt richten we ons meer en meer op inwoners die langduriger ondersteuning nodig hebben om een (betaalde) baan te vinden.

Kwaliteit (toelichting)

Door uitbesteding van de activiteiten voor re-integratiekandidaten (binnen een jaar begeleidbaar naar werk) bij Lucrato, komt de focus bij onze interne gespreksvoerders Werk automatisch te liggen op de kandidaten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Wij hebben onze bijstandsgerechtigden verdeeld in drie groepen: Re-integratie (binnen 1 jaar naar werk), Activering (1-3 jaar naar werk) en Participatie (>3 jaar naar werk).

De focus bij Lucrato ligt op de kandidaten vanuit deze doelgroepen die sneller door kunnen stromen naar werk. Daarnaast zien we dat door de eerder gerealiseerde uitstroom de groep re-integratie fors geslonken is.

Inwoners worden persoonlijk ondersteund bij het vinden van een (betaalde) baan, waarbij de talenten van de persoon als uitgangspunt worden genomen.

Kwaliteit (toelichting)

Dit is een reguliere activiteit. Onze gespreksvoerders Werk ondersteunen de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en bieden persoonlijke ondersteuning in de vorm van maatwerk aan bij het ontwikkelen van de nodige vaardigheden om de aansluiting op de arbeidsmarkt te kunnen maken. De doelgroep die dicht bij werk staat (re-integratie) wordt vanuit Lucrato bediend. Regelmatig wordt op casusniveau met de medewerkers van Lucrato en de gemeente overlegd, om de ondersteuning op persoonlijk niveau te optimaliseren.

Werkgevers worden actief benaderd voor vacatures, functiecreatie en geschikte werkzaamheden voor een bepaalde kandidaat.

Kwaliteit (toelichting)

Reguliere activiteit die sinds januari 2018 is belegd bij de GR Lucrato. Vanuit Lucrato worden bedrijven in Heerde en omgeving benaderd. Sinds januari 2018 is Lucrato ook de verantwoordelijke partij voor de re-integratiekandidaten. Door deze combinatie kunnen zij de gesprekken met de werkgevers toespitsen op de beschikbare kandidaten en op de wensen van de werkgevers. Ook vindt afstemming plaats met onze interne medewerkers, met oog op de ideale match tussen vraag en aanbod.

[Vrijwilligers en Mantelzorg](#)

In stand houden mantelzorgcompliment.

Kwaliteit (toelichting)

De werkwijze rondom het mantelzorgcompliment is in het najaar 2019 vastgelegd in de verordening Wmo en Jeugdhulp 2020.

Ieder najaar wordt een campagne gestart om inwoners te attenderen op het lokale mantelzorgcompliment en wordt het mantelzorgcompliment jaarlijks in november/december uitgekeerd.

Initiatieven uit de samenleving benutten om mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen.

Kwaliteit (toelichting)

Jaarlijks: subsidieverstrekking aan het gemeentelijke mantelzorg- en vrijwilligerssteunpunt en het volwassenenwerk, onder andere in de vorm van activiteitsubsidies.

In 2019 is ingezet op een betere samenwerking tussen de verschillende vrijwilligersorganisaties, waarbij het platform wordt uitgebreid met vrijwilligersorganisaties die buiten het sociaal domein actief zijn. In 2020 en 2021 is dit minder tot ontplooiing gekomen vanwege de Corona situatie.

Ondanks de Coronasituatie hebben er veel kleinere en enkele grotere projecten doorgang gevonden. Er is vooral aandacht besteed aan ondersteuning en waardering alsook de samenhang rondom de Corona situatie. Zo is o.a. samengewerkt met coronahulp/Heerde Helpt.

Inzetten op het vinden, versterken en verbinden van mantelzorgers en vrijwilligers. Voor mantelzorgers zodanig dat zij ook mee kunnen doen in de samenleving

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is het uitvoeringsplan maatschappelijke bijdrage door het college vastgesteld. Hierin is de uitvoering van het beleid op mantelzorg en vrijwilligers opgenomen. Het versterken van het informatieaanbod en het samenbrengen van vraag en aanbod staan hierin centraal.

In 2021 wordt via STIP een welzijnsvrijwilligerspoule opgezet. Hiermee willen we een structurele vrijwillige ondersteuningsmogelijkheid realiseren, waardoor kwetsbare inwoners welzijnssteuning kunnen ontvangen en daardoor mee kunnen doen in de samenleving. Er is samenwerking met de huisartsen door bijvoorbeeld het project "Welzijn op recept".

Lokale scholen stimuleren om mantelzorgvriendelijk te worden en aandacht te geven aan het belang van vrijwilligerswerk.

Kwaliteit (toelichting)

In het uitvoeringsprogramma mantelzorg 2019-2020 is 'de jonge mantelzorger vinden' een van de speerpunten. In de week van de jonge mantelzorger, die jaarlijks plaatsvindt, zijn activiteiten georganiseerd voor jonge mantelzorgers. Er is in 2020 vooral aandacht besteed aan het doorontwikkelen van vrijwilligerswerk (project Graag Gedaan) en jonge mantelzorgers. Met creatieve vormen zijn jonge mantelzorgers betrokken bij vrijwilligersactiviteiten gerelateerd aan Corona.

Voor 2021 zal dit onderwerp ook voortgang hebben binnen het uitvoeringsplan maatschappelijke bijdrage 2021.

Respijtzorg voor mantelzorgers.

Kwaliteit (toelichting)

Het gebruik en de inzet van respijtzorg of vervangende zorg zijn lastig te meten omdat er meerdere vormen zijn die ook niet altijd als respijtzorg geregistreerd worden. Het kan gaan om dagbesteding (jeugd/volwassenen), dagverzorging en logeeropvang. Als gemeente zijn wij niet als enige aan zet bij respijtzorg of vervangende zorg. Een inwoner kan respijtzorg soms/deels vergoed krijgen bij meerdere instanties zoals gemeente (Wmo of jeugdwet), de wet langdurige zorg of zorgverzekeraar. Ook kan een inwoner het oplossen door middel van vrijwillige inzet (denk aan een buur die even oppast. Dit betekent dat inwoners vervangende zorg ook bij meerdere instanties kunnen aanvragen.

In het kader van het programma langer thuis wonen heeft de gemeente Heerde in samenwerking met de gemeente Epe, Viattence en Groot Stokkert in 2019 de pilot logeertzorg uitgevoerd. De pilot liep tot en met april 2020. In de pilot (die landelijk bij 10 gemeenten plaatsvond) is onderzocht wat logeertzorg voor de gebruiker betekent als vorm van respijtzorg en welke vormen van respijtzorg als ontlastend worden ervaren. In het najaar 2020 is samen met de gemeente Epe een onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers afgerond. Na aanbevelingen uit het onderzoek zijn concrete actiepunten opgenomen in het uitvoeringsprogramma maatschappelijke bijdrage 2021.

Basismobiliteit

- Inwoners worden op tijd gehaald en gebracht in een passend vervoermiddel door een geschikte bestuurder.
- Het doelgroepenvervoer is financieel en organisatorisch in control.

Bezien of de doelgroepen de juiste vorm van vervoer hebben, er combinaties kunnen worden gemaakt en of vervoer door vrijwilligers kan bijdragen aan beperking van de kosten

Kwaliteit (toelichting)

Het gaat hier om een reguliere activiteit, die is uitbesteed aan PlusOV. Het project om leerlingen zelfstandiger naar school te kunnen laten reizen (OV-maatje) is niet uitgerold. Er wordt gewacht op de resultaten van de omliggende gemeenten die dit als proef wel hebben gedaan. Bij een positief resultaat wordt gekeken of dit voor Heerde alsnog opgepakt kan worden.

Voor de doelgroep is er passend vervoer.

Kwaliteit (toelichting)

Het aantal leerlingen dat gebruikmaakt van het leerlingenvervoer is nagenoeg gelijk gebleven. Dit leidt niet tot een stijging van de vervoerskosten, maar deze blijven binnen de begroting van PlusOV en daarmee binnen onze eigen begroting.

Kunst en Cultuur/Sport

- Kunst en cultuur en sport hebben een samenbindende rol in onze samenleving en moet voor iedere inwoner bereikbaar blijven.

Het Kindpakket maakt het mogelijk dat kinderen, die in armoede leven, deelnemen aan sport-, kunst- en cultuuractiviteiten

Kwaliteit (toelichting)

Kindpakket

Kinderen die in armoede leven worden ondersteund op het gebied van onderwijs, sportieve en culturele activiteiten. Dit is in het kindpakket geregeld. Het kindpakket is structureel onderdeel van armoedebestrijding. Elk jaar wordt via de meicirculaire bekend gemaakt hoeveel financiële middelen we ontvangen voor de uitvoering van het kindpakket. Op basis hiervan wordt een uitvoeringsplan ontwikkeld.

De gemeente Heerde geeft doorlopend, in samenwerking met Stichting Leergeld Noord-Veluwe, invulling aan het Kindpakket door kinderen in armoede te ondersteunen met vergoedingen in natura voor onder andere sport en cultuur (contributies, kleding en schoenen), zwemles, fietsen, onderwijs (laptop, schoolreis en schoolspullen), verjaardagbox, legitimatiebewijs en museumkaart Jeugd. Ook een zomerpakket en winterkledingpas behoren mogelijk tot het Kindpakket.

Nadruk leggen op verbindende activiteiten en lokaal cultureel erfgoed in de vorm van gebruiken, gebouwen en activiteiten.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 hebben wij deelgenomen aan het regionale cultuur en erfgoedpact. Door dit cultuur- en erfgoedpact hebben we (voor zover mogelijk) verbindende activiteiten kunnen realiseren in 2021. De onderdelen gebruiken, gebouwen en activiteiten zijn hierin meegenomen. Aan dit cultuur- en erfgoedpact wordt met cofinanciering van de provincie Gelderland uitvoering gegeven.

Regionale samenwerking zoeken om culturele activiteiten te faciliteren

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is door middel van het Cultuur- en Erfgoedpact Noord-Veluwe met acht Noord-Veluwse gemeenten samengewerkt op het gebied van cultuur en erfgoed. Door dit pact hebben we veel (boven)lokale projecten en activiteiten kunnen financieren en/of organiseren.

Regionale samenwerking zoeken om sport activiteiten te faciliteren.

Kwaliteit (toelichting)

Met 8 gemeenten in regio Noord-Veluwe is de Regionale Samenwerkingsagenda Sport en Bewegen op de Noord-Veluwe in 2021 vastgesteld. Hierin zijn een aantal doelen en ambities opgenomen die we gezamenlijk oppakken als Regio. In 2021 is een start gemaakt met de uitvoering van deze regionale samenwerking.

Stimuleren en faciliteren van culturele activiteiten.

Kwaliteit (toelichting)

Via het Platform Kunst en Cultuur zijn culturele evenementen in 2021 gestimuleerd. Daarnaast is door cultuur- en erfgoedpact een bijdrage geleverd aan diverse bovenlokale evenementen. Door de coronacrisis hebben in 2021 minder evenementen plaats kunnen vinden dan gewenst.

Stimuleren en faciliteren van sport activiteiten.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020/2021 is in gezamenlijkheid met 32 lokale ketenpartners en verenigingen het Lokale Sport en Beweegakkoord opgesteld. In 2021 zijn werkgroepen opgesteld voor de uitvoering van dit sportakkoord. De thema's die aan bod komen in deze uitwerking dragen bij aan het stimuleren en faciliteren van sportactiviteiten.

[Onderwijs / Jeugdhulp overige voorzieningen](#)

Gezonde schoolaanpak vanuit de GGD.

Kwaliteit (toelichting)

Onderwijs, maatschappelijke voorzieningen en (ambulante) ondersteuning signaleren vroegtijdig en er zijn afspraken dat benodigde ondersteuning tijdig wordt gegeven.

Kwaliteit (toelichting)

Ambulante ondersteuning in Heerde wordt geboden vanuit STIP Jeugd&Gezin. De gezinscoaches werken nauw samen met de binnen het onderwijs aanwezige expertise. Ook sluiten zij aan bij wat er vanuit maatschappelijk partners zoals kinderopvang en onderwijs wordt gesignaleerd. Aan elke school in Heerde is een gezinscoach gekoppeld als contactpersoon. Over signaleren en tijdigheid van acteren zijn afspraken gemaakt met scholen op strategisch en operationeel niveau. Buurtsportcoaches en jongerenwerkers denken mee in de wijze waarop signalering in de lokale samenleving vorm kan worden gegeven. Ook de jeugdgezondheidszorg en de leerplichtambtenaar zijn operationeel vanuit STIP. Sinds 2018 wordt aan het programma ouderbetrokkenheid vorm gegeven. Dit programma is met name gericht op vroegtijdige signalering en preventie.

Opvoeders hebben zelf de regie in de opvoeding, maar als zij hun verantwoordelijkheid niet (kunnen) nemen, worden zij ondersteund om dat wel te kunnen .

Kwaliteit (toelichting)

Binnen STIP wordt gewerkt vanuit de overtuiging dat jeugdigen en opvoeders zelf de regie over hun leven en ondersteuning hebben. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt de regie tijdelijk overgenomen en wordt eraan gewerkt dat jeugdigen en/of opvoeders dit snel weer zelf kunnen.

Scholen, gemeente en maatschappelijke partners maken een jeugdagenda, waarin onder meer aandacht is voor gezondheid, natuur en voedselverspilling.

Kwaliteit (toelichting)

In het uitvoeringsprogramma is aandacht besteed aan de thema's gezondheid, natuur en voedselverspilling. Deze thema's zijn in meerdere beleidsmaatregelen verweven. Bijvoorbeeld door de uitvoering van de projecten Cool-to-be-fit, gezonde school en #Opladers. De gemeente beoogt hiermee, samen met lokale samenwerkingspartners, te werken aan een positief en gezond opvoedklimaat in de gemeente Heerde. De bestaande programma's zijn in 2021 geëvalueerd. Op basis van deze resultaten worden nieuwe doelen gesteld voor 2022 en verder op deze onderdelen. Dit zal worden vastgelegd in het uitvoeringsprogramma Jeugd 2022-2024.

Voldoende voorzieningenaanbod voor opvoeders en jeugd.

Kwaliteit (toelichting)

Regionaal ontwikkelen we samen met aanbieders van jeugdhulp innovatieve zorgvormen die een antwoord kunnen bieden op wachttijden, het zo thuis mogelijk wonen en die meer passend zijn bij de leefwereld van kinderen. Lokaal dragen wij bij aan deze transformatie door het uitvoeren van de pilots '#Opladers' en 'Move It!'.

We blijven in gesprek met stichting PrOo over openbaar onderwijs in De Heerd.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 is in overleg met de Stichting Proo Noord-Veluwe gewerkt aan het opstellen van een doordecentralisatie-overeenkomst, waardoor de Horsthoekschool op de locatie aan de Oenerweg gevestigd kan blijven. Op 25 januari 2021 heeft de raad besloten geen wensen of bedenkingen te hebben met betrekking tot de overeenkomst. In 2021 is de betreffende overeenkomst door partijen bij de notaris ondertekend.

Accommodaties (sociaal domein)

- De identiteit van de dorpen is zichtbaar.
- In alle vier dorpen is een toekomstbestendige accommodatie waarin inwoners elkaar kunnen ontmoeten.
- Gemeentebreed zijn er mogelijkheden voor het beoefenen en aanschouwen van (lokale en regionale) sport en kunst en cultuur.

Accommodaties worden zo veel mogelijk door inwoners en gebruikers onderhouden en beheerd en er zijn sluitende afspraken met gebruikers over de organisatie daarvan.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn we gestart met de gesprekken met de beheerstichting van de Heerd om ook het beheer te verzorgen in de Rhijnsberg en de Faberhal. Daarnaast zijn in 2021 verkennende gesprekken gevoerd met gebruikers en de beheerstichting Hof van Cramer voor het beheer in de nieuw te realiseren MFA Wapenveld.

De gemeente heeft alleen eigendommen wanneer dit niet op een andere manier te realiseren is.

Kwaliteit (toelichting)

Accommodaties, die niet geprivatiseerd kunnen worden, zullen in eigendom en beheer/onderhoud bij de gemeente blijven. In 2021 is gestart met een evaluatie van het huidige accommodatiebeleid, naar aanleiding van deze evaluatie zal worden bepaald in hoeverre (sport)accommodaties kunnen worden geprivatiseerd.

Onderzoek en besluitvorming over een toekomstbestendige bestaande accommodatie in Veessen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is er vanwege andere (corona gerelateerde) prioriteiten geen onderzoek uitgevoerd naar een toekomstbestendige accommodatie in Veessen.

Onderwijs en educatie

Toelichting op product Onderwijs en Educatie

Vanuit dit budget wordt het onderwijskansenbeleid, leerplichtfunctie en regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters bekostigd. Daarnaast vallen ook de volwasseneneducatie en aanpak laaggeletterdheid onder dit product. De bekostiging hiervan komt voort uit de WEB-middelen die wij ontvangen vanuit het rijk via centrumgemeente Zwolle. Vanuit dit budget financieren wij formele taallessen, taalstages en de uren voor de Taalpuntdocent.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Onderwijs & Educatie						
563000 Lokaal onderwijsbeleid	91.272	95.089	0	95.089	87.131	7.958
563050 Overig lokaal onderwijsbeleid	318.606	298.424	139.000	437.424	355.946	81.478
563150 Volwasseneneducatie	48.132	43.185	0	43.185	49.356	-6.171

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Totaal Onderwijs & Educatie	458.010	436.698	139.000	575.698	492.433	83.265
Totaal Lasten	458.010	436.698	139.000	575.698	492.433	83.265
Baten						
Onderwijs & Educatie						
563050 Overig lokaal onderwijsbeleid	-279.380	-297.424	10.400	-287.024	-357.500	70.476
563150 Volwasseneneducatie	-40.812	-43.185	0	-43.185	-39.358	-3.827
Totaal Onderwijs & Educatie	-320.192	-340.609	10.400	-330.209	-396.858	66.649
Totaal Baten	-320.192	-340.609	10.400	-330.209	-396.858	66.649
Resultaat	137.818	96.089	149.400	245.489	95.575	149.914

Toelichting op de lasten en baten product Onderwijs & Educatie

Lasten

Bij het product Onderwijs en Educatie is **€83.000,-** minder uitgegeven dan begroot. Hieronder is de oorzaak daarvan toegelicht:

Onderwijsachterstandenbeleid	€81.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	€2.000
Totaal	€83.000

563050 Overig lokaal onderwijsbeleid

Het budget voor Onderwijsachterstandenbeleid vanuit de overheid is een meerjarig budget. In 2021 is een deel van de overgebleven middelen uit 2020 besteed. Het restant zal in 2022 besteed worden.

Baten

563050 Overig lokaal onderwijsbeleid

De totale baten voor het onderdeel Overig lokaal onderwijsbeleid zijn **€67.000,-** hoger dan begroot. Dit verschil betreft bijna geheel de ontvangen OAB-uitkering van het rijk (€70.000,-). Dit geld zal in 2022 worden besteed.

Onderwijshuisvesting

Toelichting op product Onderwijshuisvesting

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Onderwijshuisvestig						
502325 OBS Pr. Beatrix (F 421)	18.162	16.020	0	16.020	11.820	4.200

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
502345 OBS De Horsthoek (F 421)	40.851	25.430	600.000	625.430	634.493	-9.063
502365 OBS J. Ligthart (F 421)	35.568	25.458	0	25.458	37.538	-12.080
502385 OBS De Heemde (F 421)	20.625	18.355	0	18.355	15.944	2.411
549000 Huisvesting basisonderwijs	277.678	245.442	15.000	260.442	269.868	-9.426
549001 Reserve Huisvesting basisonderwijs	98.360	100.030	0	100.030	100.030	0
549050 De Sprengen	82.951	66.281	0	66.281	73.944	-7.663
549100 De Noordgouw	235.972	125.710	0	125.710	111.368	14.342
Totaal Onderwijshuisvestig	810.167	622.726	615.000	1.237.726	1.255.006	-17.280
Totaal Lasten	810.167	622.726	615.000	1.237.726	1.255.006	-17.280
Baten						
Onderwijshuisvestig						
502345 OBS De Horsthoek (F 421)	-33.796	-34.660	0	-34.660	-29.610	-5.050
549000 Huisvesting basisonderwijs	-4.031	-1.000	0	-1.000	0	-1.000
549001 Reserve Huisvesting basisonderwijs	-484.668	0	-600.000	-600.000	-600.000	0
549101 Reserve De Noordgouw	-141.312	0	0	0	0	0
Totaal Onderwijshuisvestig	-663.807	-35.660	-600.000	-635.660	-629.610	-6.050
Totaal Baten	-663.807	-35.660	-600.000	-635.660	-629.610	-6.050
Resultaat	146.360	587.066	15.000	602.066	625.396	-23.330

Toelichting op de lasten en baten product Onderwijshuisvesting

Lasten

Onderwijshuisvesting algemeen

Voor Onderwijshuisvesting is er in 2021 **€17.000,-** meer uitgegeven. Deze overschrijding komt vooral door hogere kosten voor gemeentelijke belastingen (€12.000,-). Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor de businesscase van de Ds. van Maasschool (IKC De Lichtbron).

Baten

502345 OBS De Horsthoek

Door de overgang van het juridisch en economische eigendom van de Horsthoekschool naar de stichting PrOo Noord-Veluwe kon er over de laatste periode van het jaar geen huur meer worden geïnd. Dit verklaart de lagere opbrengst van **€6.000,-** bij dit onderdeel.

Kunst, cultuur en media

Toelichting op product Kunst, cultuur en media

Dit product omvat het (subsidie)beleid op gebied van bibliotheekwerk, Cultuurplein, cultuureducatie, muziek- zangverenigingen, Oranjeverenigingen, lokale radio en monumenten.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Kunst Cultuur & Media						
565000 Bibliotheekwerk	270.255	245.255	25.000	270.255	270.255	0
565100 Kunst & Cultuur	252.652	232.297	125.320	357.617	351.125	6.492
565150 Theater & Muziek	27.370	26.900	0	26.900	25.495	1.405
565200 Lokale radio	8.964	9.114	0	9.114	8.964	150
565300 Monumentenzorg	45.271	63.646	15.000	78.646	47.343	31.303
Totaal Kunst Cultuur & Media	604.512	577.212	165.320	742.532	703.183	39.349
Totaal Lasten	604.512	577.212	165.320	742.532	703.183	39.349
Baten						
Kunst Cultuur & Media						
565101 Res. Kunst & cultuur	0	0	-48.300	-48.300	-42.580	-5.720
565300 Monumentenzorg	-2.910	-2.500	0	-2.500	-1.520	-980
Totaal Kunst Cultuur & Media	-2.910	-2.500	-48.300	-50.800	-44.100	-6.700
Totaal Baten	-2.910	-2.500	-48.300	-50.800	-44.100	-6.700
Resultaat	601.602	574.712	117.020	691.732	659.083	32.649

Toelichting op de lasten en baten product Kunst, cultuur en media

Lasten

Kunst, cultuur en media algemeen

Op het product Kunst, cultuur en media is ruim **€39.000,-** minder uitgegeven. Afgezien van geringe minder uitgaven voor evenementen en subsidies veroorzaakt door het Coronajaar is het overgrote verschil het gevolg van lagere uitgaven bij Monumentenzorg. Hieronder is deze afwijking toegelicht.

565300 Monumentenzorg

Zowel de subsidie voor het onderhoud voor de kerktoren (€4.000,-) als de exploitatie van molen van Bats (€3.000,-) en gemeentelijke monumenten (€7.000,-) worden in 2021 verstrekt voor zowel 2021 als 2022. Voorgesteld wordt om deze budgetten naar 2022 over te hevelen. Daarnaast zijn er geen aanvragen geweest voor de subsidie voor instandhouding van gemeentelijke monumenten (€24.000,-). De provinciale subsidie van voorgaande jaren blijft hierdoor onbesteed, er wordt gekeken of dit ingezet kan worden voor het cultuur- en erfgoedpact.

Baten

Geen opmerkingen.

Sport

Toelichting op product Sport

Het product Sport omvat alle inzet, subsidies en bijdragen ten behoeve van sportstimulering. Hieronder vallen o.a. de binnen- en buitensport, de exploitatiebijdrage voor het zwembad en de combinatiefunctionaris sport.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Sport						
567150 Sportbeleid	138.620	148.451	-35.525	112.926	142.483	-29.557
567250 Zwembad	175.890	183.074	7.500	190.574	187.378	3.196
Totaal Sport	314.511	331.525	-28.025	303.500	329.861	-26.361
Totaal Lasten	314.511	331.525	-28.025	303.500	329.861	-26.361
Baten						
Sport						
567150 Sportbeleid	-100.646	-82.393	-32.500	-114.893	-173.302	58.409
567251 Reserve zwembad	-2.953	-4.841	0	-4.841	-2.953	-1.888
Totaal Sport	-103.599	-87.234	-32.500	-119.734	-176.255	56.521
Totaal Baten	-103.599	-87.234	-32.500	-119.734	-176.255	56.521
Resultaat	210.911	244.291	-60.525	183.766	153.606	30.160

Toelichting op de lasten en baten product Sport

Lasten

Aan het product Sport is in 2021 **€26.000,-** meer betaald dan geraamd. De oorzaak hiervan is hieronder toegelicht.

Verstreckte Corona-subsidies	-/- €77.000
Lagere uitgaven middelen sportakkoord	€47.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	€4.000
Totaal	-/- €26.000

567150 Sportbeleid

Aan de ene kant hebben we €47.000,- minder uitgaven dan begroot doordat de middelen voor het sportakkoord en gezonde leefstijlinterventies nog niet geheel uitgegeven zijn. Deze middelen worden in 2022 besteed. Aan de andere kant zijn de uitgaven €77.000,-

hoger doordat voor het Berghuizerbad en de buitensportverenigingen Corona subsidies zijn uitgekeerd.

Baten

567150 Sportbeleid

De baten bij sportbeleid zijn afgerond **€57.000,-** hoger doordat we de hierboven genoemde subsidies vanuit het rijk vergoed hebben gekregen. Daarnaast is er subsidie aangevraagd en ontvangen voor tegemoetkoming verhuur sportaccommodaties.

Accommodaties SMV

Toelichting op product Accommodaties SMV

Accommodaties die een sociaal maatschappelijke functie in onze gemeente hebben en waarvoor wij financieel verantwoordelijk zijn of een financiële bijdrage leveren.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Accommodaties SMV						
502390 De Heerd	347.751	395.949	150.393	546.342	326.244	220.098
502395 De Rhijnsberg	431.838	465.986	0	465.986	421.729	44.257
502440 Sportzaal Wapenveld	81.237	106.744	0	106.744	93.209	13.535
502450 Binnensportacc2017	17.925	0	0	0	36.834	-36.834
502460 Sporthal Faberhal	178.686	225.977	0	225.977	143.806	82.171
502462 Kantine Faberhal	12.485	15.470	-7.500	7.970	6.156	1.814
502480 Dorpsacc.De Noord	68.287	74.861	0	74.861	52.579	22.282
502590 Hof van Cramer, Wapenveld	63.647	19.902	7.500	27.402	30.143	-2.741
Totaal Accommodaties SMV	1.201.857	1.304.889	150.393	1.455.282	1.110.699	344.583
Totaal Lasten	1.201.857	1.304.889	150.393	1.455.282	1.110.699	344.583
Baten						
Accommodaties SMV						
502390 De Heerd	-154.270	-179.130	0	-179.130	-156.790	-22.340
502395 De Rhijnsberg	-300.531	-351.830	0	-351.830	-307.636	-44.194
502440 Sportzaal Wapenveld	-9.440	-4.000	-10.632	-14.632	-9.107	-5.525
502450 Binnensportacc2017	-38.000	-77.160	77.160	0	0	0
502460 Sporthal Faberhal	-42.630	-4.000	-45.810	-49.810	-26.778	-23.032
502462 Kantine Faberhal	-4.137	0	0	0	-1.589	1.589
502480 Dorpsacc.De Noord	-7.858	-2.000	-11.690	-13.690	-6.415	-7.275
502590 Hof van Cramer, Wapenveld	-12.932	-12.071	0	-12.071	-13.090	1.019

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
502591 Reserve Hof van Cramer, Wapenveld	-36.706	0	0	0	0	0
Totaal Accommodaties SMV	-606.506	-630.191	9.028	-621.163	-521.404	-99.759
Totaal Baten	-606.506	-630.191	9.028	-621.163	-521.404	-99.759
Resultaat	595.351	674.698	159.421	834.119	589.295	244.824

Toelichting op de lasten en baten product Accommodaties SMV

Lasten

De uitgaven zijn bij dit onderdeel afgerond **€345.000,-** lager dan de raming. Hieronder is toegelicht waardoor dit forse verschil is ontstaan.

Lagere gebruikerslasten De Heerd en De Rhijnsberg	€102.000
Lagere doorberekening rentekosten De Heerd en De Rhijnsberg	€158.000
Lagere afschrijvingskosten	€36.000
Lager energieverbruik / onderhoudskosten	€44.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€5.000</u>
Totaal	€345.000

502390 De Heerd / 502395 de Rhijnsberg

De nieuwe beheersstichting heeft in 2021 nog niet het volledige takenpakket opgepakt. Hierdoor zijn de gebruikerslasten €102.000,- lager dan begroot. Voor een groot deel wordt dit gecompenseerd door lagere huurinkomsten bij De Heerd en De Rhijnsberg.

Evenals vorig jaar zijn de werkelijke doorberekende rentekosten bij De Heerd en De Rhijnsberg lager dan begroot. Dit komt omdat er bij de begroting wordt uitgegaan van langdurig vaststaande kapitaallasten (afschrijving en rente); echter bij de realisatie mogen alleen de werkelijk gemaakte rentekosten worden doorbelast. Bij enkele grote activaposten (waaronder De Heerd en De Rhijnsberg) wordt dit gecorrigeerd met €158.000,- lagere doorberekende rentekosten voor deze twee accommodaties tot gevolg.

Algemeen

Bij de dorpsaccommodatie De Noord (verduurzamen dak) en bij de Faberhal (ventilatie/luchtbehandeling/E-installatie) is een aantal investeringen uit voorgaande jaren nog niet uitgevoerd. Hierdoor zijn de kapitaallasten €36.000,- lager dan de raming.

Over de hele linie zijn bij dit product de energie- en onderhoudskosten lager dan begroot. Oorzaak hiervan is dat de accommodaties een groot deel van 2021 niet in gebruik waren als gevolg van de Corona-bepalingen.

Baten

Algemeen

De inkomsten zijn **€100.000,-** lager dan de raming. Grotendeels (€60.000,-) komt dit door lagere huurinkomsten bij De Heerd en De Rhijnsberg (zie ook toelichting bij de lastenkant). Het resterende deel is het gevolg van lagere huurinkomsten bij de sport-/gymzalen door de langdurige sluiting van deze binnensportaccommodaties in 2021.

Informatie en toegang sociaal domein

Toelichting op product Informatie en toegang sociaal domein

Onder dit product vallen de ambtelijke kosten van medewerkers die de toegang vormen, de kosten voor de Adviesraad Sociaal Domein, onafhankelijke cliëntondersteuning en kosten voor ICT.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Informatie en toegang sociaal domein						
502592 project 0-100 jaar	0	0	0	0	-1	1
571005 Informatie & Toegang	594.163	271.054	0	271.054	303.014	-31.960
571055 Onafh. Clientondersteuning / -participa	22.295	46.622	-7.500	39.122	31.410	7.712
571100 Alg.kosten sociaal domein (2022)	0	0	219.684	219.684	185.550	34.134
571105 ICT	17.150	38.370	-38.370	0	0	0
Totaal Informatie en toegang sociaal domein	633.607	356.046	173.814	529.860	519.973	9.887
Totaal Lasten	633.607	356.046	173.814	529.860	519.973	9.887
Baten						
Informatie en toegang sociaal domein						
571005 Informatie & Toegang	-182.097	0	0	0	0	0
Totaal Informatie en toegang sociaal domein	-182.097	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-182.097	0	0	0	0	0
Resultaat	451.510	356.046	173.814	529.860	519.973	9.887

Toelichting op de lasten en baten product Informatie en toegang sociaal domein

Lasten

571005 Informatie & Toegang

Het saldo van de taakstelling maakt onderdeel uit van de verantwoording van de salariskosten en externe inhuur, maar is hier begroot.

571100 Alg. kosten sociaal domein

De kosten voor regioteam vallen €29.000,- lager uit dan begroot.

Jeugdhulp individuele voorziening

Toelichting op product Jeugdhulp individuele voorziening

Jongeren onder de 18 of 21 jaar krijgen op basis van een indicatie hulp in natura door één of meerdere aanbieders binnen de regionaal afgesloten raamovereenkomst. Bepalend voor de uitgaven is het aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdhulp en de zorgzwaarte. Ook de PGB's vallen onder dit product. Daarnaast worden ook de regionale beschikbaarheidsvoorzieningen bekostigd binnen dit product, zoals Veilig Thuis.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Jeugdhulp individuele voorzieningen						
573005 Jeugdhulp PGB	141.800	150.000	0	150.000	127.000	23.000
573055 Jeugdhulp in natura	4.530.380	4.212.167	777.405	4.989.572	4.910.878	78.694
573105 Jeugdhulp in natura bovenlokaal	119.792	135.870	-135.870	0	3.806	-3.806
573110 Continuïteitsbijdrage Coronacrisis Jeugd	54.190	0	0	0	814	-814
Totaal Jeugdhulp individuele voorzieningen	4.846.163	4.498.037	641.535	5.139.572	5.042.498	97.074
Totaal Lasten	4.846.163	4.498.037	641.535	5.139.572	5.042.498	97.074
Baten						
Jeugdhulp individuele voorzieningen						
573055 Jeugdhulp in natura	0	0	0	0	-4.057	4.057
573105 Jeugdhulp in natura bovenlokaal	-51.300	0	0	0	0	0
Totaal Jeugdhulp individuele voorzieningen	-51.300	0	0	0	-4.057	4.057
Totaal Baten	-51.300	0	0	0	-4.057	4.057
Resultaat	4.794.863	4.498.037	641.535	5.139.572	5.038.441	101.131

Toelichting op de lasten en baten product Jeugdhulp individuele voorzieningen

Lasten

Bij het product Jeugdhulp individuele voorzieningen is **€97.000,-** minder uitgegeven dan begroot door:

Lagere kosten PGB	€23.000
-------------------	---------

Lagere kosten jeugdhulp in natura	€79.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/- €5.000</u>
Totaal	€97.000

573005 Jeugdhulp PGB

Waar mogelijk wordt er binnen de jeugdhulp ingezet op maatwerk. Hierdoor zijn de kosten voor de PGB relatief laag.

573055 Jeugdhulp in natura

Door beter inzicht en strakkere monitoring zijn we in staat geweest de kosten voor jeugdzorg goed in te schatten. Het verschil ontstaat met name doordat er minder declaraties uit voorgaande jaren waren dan verwacht.

Baten

Geen opmerkingen.

STIP

Toelichting op product STIP

Vanaf 1 januari 2021 is de aanpak 0-100+ gestart. De werkzaamheden van bijvoorbeeld de algemene voorziening regieondersteuning, social work, het CJG, welzijn, en uitvoering participatie en Wmo vinden vanuit 1 organisatie '0-100+' plaats. De bekostiging van de aanpak 0-100+ is gevonden binnen de begroting. Diverse budgetten binnen de verschillende domeinen van het sociaal domein zijn naar dit onderdeel overgeheveld.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
STIP						
570000 Welzijn	0	0	382.974	382.974	182.492	200.482
570010 dagbesteding	0	0	129.758	129.758	93.983	35.775
570020 Sociaal werk	0	0	316.310	316.310	212.300	104.010
570030 Thuisbegeleiding	0	0	141.740	141.740	248.391	-106.651
570040 Jeugd	0	0	681.067	681.067	846.695	-165.628
570050 Balie	0	0	26.020	26.020	28.890	-2.870
570100 Locatie Heerde	0	0	197.099	197.099	171.887	25.212
570150 Locatie Wapenveld	0	0	47.107	47.107	22.840	24.267
570200 Uitvoeringskosten algem.	0	0	169.878	169.878	154.039	15.839
570250 Uitvoeringskosten volwas	0	0	60.525	60.525	9.282	51.243
570300 Uitvoeringskosten jeugd	0	0	99.266	99.266	100.429	-1.163
Totaal STIP	0	0	2.251.744	2.251.744	2.071.227	180.517

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Totaal Lasten	0	0	2.251.744	2.251.744	2.071.227	180.517
Baten						
STIP						
570001 Reserve Welzijn	0	0	-132.030	-132.030	-73.098	-58.932
570100 Locatie Heerde	0	0	-4.000	-4.000	0	-4.000
570250 Uitvoeringskosten volwas	0	0	0	0	-2.218	2.218
570300 Uitvoeringskosten jeugd	0	0	0	0	-3.823	3.823
Totaal STIP	0	0	-136.030	-136.030	-79.139	-56.891
Totaal Baten	0	0	-136.030	-136.030	-79.139	-56.891
Resultaat	0	0	2.115.714	2.115.714	1.992.089	123.625

Toelichting op lasten en baten product STIP

Lasten

De kosten voor STIP vallen afgerond **€181.000,-** lager uit dan begroot. Dit komt door:

Ingehuurd personeel	€65.000
Uitvoeringskosten	€65.000
Lagere kosten locaties Wapenveld en Heerde	€49.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€2.000</u>
Totaal	€181.000

570000 t/m 570050 Welzijn, Dagbesteding, sociaal werk, thuisbegeleiding, jeugd en balie

De kosten voor ingehuurd personeel zijn €65.000,- lager dan begroot doordat in 2021 de extra jongerenwerker niet is geworven (€32.000,-). Ook de extra ouderenwerker en de extra gezinscoach die vanuit de Corona middelen worden gefinancierd, zijn later begonnen dan gepland waardoor er minder is uitgegeven.

570100 Locatie Heerde en 570150 Locatie Wapenveld

Doordat STIP in 2021 nog in de opstartfase zat, is er een aantal huisvestingskosten nog niet gemaakt. Een voorbeeld hiervan is de raming van de locatiekosten Wapenveld; hiervoor was wel een raming opgenomen alleen is in Wapenveld nog geen locatie ingericht.

570200 t/m 570300 Uitvoeringskosten Algemeen, volwassenen en jeugd

De uitvoeringskosten blijven €65.000,- achter bij de begroting doordat een deel van de kosten voor innovatie nog niet gemaakt zijn. Deels heeft dit betrekking op een nieuwe website waar pas in 2022 aan gewerkt kan worden. De raad wordt voorgesteld om een groot deel van dit ongebruikte budget, €59.000,-, naar 2022 over te hevelen.

Baten

De opbrengsten bij dit product zijn **€57.000,-** lager dan geraamd. Dit verschil wordt bijna volledig veroorzaakt door een lagere onttrekking aan de reserves.

Jeugdhulp overige voorzieningen

Toelichting op product Jeugdhulp overige voorzieningen

Vanuit dit budget worden alle vrij toegankelijke voorzieningen en preventieve activiteiten voorliggend aan jeugdhulp bekostigd, zoals de ambulante hulpverleners die werkzaam zijn vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast wordt binnen dit budget de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar en 4-19 jaar bekostigd.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Jeugdhulp overige voorzieningen						
575000 Jeugdzorg (overig)	103.105	118.330	-118.330	0	0	0
575005 Jeugdhulp uitvoeringkosten	636.842	625.498	-508.403	117.095	104.167	12.928
575200 Preventie	9.432	24.690	-5.000	19.690	14.021	5.669
575250 Jeugdgezondheidszorg	471.697	473.458	-10.451	463.007	464.871	-1.864
575300 Voorschoolse voorziening	71.244	114.413	-35.000	79.413	90.235	-10.822
575350 Dec.uitkering peuterspeelzaalwerk	14.646	15.017	0	15.017	14.173	844
575400 Overige voorziening	151.708	108.130	-108.130	0	0	0
575450 Buitenschoolse voorzieningen	4.150	5.200	0	5.200	4.225	975
575500 Kosten CJG	277.008	387.111	-67.400	319.711	287.414	32.297
Totaal Jeugdhulp overige voorzieningen	1.739.831	1.871.847	-852.714	1.019.133	979.107	40.026
Totaal Lasten	1.739.831	1.871.847	-852.714	1.019.133	979.107	40.026
Baten						
Jeugdhulp overige voorzieningen						
575300 Voorschoolse voorziening	-595	0	0	0	-227	227
575350 Dec.uitkering peuterspeelzaalwerk	0	0	0	0	0	0
575401 Reserve Sociaal domein Jeugd	-46.590	0	-77.902	-77.902	-69.045	-8.857
575500 Kosten CJG	-783	-5.470	-22.800	-28.270	-16.970	-11.300
Totaal Jeugdhulp overige voorzieningen	-47.968	-5.470	-100.702	-106.172	-86.242	-19.930
Totaal Baten	-47.968	-5.470	-100.702	-106.172	-86.242	-19.930
Resultaat	1.691.862	1.866.377	-953.416	912.961	892.865	20.096

Toelichting op de lasten en baten product Jeugdhulp overige voorziening

Lasten

Bij het product Jeugdhulp overige voorzieningen is **€40.000,-** minder uitgegeven dan begroot door:

Minder kosten Jeugdhulp uitvoeringskosten-	-/- €13.000
Meer kosten Voorschoolse voorziening	€11.000
Minder kosten CJG	€32.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€10.000</u>
Totaal	€40.000

575005 Jeugdhulp uitvoeringskosten

De Corona middelen voor Jeugd aan Zet zijn in 2021 nog niet volledig uit kunnen geven. Dit is in de tweede helft van het jaar gestart en loopt door in 2022.

575300 Voorschoolse voorziening

De kosten voor de GGD inspecties zijn bij de Najaarsnota 2021 met €20.000,- naar beneden bijgesteld omdat er, als gevolg van de Corona pandemie, minder inspecties zouden worden uitgevoerd. Deze aframing blijkt te fors te zijn geweest omdat aan het eind van het jaar met een inhaalactie alsnog de nodige inspecties zijn opgepakt.

575500 Kosten CJG

Lagere kosten voor salarissen personeel en minder uitgaven voor de projecten Move it en Opladers dan begroot. De raad wordt voorgesteld om de overgebleven budgetten van deze projecten, totaal €16.000,-, over te hevelen naar 2022.

Baten

De inkomsten zijn bij dit onderdeel **€20.000,-** lager dan was geraamd. Dit komt door lagere ontrekkingen uit de reserve Corona; de kosten hiervoor zijn nog niet (volledig) gemaakt dus de dekking uit de reserve is hierdoor ook lager.

Participatie en werk

Toelichting op product Participatie en Werk

Onder dit product vallen de sociale werkvoorziening (WSW), pilot participatievoorziening en werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening. Belangrijke partner voor de uitvoering van dit product is de GR Lucrato. Zij geven invulling aan de sociale werkvoorziening, de werkgeversdienstverlening en de werknemersdienstverlening voor het deel re-integratie. Met de pilot participatievoorziening wil gemeente Heerde dat de onderdelen vanuit Zorg/Ondersteuning en Werk voor de inwoner meer met elkaar verbonden wordt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Participatie & Werk						

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
577050 WSW	2.392.864	2.302.964	-58.030	2.244.934	2.258.847	-13.913
577105 Werkzoekenden dienstverlening	312.936	456.500	-78.523	377.977	358.558	19.419
Totaal Participatie & Werk	2.705.800	2.759.464	-136.553	2.622.911	2.617.406	5.505
Totaal Lasten	2.705.800	2.759.464	-136.553	2.622.911	2.617.406	5.505
Resultaat	2.705.800	2.759.464	-136.553	2.622.911	2.617.406	5.505

Toelichting op de lasten en baten Participatie & Werk

Lasten

Geen opmerkingen; de uitgaven voor het onderdeel Participatie zijn in lijn met de begroting.

Inkomen

Toelichting op product Inkomen

Het product Inkomen bestaat uit het ontwikkelen en uitvoeren van beleid op gebied van bijzondere bijstand, minimabeleid, bijstandverlening (zelfstandigen), armoedebestrijding, het kindpakket en schulddienstverlening.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Inkomen						
579000 Bijstandverlening	331.886	387.846	-10.000	377.846	391.878	-14.032
579050 Levensonderhoud	2.656.470	2.333.200	341.039	2.674.239	2.791.285	-117.046
579100 Bijstandverlening zelfstandigen	1.241.049	83.480	31.500	114.980	376.702	-261.722
579200 Inkomensondersteuningsbeleid	317.633	280.449	0	280.449	264.691	15.758
579250 Schulddienstverlening	43.659	120.444	-1.460	118.984	104.434	14.550
579300 Minimabeleid	157.173	137.257	11.100	148.357	153.682	-5.325
579400 Kwijtscheldingen	32.407	30.000	0	30.000	34.130	-4.130
579450 Bijzondere bijstand/leenbijstand	306.323	343.820	-33.820	310.000	288.857	21.143
Totaal Inkomen	5.086.600	3.716.496	338.359	4.054.855	4.405.659	-350.804
Totaal Lasten	5.086.600	3.716.496	338.359	4.054.855	4.405.659	-350.804
Baten						
Inkomen						
579050 Levensonderhoud	-2.806.439	-2.664.655	-12.828	-2.677.483	-2.793.699	116.216
579100 Bijstandverlening zelfstandigen	-1.238.489	-44.513	-26.500	-71.013	-292.021	221.008
579300 Minimabeleid	-20.788	-51.780	0	-51.780	-47.285	-4.495
579305 Algemene uitkering minimabeleid	-58.463	0	0	0	0	0
579450 Bijzondere bijstand/leenbijstand	-19.310	-3.170	-10.000	-13.170	-21.797	8.627
Totaal Inkomen	-4.143.489	-2.764.118	-49.328	-2.813.446	-3.154.803	341.357
Totaal Baten	-4.143.489	-2.764.118	-49.328	-2.813.446	-3.154.803	341.357

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Resultaat	943.111	952.378	289.031	1.241.409	1.250.855	-9.446

Toelichting op de lasten en baten product Inkomen

Lasten

De lasten voor het product inkomen vallen **€351.000,-** hoger uit dan bij de raming was opgenomen. Hieronder is toegelicht wat de oorzaak is van deze afwijking.

Levensonderhoud	€117.000
Bijstandverlening zelfstandigen (o.a. TOZO)	€262.000
Bijzondere bijstand/leenbijstand	-/- €21.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	-/- €7.000
Totaal	€351.000

579050 Levensonderhoud

De kosten voor levensonderhoud zijn hoger dan begroot doordat er meer is ingezet op loonkostensubsidie. Dit heeft een overschrijding van €117.000,- tot gevolg.

579100 Bijstandverlening zelfstandigen

De kosten bij dit onderdeel zijn hoger dan begroot door de kosten van de niet geraamde TOZO-regeling (€290.000,-) en hogere kosten voor de TONK-regeling (€18.000,-) dan begroot. Daartegenover zijn er per saldo €46.000,- minder kosten voor de 'normale' BBZ-regeling.

579450 Bijzondere bijstand/leenbijstand

De kosten voor bijzondere bijstand vallen €21.000,- lager uit dan begroot doordat er minder gebruik is gemaakt van deze regeling.

Baten

De baten voor het product Inkomen zijn **€341.000,-** hoger dan de raming. Dit is hoofzakelijk te verklaren doordat de inkomsten voor de TOZO-regeling niet waren geraamd (zie hiervoor ook de toelichting bij de uitgavenkant). Tevens is de TOZO-afrekening van 2020 hoger dan was voorzien.

Wmo maatwerkvoorzieningen

Toelichting op product Wmo maatwerkvoorzieningen

Een maatwerkvoorziening is een voorziening die is afgestemd op de individuele omstandigheden en mogelijkheden van de ingezetene. Bij de maatwerkvoorziening moet rekening gehouden worden met de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt. Op deze manier wordt de cliënt in staat gesteld tot zelfredzaamheid en/of participatie, zodat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven. Een voorziening die nodig is om de mantelzorger te ondersteunen of deze te ontlasten, kan onderdeel uitmaken van een maatwerkvoorziening. Maatwerkvoorzieningen kunnen materiele en/of immateriële zijn.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Wmo maatwerkvoorzieningen						
581005 Wmo uitvoeringskosten incl externe advis	695.272	698.945	-126.200	572.745	550.488	22.257
581055 Maatwerkvoorzieningen ZIN BG	1.296.491	1.321.210	50.000	1.371.210	1.328.849	42.361
581060 Continuïteitsbijdrage Coronacrisis ZIN	34.961	0	0	0	0	0
581155 Maatwerkvoorzieningen PGB BG	15.139	38.750	-23.150	15.600	28.408	-12.808
581205 Opvang en beschermd wonen Wmo	68.073	24.026	23.904	47.930	28.266	19.664
581750 Maatwerkvoorzieningen natura materieel v	468.045	574.710	-205.660	369.050	359.121	9.929
581800 Maatwerkvoorzieningen natura materieel w	340.494	161.130	174.000	335.130	348.817	-13.687
581850 Maatwerkvoorzieningen PGB materieel verp	0	0	0	0	0	0
Totaal Wmo maatwerkvoorzieningen	2.918.475	2.818.771	-107.106	2.711.665	2.643.949	67.716
Totaal Lasten	2.918.475	2.818.771	-107.106	2.711.665	2.643.949	67.716
Baten						
Wmo maatwerkvoorzieningen						
581005 Wmo uitvoeringskosten incl externe advis	-50.000	0	0	0	0	0
581055 Maatwerkvoorzieningen ZIN BG	-1.405	0	0	0	0	0
581205 Opvang en beschermd wonen Wmo	-124.198	0	0	0	-371.182	371.182
581206 Res.Soc.domein wmo maatwerk.	-44.640	0	0	0	0	0
581750 Maatwerkvoorzieningen natura materieel v	-5.613	-6.240	0	-6.240	-4.889	-1.352
581800 Maatwerkvoorzieningen natura materieel w	0	0	0	0	-1.208	1.208
581950 Eigen bijdragen Wmo bestaand	-92.240	-20.000	-72.000	-92.000	-150.730	58.730
Totaal Wmo maatwerkvoorzieningen	-318.097	-26.240	-72.000	-98.240	-528.009	429.769
Totaal Baten	-318.097	-26.240	-72.000	-98.240	-528.009	429.769
Resultaat	2.600.378	2.792.531	-179.106	2.613.425	2.115.941	497.484

Toelichting op de lasten en baten product Wmo maatwerkvoorzieningen

Lasten

Op het product Wmo maatwerkvoorzieningen is **€68.000,-** minder uitgegeven dan begroot, dit heeft de volgende oorzaken:

Uitvoeringskosten incl. extern advies	€22.000
Maatwerkvoorzieningen ZIN	€42.000
PGB	-/- €13.000
Opvang en beschermd wonen	€20.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/-€3.000</u>
Totaal	€68.000

581005 Wmo uitvoeringskosten incl. extern advies

Lagere kosten voor salarissen personeel (€32.000,-) en hogere kosten voor extern advies (€10.000,-). Het totaalbeeld van de loonkosten van de hele organisatie is opgenomen bij het onderdeel Overhead.

581005 Maatwerkvoorzieningen ZIN

Door stabilisatie in de kosten voor maatwerk in het tweede halfjaar is de toevoeging van €50.000,- in de najaarsnota niet nodig gebleken.

581155 Maatwerkvoorziening ZIN PGB

Hogere kosten PGB doordat er meer cliënten PGB ontvangen dan begroot. Ten opzichte van de totale maatwerkvoorzieningen blijft dit minimaal.

581205 Opvang en beschermd wonen

Lagere kosten voor de wet verplichte GGZ door de GGD.

Baten

Op het product Wmo maatwerkvoorzieningen zijn de baten **€430.000,-** hoger dan begroot door de volgende oorzaken:

Opvang en beschermd wonen	€371.000
Eigen bijdrage Wmo	<u>€59.000</u>
Totaal	€430.000

581205 Opvang en beschermd wonen Wmo

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen wordt in regioverband uitgevoerd. In 2021 en 2020 is er op de landelijke budgetten €371.000,- overgehouden. Dit overschot is uitgekeerd aan de gemeente. Dit was niet begroot. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de reserve 'sociaal domein'.

581950 Eigen bijdrage Wmo

Doordat sinds dit jaar ook de eigen bijdrage voor schoon en leefbaar huis (AVSLH) hieronder valt is deze post hoger dan begroot.

Wmo algemene voorzieningen

Toelichting op product Wmo algemene voorzieningen

Een algemene voorziening is een aanbod van diensten en activiteiten dat zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers toegankelijk is. Het is gericht op maatschappelijke participatie. Algemene voorzieningen worden gefaciliteerd door de gemeente. Het kan hierbij ook gaan om voorzieningen die door vrijwilligersorganisaties worden aangeboden, mits deze gefaciliteerd zijn door de gemeente. Belangrijk is dat de algemene voorzieningen bekend en beschikbaar zijn, zowel bij cliënten, vrijwilligers als bij professionals, en dat zij gericht zijn op maatschappelijke participatie.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Wmo algemene voorzieningen						
585000 Volwassenenwerk	176.436	187.287	-81.249	106.038	90.753	15.285
585050 Maatschappelijk werk	6.908	6.984	0	6.984	2.041	4.943
585100 Volksgezondheid	170.844	188.904	-18.904	170.000	185.035	-15.035
585150 Vreemdelingen inburgering	29.736	64.283	-36.263	28.020	27.758	262
585200 Algemene voorzieningen regieondersteuning	755.009	819.886	-808.262	11.624	28.909	-17.285
585250 Basismobiliteit	689.507	794.374	204.430	998.804	932.526	66.278
585300 Algemene voorziening schoon en leefbaar	1.671.374	2.211.420	-173.530	2.037.890	2.037.217	673
585350 Vrijwilligers	61.785	127.988	-32.090	95.898	83.911	11.987
585400 Mantelzorg	95.640	133.361	-43.100	90.261	84.912	5.349
Totaal Wmo algemene voorzieningen	3.657.238	4.534.487	-988.968	3.545.519	3.473.061	72.458
Totaal Lasten	3.657.238	4.534.487	-988.968	3.545.519	3.473.061	72.458
Baten						
Wmo algemene voorzieningen						
585100 Volksgezondheid	-995	0	0	0	-10.000	10.000
585150 Vreemdelingen inburgering	0	-59.313	37.983	-21.330	0	-21.330

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
585152 Maatschappelijke begeleiding	-26.070	0	0	0	0	0
585155 Inburgering	-36.921	0	0	0	0	0
585250 Basismobiliteit	-12.987	-13.230	3.230	-10.000	-8.937	-1.063
585301 Reserve algemene voorzieningen huishoude	-453.000	-800.000	223.530	-576.470	-630.804	54.334
585350 Vrijwilligers	0	0	0	0	-225	225
Totaal Wmo algemene voorzieningen	-529.973	-872.543	264.743	-607.800	-649.966	42.166
Totaal Baten	-529.973	-872.543	264.743	-607.800	-649.966	42.166
Resultaat	3.127.264	3.661.944	-724.225	2.937.719	2.823.095	114.624

Toelichting op de lasten en baten product Wmo algemene voorzieningen

Lasten

De lasten voor Wmo algemene voorzieningen zijn **€72.000,-** lager dan begroot. Hieronder is de verklaring ervoor aangegeven:

Basismobiliteit	€66.000
Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€6.000</u>
Totaal	€72.000

585250 Basismobiliteit

Aan Basismobiliteit is in werkelijkheid €66.000,- minder uitgegeven dan was geraamd. Dit komt enerzijds door lagere vervoerskosten als gevolg van de maatregelen rondom Corona. Anderzijds wordt er, door een optimalisering van de interne organisatie bij PlusOV, efficiënter gewerkt en zijn de bedrijfsvoeringskosten hierdoor lager.

Baten

De baten voor Wmo algemene voorzieningen zijn **€42.000,-** hoger dan begroot door:

Volksgezondheid	€10.000
Vreemdelingen inburgering	-/- €21.000
Reserve algemene voorziening huishoudelijke hulp	€54.000

Overige afwijkingen (niet toegelicht)	<u>-/- €1.000</u>
---------------------------------------	-------------------

Totaal	€42.000
---------------	----------------

585100 Volksgezondheid

In 2021 is er nog €10.000,- aan overbruggingsregeling voor zelfstandige ondernemers ontvangen. Hiervoor was geen raming in de begroting opgenomen.

585150 Vreemdelingen inburgering

De werkelijke inkomsten zijn verantwoord bij de algemene uitkering. Daarom is op deze post €21.000,- minder ontvangen.

585301 Reserve algemene voorziening huishoudelijke hulp

Afgesproken was om de meerkosten voor de huishoudelijke hulp (AVSLH) te dekken door middel van een onttrekking uit de reserve. Aangezien de werkelijke kosten lager waren is de onttrekking uit de reserve ook navenant lager.

BBV-indicatoren programma Sociaal maatschappelijk

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) - Heerde, %

DUO/Ingrado | 2017 - 2020

Banen - Heerde, per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

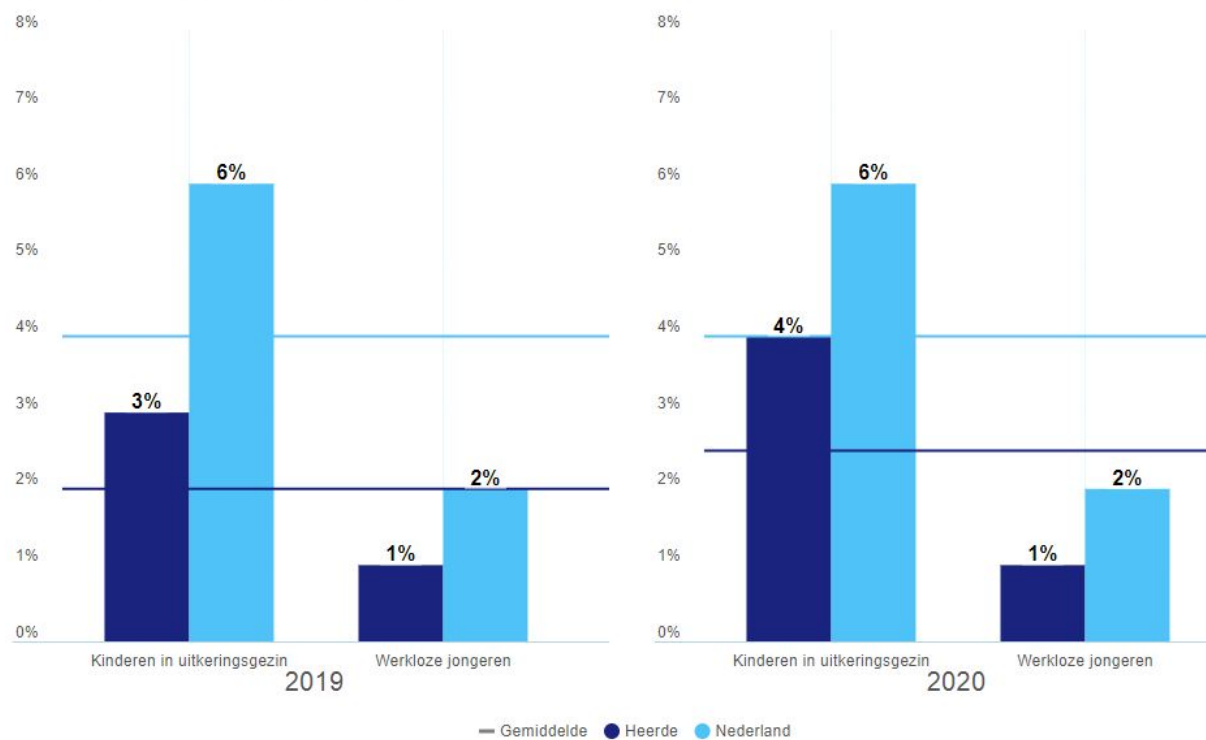

CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research | 2017 - 2020

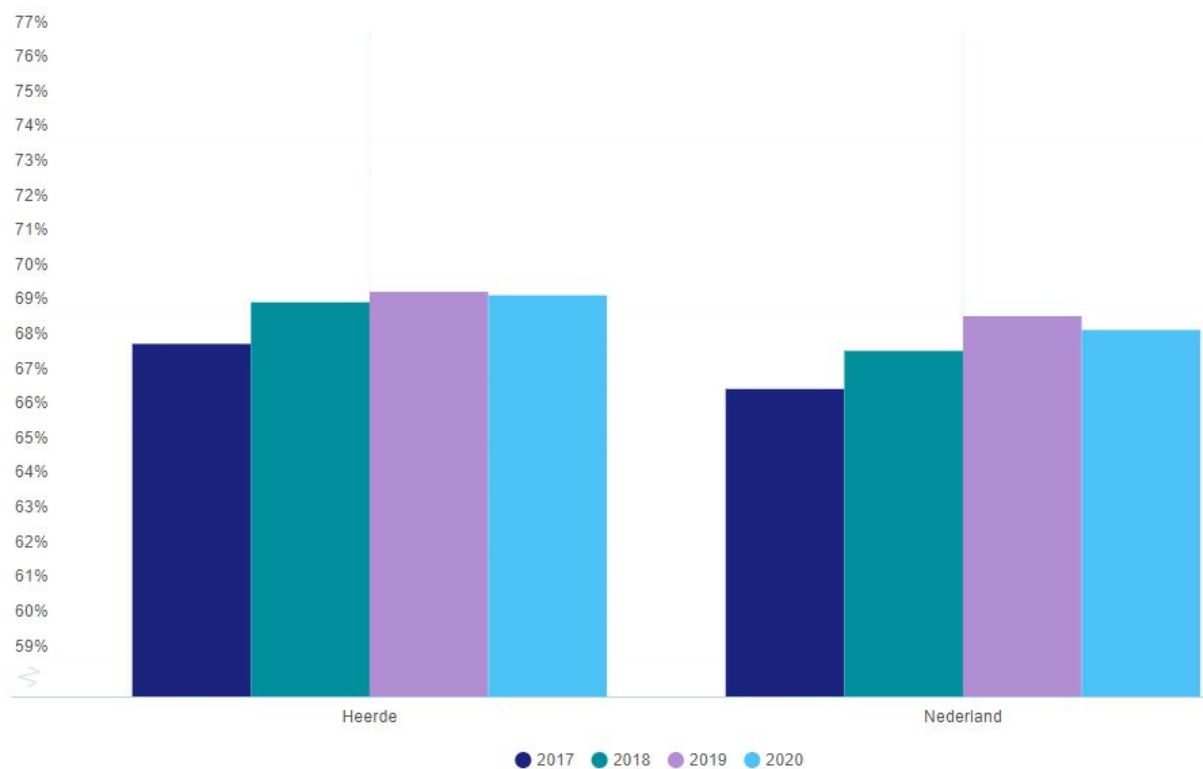
Jongeren met een delict voor de rechter - Heerde, %

	2017	2018	2019	2020
Heerde	0	1	1	0
Nederland	1	1	1	1

Achterstand onder jeugd - Heerde, %

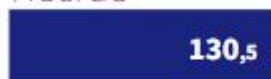
Netto arbeidsparticipatie - Heerde, %

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Heerde

Nederland

CBS | 2021

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

Heerde

Nederland

Jongeren met jeugdbescherming

1,4%

Heerde

1,1%

Nederland

Cliënten met een maatw...

per 10.000 inwoners

Heerde

280

Nederland

649

CBS MSD WMO | 2021

Overzicht overhead

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Lasten						
Overhead	7.473.470	7.811.555	2.171.626	9.983.181	9.668.989	314.192
Totaal Lasten	7.473.470	7.811.555	2.171.626	9.983.181	9.668.989	314.192
Baten						
Overhead	-1.007.366	-829.592	-1.971.052	-2.800.644	-2.330.777	-469.867
Totaal Baten	-1.007.366	-829.592	-1.971.052	-2.800.644	-2.330.777	-469.867
Resultaat	6.466.104	6.981.963	200.574	7.182.537	7.338.212	-155.675

Toelichting op product Overhead

	Primitieve raming 2021	Raming incl. wijz. 2021	Realisatie 2021	Vershil 2021
Raadhuis	118.927	123.927	93.378	30.549
Gemeentekantoor	288.234	348.234	257.029	91.205
Gemeentewerf	92.491	99.991	90.818	9.173
Facilitaire zaken	426.760	278.635	223.455	55.180
ICT	1.489.731	1.530.928	1.645.865	-114.937
Overige algemene kosten	42.730	37.730	54.510	-16.780
Salariskosten overheadpersoneel	3.945.927	4.191.993	4.452.993	-261.000
Overige personeelskosten	577.163	571.100	520.165	50.935
Totale overheadkosten	6.981.963	7.182.537	7.338.212	-155.675
Salariskosten direct personeel	6.552.865	6.875.840	6.744.503	131.337
Totale kosten primair proces	6.552.865	6.875.840	6.744.503	131.337
Totale apparaatskosten	13.534.828	14.058.377	14.082.715	-24.338
Percentage overhead	51,59%	51,09%	52,11%	

In bovenstaande tabel is te zien dat er per saldo in 2021 **€156.000,-** meer is uitgegeven aan overheadkosten en salariskosten dan was geraamd. Hieronder is een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen.

Raadhuis (voordeel €31.000,-)

Het jaar 2021 stond in het teken van de renovatie van het raadhuis. Doordat er geen personeel aanwezig is geweest gedurende de werkzaamheden is er fors op energie- en schoonmaakkosten bespaard en is er minder aan onderhoud uitgegeven. In totaliteit resulteert dit in een voordeel van €31.000,-.

Gemeentekantoor (voordeel €91.000,-)

Bij de Najaarsnota 2021 is er bijgeraamd voor nog te maken 'organisatorische aanpassingen van het gemeentekantoor a.g.v. corona (dekking reserve corona)'. Deze kosten zijn in 2021 nog niet gemaakt. Van dit budget resteert nog €48.000,-. Doordat het gemeentekantoor minder intensief is gebruikt, is er tevens geld bespaard op onderhoud- en energiekosten (€22.000,-). Lagere doorberekende rentekosten verklaren het resterende verschil. Bij het onderdeel 'Algemene dekkingsmiddelen/geldleningen' is een algemene verklaring gegeven van de oorzaak van de afwijkingen van deze rentekosten.

Facilitaire zaken (voordeel €55.000,-)

Het voordeel bij facilitaire zaken is het gevolg van lagere verzekeringskosten; deze kosten zijn niet volledig conform raming geboekt, bij de gebouwen is hieraan meer geld uitgegeven. In totaliteit is er in 2021 €17.000,- meer aan verzekeringsgelden uitgegeven dan geraamd.

ICT (nadeel €115.000,-)

De ICT-kosten overschrijden in totaliteit met €115.000,- de begroting. Dit komt enerzijds door een negatief resultaat bij de Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O van €82.000,- voor het Heerder deel. Het voortijdig vertrek van de manager én de extra kosten die gemaakt zijn voor de versnelde invoering van MS Teams verklaren deze overschrijding. Anderzijds zijn er kosten gemaakt voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijke visie voor de implementatie van het M2A-project. Deze kosten waren deels bij de Perspectiefnota 2021-2024 geraamd. Op dat moment werd er al een stijging van de ICT-kosten voorzien en is het ICT-budget structureel met €100.000,- verhoogd.

Overige algemene kosten (nadeel €15.000,-)

Het nadeel wat op deze post is ontstaan is hoofdzakelijk het gevolg van boetes die aan de Belastingdienst zijn betaald als gevolg van het niet voldoen aan de procedures/te late betalingen.

Salariskosten overheadpersoneel/ overige personeelskosten/salariskosten direct personeel exc. bestuur (nadeel €79.000,-)

In 2021 is er een overschrijding op deze post van €79.000,-. De taakstelling op Bedrijfsvoering is hierin al verwerkt. In onderstaand schema zijn deze kosten uitgesplitst in vast personeel en extern personeel en zijn de vervangingskosten a.g.v. ziekte en de overige personeelskosten zichtbaar gemaakt.

Vast personeel	kostenplaats	kostensoort	Raming 2021	Realisatie 2021	Verschil 2021
Management	500010	4110010	795.046	784.887	10.159
Bedrijfs- en bestuursondersteuning en -advisering	500035	4110010	1.773.317	1.718.468	54.849
Dienstverlening en informatiebeheer	500040	4110010	1.920.587	1.818.007	102.580
Realisatie, onderhoud en beheer	500050	4110010	1.777.693	1.753.895	23.798
Ruimte, ondernemen en wonen	500060	4110010	1.934.524	1.903.476	31.048
Sociaal maatschappelijke verbinding	500070	4110010	2.519.372	2.313.869	205.503
Extra personeelskosten corona				-28.767	28.767
Taakstelling Bedrijfsvoering	504000	4343999	-275.500	-	-275.500
			10.445.039	10.263.834	181.205
Ingehuurd personeel	kostenplaats	kostensoort			
Management	500010	4300999	-	-	-
Bedrijfs- en bestuursondersteuning en -advisering	500035	4300999	-	371.834	-371.834
Dienstverlening en informatiebeheer	500040	4300999	-	20.899	-20.899
Ruimte, ondernemen en wonen	500060	4300999	411.700	446.897	-35.197
Sociaal maatschappelijke verbinding	500070	4300999	211.094	210.981	113
			622.794	1.050.612	-427.818
Vervanging ziekte	504000	4300030	212.785	247.032	-34.247
	kostenplaats	kostensoort			
Overige personeelskosten			475.265	273.133	202.132
Totaal			11.755.883	11.834.611	-78.728

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn vrij besteedbare inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel. Conform de nieuwe richtlijnen worden deze budgetten nu onder een separaat hoofdstuk opgenomen (voorheen programma 2 Financiën, Economie en grote projecten). De inkomsten die tot dit onderdeel behoren zijn de Algemene Uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, OZB, Precariobelasting, Toeristenbelasting, bespaarde rente over het Eigen Vermogen en ontvangen rentes en dividenden.

De uitgaven die bij dit onderdeel zijn opgenomen hebben betrekking op de inning en verwerking van bovengenoemde inkomsten.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Verschil
Lasten						
Algemene dekkingsmiddelen						
531100 Deelnemingen nutsbedrijven	1.458	422	0	422	186	236
531150 Geldleningen < 1 jaar	0	0	0	0	57	-57
531200 Geldleningen > 1 jaar	627.839	545.321	-30.000	515.321	509.443	5.878
531510 OZB woningen	150.718	123.660	20.000	143.660	143.944	-284
531560 OZB niet -woningen	89.415	114.903	0	114.903	108.779	6.124
531610 Belastingen overig	12.341	22.470	0	22.470	92.674	-70.204
531750 Precariobelasting	0	6.690	-6.690	0	0	0
533250 Toeristenbelasting	6.566	0	5.000	5.000	8.790	-3.790
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	888.336	813.466	-11.690	801.776	863.872	-62.096
Totaal Lasten	888.336	813.466	-11.690	801.776	863.872	-62.096
Baten						
Algemene dekkingsmiddelen						
531100 Deelnemingen nutsbedrijven	-4.107	-39.000	24.000	-15.000	-24.001	9.001
531150 Geldleningen < 1 jaar	0	0	0	0	0	0
531200 Geldleningen > 1 jaar	-683.340	-906.085	0	-906.085	-551.539	-354.546
531300 Algemene uitkering	-24.089.128	-24.519.182	-911.768	-25.430.950	-26.235.876	804.926
531510 OZB woningen	-3.585.133	-3.542.970	-140.000	-3.682.970	-3.717.855	34.885
531560 OZB niet -woningen	-1.222.457	-1.384.650	195.000	-1.189.650	-1.187.487	-2.163
531610 Belastingen overig	-5.791	-11.000	9.000	-2.000	-27.695	25.695

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
531750 Precariobelasting	-1.121.488	-1.070.000	-50.000	-1.120.000	-1.132.603	12.603
533250 Toeristenbelasting	-220.139	-225.000	0	-225.000	-267.846	42.846
545255 Algemene uitkering VTH / provinciale tak	-56.912	0	-56.912	-56.912	-56.912	0
567200 Integratie uitkering combinatie function	-80.629	-80.629	0	-80.629	-80.629	0
573305 Uitkering deelfonds	-2.793.764	-3.313.060	-69.306	-3.382.366	-3.382.366	0
575355 Algemene uitkering peuterspeelzaalwerk	-39.881	0	-5.310	-5.310	-36.548	31.238
577305 dec. Uitkering WSW/Reintegratie	-2.422.218	-2.188.661	-42.953	-2.231.614	-2.277.615	46.001
585155 Inburgering	0	0	-1.346	-1.346	-33.795	32.449
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-36.324.986	-37.280.237	-1.049.595	-38.329.832	-39.012.768	682.936
Totaal Baten	-36.324.986	-37.280.237	-1.049.595	-38.329.832	-39.012.768	682.936
Resultaat	-35.436.650	-36.466.771	-1.061.285	-37.528.056	-38.148.896	620.840

Toelichting op de lasten en baten product Algemene dekkingsmiddelen

Lasten

In 2021 is er bijna €79.000,- toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren. Dit verklaart, tezamen met de voordelen op rentekosten en WOZ-uitvoeringskosten van in totaal €17.000,-, de hogere uitgaven van **€62.000,-** bij dit product.

Baten

De werkelijke inkomsten zijn bij Algemene dekkingsmiddelen **€683.000,-** hoger dan geraamd. Onderstaand is dit verschil toegelicht.

Lagere doorbelaste rente inkomsten	-/- €355.000
Hogere algemene uitkering/specifieke uitkeringen	€915.000
Hogere OZB-inkomsten en overige belastinginkomsten	€59.000
Hogere Precariobelasting	€13.000
Hogere Toeristenbelasting	€43.000
Overige kleine afwijkingen (niet toegelicht)	<u>€8.000</u>

Totaal**€683.000**

531200 Geldleningen

Bij de begroting worden de rentekosten met langdurig vaste percentages naar de diverse producten doorberekend. Dit begrote rentetotaal is hoger dan de werkelijke rentekosten. Het verschil hier tussen van €355.000,- wordt als inkomst bij dit subproduct geraamd. Doordat in werkelijkheid de werkelijke/lagere rentekosten naar de producten worden doorbelast, hoeft er geen verschil op dit subproduct te worden geboekt.

531300 Algemene Uitkering

Er is €805.000,- meer ontvangen dan geraamd. Oorzaak is de mutaties uit de septembercirculaire en decembercirculaire 2021. Die komen net te laat binnen om nog in de begroting mee te nemen. Daarnaast waren de specifieke uitkeringen (peuterspeelzaalwerk/WSW/reïntegratie/inburgering) tezamen ook nog eens €110.000,- hoger.

Belastingen algemeen

De OZB-inkomsten zijn in werkelijkheid €33.000,- hoger. Dit is een incidentele meeropbrengst als gevolg van enkele naheffingen over 2020.

De overige belastinginkomsten zijn €26.000,- hoger dan geraamd. De oorzaak hiervan is met name gelegen in een hogere opbrengst van de aanmanings- en dwangbevelkosten. In de loop van 2021 is besloten, gelet op de gewijzigde corona-omstandigheden, de dwanginvordering weer te hervatten. Hierdoor is een inhaalslag gemaakt met het verzenden van aanmaningen en dwangbevelen.

531750 Precariobelasting

De werkelijke inkomsten uit Precariobelasting zijn bijna €13.000,- hoger dan de raming. Het aantal meters leidingen lag iets hoger dan waarmee rekening was gehouden.

533250 Toeristenbelasting

De Toeristenbelasting was €43.000,- hoger dan begroot. Het is lastig aan te geven waardoor dit komt. Wellicht hebben er meer mensen in Nederland vakantie gevierd als gevolg van de Corona beperkingen.

BBV Indicatoren

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemiddelde WOZ waarde

Indicator	eenheid	Vergelijk	2017	2018	2019	2020	2021	bron
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000,-	Heerde	252	260	275	294	319	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000,-	Nederland	217	230	248	270	290	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Nieuw gebouwde woningen

Indicator	eenheid	Vergelijk	2017	2018	2019	2020	2021	bron
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	Heerde	2	10,1	8,1	12		Basisregistraties adressen en gebouwen
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	Nederland	8,2	8,6	9,2	8,9		Basisregistraties adressen en gebouwen

Demografische druk

Indicator	eenheid	Vergelijk	2017	2018	2019	2020	2021	bron
Demografische druk	in %	Heerde	81,5	83,3	84,4	84,8	84,9	CBS - Bevolkingsstatistiek

Demografische druk	in %	Nederland	69	69,6	69,8	70	70,1	CBS - Bevolkingsstatistiek
--------------------	------	-----------	----	------	------	----	------	----------------------------

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

Indicator	eenheid	Vergelijk	2017	2018	2019	2020	2021	bron
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	in €	Heerde	760	771	777	819	853	COELO, groningen
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	in €	Nederland	644	649	669	700	733	COELO, groningen

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

Indicator	eenheid	Vergelijk	2017	2018	2019	2020	2021	bron
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	in €	Heerde	839	814	817	858	892	COELO, groningen
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	in €	Nederland	723	721	739	773	810	COELO, groningen

Onvoorzien

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Realisatie 2020	Primaire begroting 2021	Begr. wijz. 2021	Begroting 2021 (P+W)	Realisatie 2021	Vershil
Onvoorzien	0	50.000	-40.000	10.000	0	10.000
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	50.000	-40.000	10.000	0	10.000
Gerealiseerd resultaat	0	50.000	-40.000	10.000	0	10.000

Toelichting op de baten en lasten van Onvoorzien

Onvoorzien

In 2021 zijn er één daadwerkelijke onttrekking geweest ten laste van het budget van onvoorzien. In de raadsvergadering van 22 maart 2021 is besloten om €8.600,- beschikbaar te stellen voor een aanvullend onderzoek van de rekenkamer naar 'aspecten van de cultuur van besturen in relatie tot participatie'. Daarnaast is bij de Najaarsnota 2021 €31.400,- afgeraamd van de post Onvoorzien.

Beginstand	€50.000
Rekenkamercommissie onderzoek	-/-€8.600
Aframing budget bij Najaarsnota 2021	<u>-/- €31.400</u>
Eindstand	€10.000

Paragrafen

